

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ СЕНТА

БРОЈ 1. ГОДИНА XLIV

23. ЈАНУАР 2009. ГОДИНЕ

С Е Н Т А

1.

Општинско веће општине Сента, на седници одржаној 19.01.2009.године, на основу члана 47. став 6. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“ бр.129/2007), члана 33а. став 5. Статута општине Сента („Службени лист општине Сента бр.1/2006 – пречишћени текст, 2/2007. и 11/2008.г.), доноси

ПОСЛОВНИК ОПШТИНСКОГ ВЕЋА ОПШТИНЕ СЕНТА

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим пословником уређује се организација, начин рада и одлучивања Општинског већа општине Сента (у даљем тексту: Веће), и друга питања од значаја за рад Већа.

Члан 2.

Веће је извршни орган општине Сента, са надлежностима утврђеним Законом, Статутом општине и Одлуке о Општинском већу.

Члан 3.

Веће представља председник општине, као председник Већа.

У одсуству председника општине, Веће представља заменик председника општине, односно члан Већа кога одреди председник општине.

Члан 4.

Веће има печат.

Печат је округлог облика, пречника 48 мм, са исписаним текстом у концентричним круговима око грба Републике Србије и то: у спољном кругу печата исписује се назив Република Србија – Szerb Köztársaság, у првом следећем кругу испод назива Републике Србије исписује се назив, Аутономна Покрајина Војводина – Vajdaság Autonóm Tartomány, у следећем унутрашњем кругу исписује се назив – Општина Сента – Zenta Község –, у следећем унутрашњем кругу исписује се назив – Општинско Веће – Községi Tanács –, а у дну печата исписује се – Сента – Zenta.

Број и начин чувања и руковања печатом из става 1. овог члана утврђује Веће посебним актом у складу са законом.

Члан 5.

Рад Већа доступан је јавности.

За јавност рада Већа одговоран је председник општине, као председник Већа.

Члан 6.

Веће ради и одлучује на седници.
Седница Већа ће се одржати сваке недеље, у уторак са почетком у пола девет.

Члан 7.

Организационе и административно–техничке послове за потребе Већа обавља надлежна служба општинске управе.

II - ОРГАНИЗАЦИЈА ВЕЋА

1. Састав Већа

Члан 8.

Веће чине председник општине, заменик председника општине и 7 чланова Већа.
Председник општине је председник Већа.
Заменик председника општине је члан Већа по функцији.

Члан 9.

Председник општине (у даљем тексту: председник Већа), сазива и председава седницама Већа, потписује акте Већа, даје члановима Већа посебна задужења, заступа ставове Већа на седницама Скупштине општине (у даљем тексту: Скупштина), стара се о јавности рада Већа и врши друге послове у складу са Статутом, општим актима Општине и овим пословником.

Члан 10.

Чланови Већа обављају послове у областима одређеним актом о избору, а уколико актом о избору то није учињено, на предлог председника општине Веће одређује области за чије праћење су задужени, полазећи од њихове стручности и стеченог искуства.

Члан 11.

Чланови Већа одговорни су за праћење стања и спровођење ставова Већа на подручју за које су задужени, као и за благовремено покретање иницијатива пред Већем за разматрање питања из надлежности Већа на одговарајућем подручју.

Чланови Већа, по својој иницијативи или на захтев Већа, обавештавају Веће о извршавању закључака Већа и реализацији других задатака које им повери Веће.

III СЕДНИЦА ВЕЋА

1. Припрема материјала

Члан 12.

Материјале који се разматрају на седници Већа припрема Општинска управа, а унутар управе организационе јединице Општинске управе у чијем делокругу су питања на која се материјал односи.

Материјале могу припремати и установе, јавна предузећа и друге организације чији је оснивач Општина, и то:

- на захтев председника Општине,
- на захтев организационе јединице Општинске управе у чијем делокругу је област, односно делатност за коју је Општина основала установу, јавно предузеће и другу организацију или
- по сопственој иницијативи, када је питање на које се материјал односи од значаја за обављање делатности установе, јавног предузећа и друге организације чији је оснивач Општина.

Организационе јединице Општинске управе и установе, јавна предузећа и друге организације чији је оснивач Општина, дужне су да материјале које разматра, односно о којима одлучује Веће, припреме у форми и на начин утврђен овим пословником.

Члан 13.

Обрађивачи материјала дужни су да материјале припремају у складу са обавезама утврђеним прописима и у зависности од конкретних питања која су од значаја за обављање послова из делокруга организационе јединице.

Обрађивачи су дужни да припреме материјал на захтев Председника Већа, члана Већа задуженог за област из делокруга послова обрађивача, помоћника председника општине и начелника Општинске управе, у року који одреди лице на чији захтев се материјал припрема.

Обрађивачи припремају материјал и на захтев надлежног министарства, када се исти односи на обављање поверених послова из надлежности Републике.

Члан 14.

Материјали у смислу овог правилника су: прописи и други општи акти, појединачни акти и студијско–аналитички материјали.

Прописи и други општи акти су: одлуке, просторни и урбанистички планови, правилници, упутства, и други општи акти, укључујући аутентична тумачења и амандмане на предлоге тих аката, које организационе јединице Општинске управе достављају Већу ради утврђивања предлога за Скупштину или ради доношења.

Појединачни акти су решења, закључци и други појединачни акти, које организационе јединице Општинске управе припремају и достављају Већу ради утврђивања предлога за Скупштину, односно ради одлучивања.

Студијско–аналитички материјали су програми, извештаји, студије, пројекти, анализе, информације и други материјали које организационе јединице Општинске управе, односно установе, јавна предузећа или друге организације које је основала Општина, припремају за разматрање и одлучивање у Скупштини, односно за Веће.

Члан 15.

Одлуку и други општи или појединачни акт који Веће предлаже Скупштини, обрађивач припрема у форми нацрта и доставља га Већу ради утврђивања предлога за Скупштину.

Нацрт општег акта из става 1. овог члана припрема се у форми у којој се акт доноси и садржи:

- нормативни део,
- образложење, чији су обавезни елементи: правни основ за доношење акта; разлози за доношење; образложење појединачних предложених решења; назначена висина и начин обезбеђивања потребних средстава; разлози ако акт треба донети по хитном поступку; разлози због којих се предлаже да општи акт ступи на снагу пре осмог дана од дана објављивања и
- преглед одредаба које се мењају.

Нацрт појединачног акта припрема се у форми у којој се акт доноси.

Члан 16.

Акт из надлежности Већа обрађивач припрема и доставља Већу у форми предлога.

Предлог општег акта садржи елементе наведене у члану 15. овог пословника.

Предлог закључка, када се њиме налаже обавеза чињења, садржи:

- правни основ за доношење,
- назив субјекта који се обавезује – овлашћује,
- мере, односно задатак који треба да буде реализован,
- средства за реализацију, уколико су потребна,
- рок у којем задатак треба да буде реализован и
- по потреби, наведен начин реализације (у сарадњи са одређеним субјектима и сл.).

Члан 17.

Студијско-аналитички материјали припремају се у форми и са садржајем који одреди Веће.

Члан 18.

У припреми акта који упућује на разматрање Већу, а којим се уређују питања која су од интереса за остваривање надлежности и других организационих јединица Општинске управе, обрађивач је дужан да пре упућивања акта Већу прибави мишљење тих организационих јединица преко начелника општинске управе.

У припреми општег акта обрађивач обавезно прибавља мишљење надлежне организационе јединице Општинске управе о усклађености акта са законом и другим прописима, односно са правним системом у целини.

Када се актом предвиђа или предлаже обезбеђење финансијских средстава, обрађивач обавезно прибавља мишљење организационе јединице Општинске управе надлежне за финансије.

Када се актом стварају уговорне обавезе Општине, односно када је у питању заштита имовинских права и интереса Општине, обрађивач прибавља сагласност, односно мишљење Општинског јавног правобранилаштва.

Организационе јединице Општинске управе из ст.1-3 овог члана, односно Општинско јавно правобранилаштво, дужне су да мишљење, односно сагласност упуте обрађивачу најкасније у року од пет радних дана од дана пријема захтева.

Рок из става 5. овог члана почиње да тече даном достављања захтева за давање мишљења или сагласности, односно наредног радног дана ако је захтев достављен после 14 часова.

Члан 19.

По прибављању мишљења, односно сагласности из члана 18. овог пословника, обрађивач усклађује садржину акта са ставовима изложеним у тим мишљењима.

У случају да обрађивач не усагласи садржину акта са ставовима Општинског јавног правобранилаштва, односно организационих јединица Општинске управе чије је мишљење тражено, дужан је да то образложи и да добијено мишљење заједно са актом достави Већу.

Члан 20.

Када Веће утврђује предлог општег или појединачног акта после спроведене јавне расправе, обрађивач је дужан да уз нацрт акта Већу достави извештај о спроведеној јавној расправи са образложењем разлога због којих није прихватио одређене примедбе и сугестије.

Члан 21.

Амандмане које подноси Веће на предлог одлуке чији је предлагач Веће, обрађивач припрема у облику у коме га усваја Скупштина.

Амандмане из става 1. овог члана Веће доставља Скупштини са предлогом да их разматра као саставни део предлога одлуке на који се односе.

Члан 22.

О амандманима које подносе други предлагачи на предлог одлуке чији је предлагач Веће, Веће се изјашњава прихватањем или не прихватањем амандмана и о томе обавештава Скупштину.

О амандманима које подносе други предлагачи на предлог одлуке чији је предлагач Веће, Веће даје мишљење Скупштини.

Члан 23.

Предлог за доношење аутентичног тумачења прописа чији је доносилац Скупштина, Веће одмах по пријему доставља обрађивачу прописа.

Ако обрађивач оцени да је предлог из става 1. овог члана основан, дужан је да у року од 15 дана од дана пријема предлога припреми и достави Већу предлог аутентичног тумачења у облику у коме треба да га усвоји Скупштина.

Ако обрађивач сматра да предлог из става 1. овог члана није основан, обавештава о томе Веће, уз навођење разлога због којих сматра да предлог није основан.

Ако Веће не прихвати став обрађивача о неоснованости предлога из става 1. овог члана, наложиће му да у року који не може бити дужи од 15 дана, сачини предлог аутентичног тумачења прописа чије је аутентично тумачење тражено.

Ако Веће прихвати став обрађивача да предлог није основан, обавештава о томе Скупштину уз навођење разлога због којих сматра да предлог није основан.

Члан 24.

Ако за разматрање појединих аката или материјала постоји неодложна потреба, односно ако би разматрање тог акта или материјала у утврђеним роковима имало или могло имати штетне последице по интересе грађана, привредних субјеката, установа или других органа и организација у Општини, односно обављање послова из делокруга организационе јединице Општинске управе, такав акт односно материјал припрема се по хитном поступку.

Члан 25.

Организационе јединице Општинске управе из члана 18. овог пословника и Општинско јавно правобранилаштво дужни су да мишљење о акту односно материјалу који се припрема по хитном поступку дају наредног радног дана од дана његовог достављања, с тим да се рок рачуна на начин утврђен у члану 18. овог пословника.

Материјали који се припремају на начин утврђен овим чланом морају имати ознаку "хитно", а разлози хитности морају бити посебно образложени.

Члан 26.

Надлежна служба евидентира све приспеле материјале и проверава да ли је материјал припремљен у складу са одредбама овог пословника.

Уколико материјал није припремљен у складу са овим пословником, надлежна служба ће у року од три дана од дана пријема материјала, обавестити о томе обрађивача и вратити материјал ради кориговања.

Уколико обрађивач не прихвати разлоге из којих је надлежна служба вратила материјал, обавестиће о томе начелника Општинске управе, који даје коначну оцену подобности материјала за разматрање на седници Већа.

Члан 27.

Надлежна служба доставља председнику Већа извештај о свим приспелим материјалима подобним за разматрање, ради утврђивања предлога дневног реда.

2. Сазивање седнице и дневни ред

Члан 28.

Председник Већа сазива седницу Већа, по правилу, писаним путем, предлаже дневни ред и председава седницом.

У случају одсуства или спречености председника Већа, седницу може сазвати и њоме председавати, по овлашћењу председника Већа, заменик председника општине или други члан Већа кога одреди председник Већа.

Члан 29.

Седница Већа сазива се најкасније 3 дана пре њеног одржавања.

Седница се може сазвати и у краћем року, када за то постоје оправдани разлози.

Уз позив за седницу, члановима Већа доставља се предлог дневног реда, записник са претходне седнице, материјали за разматрање од стране општинске Управе

Члан 30.

Председник Већа одређује коме се упућује позив са материјалом за седницу.

На седницу Већа обавезно се позивају помоћници председника општине, начелник општинске управе и руководећи радник организационе јединице Општинске управе надлежне за информисање.

Члан 31.

Питања која се уносе у предлог дневног реда групишу се у два одељка, тако да се посебно назначе питања о којима се одлучује у краћеном поступку.

Члан 32.

Предлог дневног реда може се допунити на седници и материјал уз такав предлог уручити на самој седници, само када се ради о питањима о којима треба одлучити по хитном поступку, у складу са овим пословником.

Оправданост ових разлога дужан је да образложи представник обрађивача.

3. Одржавање, ток седнице и одлучивање

Члан 33.

Веће ради и одлучује на седници којој присуствује већина чланова Већа.

Члан 34.

У раду Већа, по позиву, учествују без права одлучивања, начелник општинске управе руководећи радници као обрађивачи предмета организационих јединица Општинске управе и представници предузећа, односно јавних служби чији је оснивач Општина, као и представници месних заједница, удружења грађана и других организација заинтересованих за питања о којима се на седници расправља.

Члан 35.

Председник Већа отвара седницу и приступа утврђивању дневног реда.

Пре усвајања дневног реда, члан Већа има право да предложи измене и допуне дневног реда.

По утврђивању дневног реда, приступа се усвајању записника са претходне седнице.

Члан Већа има право да стави примедбе на записник, о којима одлучује Веће приликом усвајања записника.

Члан 36.

Разматрање и одлучивање на седници Већа врши се по тачкама утврђеног дневног реда.

Пре почетка расправе, представник обрађивача даје кратко образложење материјала који се разматра, ако председник Већа оцени да је то потребно.

Претрес се отвара о свакој тачки дневног реда о којој се расправља и одлучује у редовном поступку. Сваки члан већа има право на три минута расправе поводом једне тачке дневног реда.

Члан 37.

О предлозима за измену и допуну акта датим на седници, односно о питањима која поставе чланови Већа у вези са материјалом који је на дневном реду, изјашњава се представник обрађивача.

Када прихватање предлога из става 1. овог члана захтева обезбеђивање финансијских средстава, претрес се може одложити, како би била размотрена могућност за обезбеђење потребних средстава.

Члан 38.

Веће одлучује већином гласова присутних чланова, ако законом или Статутом за поједина питања није предвиђена друга већина.

Члан 39.

На седници Већа води се записник.

У записник се уносе: име председавајућег седницом када не председава председник Већа, имена одсутних чланова Већа, имена лица која по позиву учествују на седници, дневни ред седнице, питања која су разматрана на седници и закључци донети по тим питањима, као и издвојено мишљење члана Већа који то затражи.

О вођењу и чувању записника стара се надлежна служба.

Записник потписују председавајући седницом и овлашћено лице надлежне службе.

4. *Скраћени поступак*

Члан 40.

У скраћеном поступку, без претреса, Веће решава о управним предметима из своје надлежности.

Члан Већа може, приликом утврђивања дневног реда, предложити да се тачка из скраћеног поступка разматра у редовном поступку, о чему одлучује Веће.

5. *Хитан поступак*

Члан 41.

Члан Већа и обрађивач могу предложити разматрање појединог питања или акта по хитном поступку, с тим да су дужни да наведу и образложе разлоге за хитан поступак.

Предлог из става 1. овог члана упућује се председнику Већа пре седнице или на седници пре утврђивања дневног реда. О предлогу за разматрање појединих питања по хитном поступку одлучује Веће.

6. Постављење и разрешење начелника и заменика начелника Општинске управе

Члан 42.

Веће поставља начелника Општинске (у даљем тексту: начелник) на основу јавног огласа, на пет година.

Јавни оглас, на основу одлуке Већа, објављује надлежна служба Општинске управе у дневном листу Дневник и Magyar Szó, најкасније 60 дана пре истека мандата начелника.

Јавни оглас обавезно садржи: услове које кандидат треба да испуњава, документацију која се подноси, рок за подношење пријава са документацијом и назив и адресу надлежне службе Општинске управе којој се пријаве подносе.

Члан 43.

Надлежна служба Општинске управе, по спроведеном јавном огласу, доставља Већу извештај о спроведеном јавном огласу са подацима о кандидатима који испуњавају све услове јавног огласа и подацима о кандидатима који не испуњавају услове.

Члан 44.

Веће одлучује о постављењу начелника након расправе о свим кандидатима који испуњавају услове јавног огласа.

Изузетно од става 1. овог члана, Веће, у зависности од броја кандидата који испуњавају услове, може одлучити да образује комисију од 3 члана Већа са задатком да обави разговор са кандидатима и предложи Већу за постављење начелника најмање два кандидата.

Члан 45.

На акт о постављењу начелника сваки учесник јавног огласа може поднети приговор Већу у року од 8 дана од дана пријема обавештења о постављењу начелника.

Веће је дужно да одлучи о приговору из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана пријема приговора.

Одлука Већа по приговору је коначна.

Члан 46.

Веће може разрешити начелника на његов лични захтев или по предлогу за разрешење поднетом у складу са Статутом Општине.

Веће је дужно да одлучи о захтеву, односно предлогу за разрешење начелника у року од 15 дана од дана достављања захтева, односно предлога Већу.

Члан 47.

Постављење и разрешење заменика начелника врши се по поступку предвиђеном овим пословником за постављење и разрешење начелника.

IV АКТИ ВЕЋА

Члан 48.

Веће доноси: решење, закључак, мишљење, препоруку, план и програм.

Веће може донети одлуку или други пропис само када је на то овлашћено законом или Статутом.

Акт који доноси Веће потписује председник Већа, односно председавајући седницом на којој је акт донет.

Члан 49.

Председавајући седницом потписује изворник акта.

Изворник потписан од стране председавајућег седницом и оверен печатом Већа чува се у документацији коју води надлежна служба.

О изради изворника аката и њихових отправака, достављању субјектима на које се односе, чувању изворника аката и њиховој евиденцији и објављивању, стара се надлежна служба.

Члан 50.

Општи акти које доносе Веће објављују се у „Службеном листу“ општине Сента.

О објављивању аката из члана 48. став 1. овог пословника одлучује Веће.

V ЈАВНОСТ РАДА

Члан 51.

Јавност рада Већа обезбеђује се нарочито:

- обавештавањем јавности о раду и донетим актима;
- обезбеђивањем услова за изјашњавање грађана о раду Већа;
- учешћем грађана и/или стручне јавности у поступку припреме и доношења појединих одлука и других аката чији је предлагач, односно доносилац Веће.

Члан 52.

Веће обавештава јавност о свом раду и донетим актима, као и о значајнијим питањима која разматра или ће разматрати – давањем саопштења за јавност, одржавањем конференција за штампу, давањем интервјуа, објављивањем информација путем интернета и на други погодан начин.

Приликом разматрања важнијих питања, Веће на седници одређује начин на који ће о томе бити обавештена јавност.

Члан 53.

У циљу обавештавања јавности о раду Већа, на интернет презентацији органа Општине објављују се:

- обавештење о времену и месту одржавања седнице Већа са предлогом дневног реда,
- одлуке и други акти донети на седници Већа, као и значајнији информативни и документациони материјали везани за рад Већа ,
- извештаји радних тела који су поднети Већу поводом материјала које су разматрали,
- нацрти одлука и других аката о којима се спроводи јавна расправа са обавештењем о одржавању јавне расправе, програмом одржавања и белешком о току јавне расправе,
- предлози одлука и других аката које утврди Веће, за које је јавност посебно заинтересована.

О објављивању аката из става 1. овог члана стара се председник Већа, преко задуженог лица за јавно информисање.

Члан 54.

Грађани своје оцене, критике и предлоге који се односе на рад Већа, председника или члана Већа, упућују Већу у писаној форми.

Председник Већа или члан кога одреди Веће, по правилу, на првој наредној седници обавештава Веће о свим пристиглим оценама, критикама и предлозима грађана и предлаже Већу одговарајуће закључке, односно мере које треба предузети.

О донетим закључцима, односно предузетим мерама, Веће обавештава подносиоца у року од 8 дана од дана одржавања седнице Већа на којој су разматране његове оцене, критике и предлози.

Члан 55.

Веће може одлучити да о нацрту одлуке или другог акта које доноси, односно чији је предлагач Веће, а које су од посебног значаја за живот и рад грађана, прибави мишљење грађана и/или стручне јавности.

У случају из става 1. овог члана, Веће одређује начин упознавања јавности са нацртом одлуке, односно другог акта (објављивањем нацрта на интернет презентацији органа Општине, објављивањем нацрта у дневним новинама са највећим тиражом на својој територији, штампањем и дистрибуцијом бесплатних брошура и сличних публикација, организовањем јавне расправе и сл.), начин и рокове достављања примедби и сугестија, као и организациону јединицу Општинске управе којој се достављају.

Организациона јединица Општинске управе је дужна да достављене примедбе и сугестије размотри и у року од 15 дана достави Већу образложено мишљење о достављеним примедбама и сугестијама.

Веће се изјашњава о достављеним примедбама и сугестијама, о чему обавештава подносиоца, односно јавност, на начин који одреди Веће.

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 56.

Овај пословник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу“ општине Сента.

Председник Општинског Већа
Пек Золтан, с.р.

Број: 010-1/2009-V

2.

На основу члана 93. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“ бр.129/2007), члана 19. ств 1. тачка 22. Статута општине Сента („Службени лист општине Сента“ бр. 1/2006 – пречишћени текст, 2/2007 и 11/2008) и члана 3. Одлуке о начину одређивања и обележавања назива насељених места, улица, тргова и зграда („Службени лист општине Сента“ бр. 5/1998), Скупштина општине Сента на седници одржаној дана _____ 2008.г. донела је

**ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ
О ОДРЕЂИВАЊУ НАЗИВА ПОЈЕДИНИХ УЛИЦА У СЕНТИ**

Члан 1.

Овим предлогом одлуке се одређују називи појединих улица у Сенти.

Члан 2.

Досадашњи назив улице „Кеј Едварда Кардеља“ се мења у назив „Кеј др.Зорана Ђинђића“.

Члан 3.

Досадашњи назив улице „Југословенске Народне Армије“ се мења у назив „грофа Лајоша Баћањија“.

Члан 4.

Овај предлог се доставља министарству за државну управу и локалну самоуправу ради давања сагласности.

Члан 5.

Овај предлог се доставља Мађарском националном савету ради давања мишљења.

Република Србија
АП Војводина-Општина Сента
Скупштина општине
Број: 350-18/V-08

Председник Скупштине општине
Жирош-Јанкелић Анико с.р.

3.

Управни одбор Центра за социјални рад Сента, на основу члана 21 б. Статута Центра за социјални рад Сента, на седници одржаној, дана, 19. јануара 2009. године, донео је одлуку о расписивању

К О Н К У Р С А
за именоване директора Центра за социјални рад Сента

Мандат директора је четири године.

Кандидат за именоване директора Центра за социјални рад Сента, поред општих услова предвиђених Законом, треба да испуњава и следеће посебне услове:

- да је држављанин Републике Србије,
- да има високо стручно образовање (VII степен) струке: социјални радник, правник, психолог, педагог, специјални педагог, дефектолог, андрагог, економиста, политиколог или социолог,
- да има најмање пет година радног искуства у струци,
- да није осуђиван и да се против њега не води кривични поступак за кривична дела која га чине неподобним за вршење функције.

Кандидат за именоване директора Центра за социјални рад Сента, уз прописану конкурсну документацију, мора да поднесе и програм рада за мандатни период.

Конкурс је отворен 15 (петнаест) дана од дана објављивања.

Неблаговермене и непотпуне пријаве неће се узимати у обзир.

Пријаве (са назнаком “конкурс за именоване директора”), заједно са потребном документацијом, треба слати на адресу: Центар за социјални рад Сента, 24400 Сента, Змај Јове Јовановића 37.

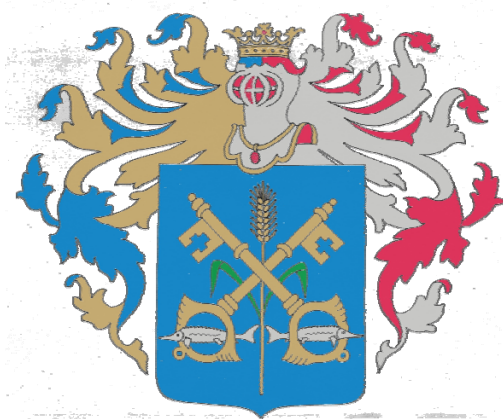
Председник Управног одбора
Кнежевић Александар, с.р.

Број: 02-1/2009-V

4.
РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ОПШТИНА СЕНТА
ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ СЕНТА
ОДБОР ЗА СОЦИЈАЛНУ ПОЛИТИКУ ОПШТИНЕ СЕНТА
С Е Н Т А

СТРАТЕШКИ ПЛАН РАЗВОЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ ОПШТИНЕ СЕНТА ЗА ПЕРИОД 2009-2014

СЕНТА, ЈУЛ 2008. ГОДИНЕ

САДРЖАЈ:

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ.....	- 1 -
II - ОРГАНИЗАЦИЈА ВЕЋА	- 2 -
1.Састав Већа.....	- 2 -
III СЕДНИЦА ВЕЋА	- 3 -
1.Припрема материјала.....	- 3 -
2. Сазивање седнице и дневни ред	- 6 -
3. Одржавање, ток седнице и одлучивање.....	- 7 -
4. Скраћени поступак.....	- 8 -
5. Хитан поступак	- 8 -
6. Постављење и разрешење начелника и заменика начелника Општинске управе	- 9 -
IV АКТИ ВЕЋА.....	- 10 -
V ЈАВНОСТ РАДА	- 10 -
VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	- 11 -
Уводна реч Председника општине Сента	- 16 -
УВОД	- 17 -
РЕЗИМЕ.....	- 21 -
1. ВИЗИЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ОПШТИНИ СЕНТА.....	- 23 -
2. МИСИЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ОПШТИНИ СЕНТА.....	- 23 -
3. ВРЕДНОСТИ И ПРИНЦИПИ НА КОЈИМА ПОЧИВА СТРАТЕШКИ ПЛАН ОПШТИНЕ СЕНТА	- 23 -
4. АНАЛИЗА КОНТЕКСТА.....	- 24 -
5. СТРАТЕШКИ ПРАВЦИ РАЗВОЈА.....	- 54 -
6. ПРИОРИТЕТИ ПО ЦИЉНИМ ГРУПАМА	- 55 -
6.1. ПРИОРИТЕТ: ДЕЦА И МЛАДИ	- 56 -
6.2. ПРИОРИТЕТ: ПОРОДИЦА И ДЕМОГРАФИЈА.....	- 71 -
6.3. ПРИОРИТЕТ: СТАРИЈЕ ОСОБЕ.....	- 81 -
6.4. ПРИОРИТЕТ: ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ.....	- 96 -
6.5. ПРИОРИТЕТ: СИРОМАШНИ И НЕЗАПОСЛЕНИ	- 106 -
6.6. ПРИОРИТЕТ: РОМИ	- 118 -
7. АРАНЖМАНИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ.....	- 130 -
8. МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА	- 133 -
9. РЕСУРСИ	- 134 -
10. ПЛАН КОМУНИКАЦИЈЕ.....	- 136 -
11. ПРИЛОЗИ.....	- 137 -
СПИСАК УЧЕСНИКА У ИЗРАДИ СТРАТЕГИЈЕ	- 137 -

Уводна реч Председника општине Сента

Стратешки план политике развоја социјалне заштите општине Сента је настао као потреба за развијањем нових и унапређењем постојећих услуга социјалне заштите на локалном нивоу, а циљ доношења истог је да узимањем у обзир приоритета допринесе унапређењу социјалне сигурности наших грађана и грађанки. Планиране промене су базиране на исцрпним дијалозима заинтересованих страна, чији циљеви и интереси нису увек истоветни.

Снаге локалне самоуправе, установа социјалне заштите, здравственог центра, образовно-васпитних установа и невладиног сектора само су делови слагалице, која ако се умрежи на прави начин, може креирати систем услуга социјалне заштите, са циљем задовољавања очекивања и потреба грађана и грађанки. Слагалица ће бити заснована на јасним вредностима и принципима базираним на поштовању права и личности корисника неких од видова социјалне заштите.

Општина Сента је усвојила националне напоре за стварање просперитетног економски, социјално и политички активног друштва, са високим степеном појединачне укључености и одговорности и социјалне кохезије, која обезбеђује подједнаке могућности за све грађане. Основна улога свих предвиђених активности је израда нормативних аката и социјално инклузивних програма који пре свега имају у виду очекивања и потребе наших грађана и грађанки, али истовремено узимају у обзир и расположиве ресурсе.

Овај докуменат је први корак на путу, на којем је крајњи циљ стварање веома комплексног система социјалне заштите. Исти предвиђа доношење нових докумената, који ће бити основа за наставак процеса реформе социјалне заштите, који ће обезбедити ресурсе и услуге и који ће у партнерству са свим кључним актерима социјалне заштите идентификовати нове потребе који се јављају на пољу социјалних услуга.

Проширен и развијен систем услуга социјалне заштите ће бити у потпуности доступан заједници и обезбедиће снажну укљученост грађана, институција, удружења и приватних пружалаца услуга у процес чији је основни циљ да обезбеди квалитетан живот свим грађанима наше општине. Полазећи од чињенице, да је основни циљ документа стварање широког и кохерентног система пружања социјалних услуга, током процеса реализације стратешког плана активности локалне самоуправе морају бити усмерене првенствено на омогућавање потпуне реализације плана, чак и у оквиру осталих привредних активности у општини.

Драги суграђани! Локални актери стратегије развоја социјалне заштите општине Сента су овај докуменат израдили с љубављу. До сада обављени задаци служе да прикажу праксу племените солидарности са свим особама, којима је било који облик помоћи потребан.

Наш основни циљ је да активно утичемо на побољшање животног стандарда и квалитета живота наших суграђана, чиме ћемо усвојити и европске вредности демократског друштва.

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ СЕНТА

ЗОЛТАН ПЕК

УВОД

Влада Републике Србије је 2003. године усвојила Стратегију за смањење сиромаштва (ССС) у Србији. Полазне основе, стратешки правци и начини припреме Стратегије и њеног спровођења дефинисани су у полазним основама СССР које је одобрила Светска банка и Међународни Монетарни Фонд.

ССС је саставни део интегралне стратегије развоја Србије, заједно са Програмом реформи Републике Србије, а под окриљем Стратегије Србије за придруживање Републике Србије Европској унији.

Влада Републике Србије је у децембру 2005. године усвојила Стратегију реформе система социјалне заштите, чији је основни циљ:

- смањење броја сиромашних,
- развој ефикасне социјалне заштите.

Стратегија развоја социјалне заштите полази од реформских циљева дефинисаних у стратешким документима Владе Републике Србије, као што су: Стратегија за смањење сиромаштва. Стратегија запошљавања, Национални план акције за децу.

Према овом документу основни разлози за реформу система социјалне заштите су:

- положај грађана и корисника у систему социјалне заштите је изразито пасиван,
- мрежа социјалних услуга је недовољно развијена,
- услуге које организује невладин сектор (услуге које пружају физичка лица и правна лица чији оснивач није држава, затим невладине, социо-хуманитарне организације, удружења) у социјалној заштити нису довољно развијене и искоришћене,
- систем јавних социјално-заштитних институција и услуга је централизован, бирократизован, нееластичан, патерналистички и недовољно економичан и ефикасан.

Најважнији циљеви Стратегије развоја социјалне заштите су следећи:

- побољшање препознавања и утврђивања најсиромашнијих и већа усмереност на радно неспособне чланове друштва,
- развој услуга социјалне заштите које подржавају живот у заједници – дневни боравак за лица са посебним потребама, кућне неге и помоћи, хранитељства,
- развој професионалних стандарда, процедура, протокола и норматива,
- побољшање информисања грађана о различитим програмима социјалне заштите,
- повезивање свих актера социјалне заштите на локалном нивоу,
- преиспитивање и унапређење заштите особа са инвалидитетом,
- развој посебних програма за интеграцију Рома, избеглица и расељених лица.

Пре или после доношења Стратегије развоја социјалне стратегије донет је читав низ националних стратешких планова из области различитих видова социјалне заштите:

- 1.) 2004. године донет је Национални план акције за децу, који представља стратешки докуменат Владе Републике Србије у коме се дефинише општа политика земље према деци до 2015. године.
- 2.) 2005. године израђен је радни текст Полазних основа националне стратегије против насиља, којим документом Влада Републике Србије жели да потврди своју решеност да истраје на путу реформи које ће обезбедити пун обим поштовања људских права свих грађана.
- 3.) 2005. године донет је Акциони план политике за младе у Војводини.
- 4.) 2006. године донета је Национална стратегија о старењу за период од 2006-2015. године која је усклађена са Препорукама и обавезама Мадридског међународног плана акције о старењу, а циљ Стратегије је стварање друштва за сва животна доба, које посебно тежи да задовољи потребе и ослободи неискоришћене потенцијале старијих људи.

- 5.) 2006. године донет је Закон о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом, први антидискриминациони закон у Републици Србији.
- 6.) 2006. године донета је Стратегија унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији за период од 2007-2015. године.
- 7.) 2008. године донета је Стратегија подстицања рађања чији је циљ ревитализација обима становништва и његове старосне структуре.

Сви набрајани стратешки документи предвиђају конкретне обавезе и задатке јединицама локалне самоуправе у погледу њихове имплементације и спровођења.

Руководећи се горњом обавезом, општина Сента се у децембру месецу 2007. године пријавила на конкурс Министарства рада и социјалне политике .

УНДП (Унитед Натионс Девелопмент Програм) је већ 04. јануара 2008. године обавестио председника општине Сента да је општине Сента изабрана за учешће у пројекту „Планирање локалних услуга социјалне заштите – ПЛУС“, који Министарство рада и социјалне политике спроводи у партнерству са Европском агенцијом за реконструкцију (ЕАР) и Програмом Уједињених нација за развој (УНДП), а који има за циљ развој услуга социјалне заштите на локалном нивоу.

Реализација пројекта је започела већ у јануару месецу 2008. године када смо били обавештени, да ће нас у наредном периоду контактирати Зорица Рашковић, менторка са дугогодишњим искуством у раду са локалним самоуправама и стратешком планирању, која је изабрана од стране Министарства, да нашој општини пружи подршку током процеса планирања.

Процес стратешког планирања је водио Општински одбор за социјалну политику општине Сента, формиран решењем председника општине Сента од 29. јануара 2008. године у саставу:

1. Пастор Марија , дипл. правник, представник Општинске управе Сента – председник Одбора,
2. Барши Марта, економиста, члан Општинског већа општине Сента, задужена за социјална питања – заменик председника одбора,
3. Лишћевић Лујза, васпитачица, директор предшколске установе „Снежана“ Сента – члан Одбора,
4. Сорчик Ливиа, васпитачица предшколске установе „Снежана“ Сента – заменик члана Одбора,
5. Шароши Габријела, професор историје, директор Основне школе „Стеван Сремац“ Сента – члан Одбора,
6. Гемери Ирен, професор Основне школе „Стеван Сремац“ Сента – заменик члана Одбора,
7. Др. Ленђел Виг Ибоља, лекар, директор Дома здравља у Сенти – члан одбора,
8. Др. Шурјан Густав, лекар Дома здравља у Сенти – заменик члана одбора,
9. Хречук Михаљев Љиљана, дипл. правник, судија Општинског суда у Сенти – члан Одбора,
10. Радоњић Светлана, дипл. правник, судија Општинског суда у Сенти – заменик члана Одбора.
11. Мирјана Божовић, полицијски инспектор, представник Полицијске станице Сента – члан Одбора,
12. Кечкеш Деже, дипл. правник, представник Центра за социјални рад Сента – члан Одбора,
13. Беатовић Агнеш, социјални радник Центра за социјални рад Сента – заменик члана Одбора,

14. Јелена Митровић – представник Националне службе запошљавања – Филијале у Сенти – члан Одбора,
15. Драгана Марчета - представник Националне службе запошљавања – Филијале у Сенти – заменик члана Одбора,
16. Ревид Магдолна, социолог, представник Црвеног крста Сента – члан Одбора,
17. Фодор Вероника – секретар Црвеног крста Сента – заменик члана Одбора,
18. Нађ Јожеф, жупник, представник „ЦАРИТАСА“ Црквене општине Свете Мале Терезије у Сенти – члан Одбора,
19. Пастор Бела - представник „ЦАРИТАСА“ Црквене општине Свете Мале Терезије у Сенти – заменик члана Одбора,
20. Радован Бољановић, пензионер, председник Општинског удружења пензионера Сента – члан Одбора
21. Лакатош Илона, пензионерка, представник Општинског удружења пензионера Сента – заменик члана Одбора,
22. Барна Јанош, представник СУБНОР-а Сента – члан Одбора,
23. Ферат Травањев, представник СУБНОР-а Сента – заменик члана Одбора,
24. Јанош Вебштајн, председник Савеза слепих у Суботици - члан Одбора,
25. Сава Папић, представник Савеза слепих у Суботици – заменик члана Одбора,
26. Дворски Петер, пензионер – представник Удружења великих породица „Тинче“ Сента – члан Одбора,
27. Миклош Ева, пензионерка, представница Удружења великих породица „Тинче“ Сента – заменик члана одбора,
28. Рац Магдолна, председник Друштва за помоћ и заштиту ментално и физички оштећених лица „Рука у руци“ Сента – члан Одбора,
29. Бранислава Ивачић, секретар Међуопштинског удружења глувих и наглувих – члан Одбора,
30. Сенаши Оскар, представник Удружења грађана „Петра“ Сента – члан Одбора,
31. Ватаи Жужана, председник Удружења грађана „Сунцокрет“ Сента – члан Одбора,
32. Марош Антал – представник ромских НВО на територији општине Сента,
33. Фаркаш Виктор, информатичар, представник Општинске управе Сента – члан Одбора,
34. Рожа Марта, економиста, представник Општинске управе Сента – члан Одбора.

Како је Пастор Марија у мају месецу 2008. године отишла на болничко лечење, од 28.05.2008. године председник Одбора постала је Рожа Марта.

Задатак Одбора је дефинисање приоритета у области социјалне заштите и израда општинског стратешког документа – Стратешког плана развоја социјалне заштите општине Сента за период од 2009-2014. године, иницирање, развој и праћење партнерства између локалне самоуправе и институција, организација и НВО на локалном нивоу, а у оквиру тога:

- израда социјалних акционих планова за најугроженије делове становништва општине Сента, који ће укључити анализу потреба најугроженијих група грађана, преглед постојећих ресурса за подмиривање тих потреба, као и израда акционих планова за побољшање могућих облика задовољавања потреба, рангирање по важности потреба становништва у општини Сента, оснивање партнерских радних група на нивоу општине за сваку од ранжираних потреба (социјалних приоритета), разматрање пријављених предлога од стране најразличитијих организација и институција, који ће се финансирати из Фонда за развој локалне заједнице, промовисање партнерских активности, идентификовање приоритетних потреба помоћи како би стручни кадрови имали основу за адекватну анализу питања из домена социјалне политике, идентификација приоритетних потреба и потребне помоћи организацијама цивилног друштва укључујући и НВО, које се баве социјалним питањима, као и другим телима

на нивоу општине, прибављање додатних финансијских средстава за реализацију програма наведених у стратешким документима – Развојном плану општине Сента за период од 2007-2013. године и другим акционим плановима општине Сента, а Одбор обавља и друге послове у складу са основним задацима и циљевима ради којих је образован.

ЗАШТО СТРАТЕШКИ ПЛАН РАЗВОЈНЕ ПОЛИТИКЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ ОПШТИНЕ СЕНТА ?

Садашњи систем социјалне заштите почива на важећем Закону о социјалној заштити и обезбеђењу социјалне сигурности грађана, донетим 1991. године, који је претрпео девет измена. Тадашњом политиком централизације надлежности и средстава угашени су постојећи фондови социјалне заштите и на локалном и на републичком нивоу. Влада Републике Србије је преузела финансирање и контролу остваривања свих права која су законом утврђена као права од општег интереса. Наиме, до 1991. године обезбеђење права и услуга у области социјалне заштите била су или изворно или пренето у надлежности општина, а то су пратили и одговарајући извори средстава, уз солидарност у обезбеђивању средстава на нивоу Републике (Покрајине) локалним заједницама, које нису биле довољно развијене.

У том систему одвијао се интензиван развој, нарочито отворених облика заштите, који је заустављен када и смештај у установе у свим својим сегментима (план мреже установа и оснивачка права над њима, обезбеђење средстава, како за изградњу и опремање, тако и за право власништва на њима, обезбеђење средстава како за изградњу и опремање, тако и за пружање услуга), затим породични смештај и сва права на стална новчана давања прешла су у надлежност Републике.

У надлежности општина остаје финансирање отворених облика заштите (установе за дневни боравак корисника, помоћ и нега у кући, рад клубова), са недовољним средствима за њихов даљи развој, те су ретке општине које их обезбеђују.

Недовољном развоју ових услуга допринео је и изостанак механизма контроле и стимулације реализације права које је локална самоуправа у обавези да обезбеди.

Укључивање Србије у европске интеграционе процесе у циљу бржег привредног, економског и друштвеног развоја подразумева изградњу институција модерне и ефикасне државе. Процес демократизације друштва, реструктурирања привреде и реформа социјалне политике треба да прате ефикасан систем социјалне заштите.

У процесу децентрализације треба обезбедити услове и механизме да би локалне самоуправе имале изворе средстава за задовољавање социјалних потреба својих грађана и да у потпуности реализују обавезу коришћења тих средстава за развијање услуга социјалне заштите.

Облици и обезбеђење задовољавања потреба грађана за социјалним услугама, као и обезбеђење средстава за то, треба да буду на локалном нивоу, уз обезбеђење додатних средстава са Републичког нивоа. Морају се обезбедити механизми како би локалне самоуправе издвајале одређен обим средстава за социјалне потребе својих грађана, а да се у случају њиховог ненаменског трошења иста одузму и услуге организују на Републичком нивоу.

Међутим, права на стална новчана примања треба да буду још једно време у надлежности Републике.

Овакав систем истовремено значи и да надлежности за обезбеђење услова за вршење делатности и рада Центара за социјални рад буду у потпуности у надлежности локалне самоуправе, која за то треба да има обезбеђена средства путем изворних и пренетих прихода са Републичког нивоа. То ће осигурати одговарајућу заинтересованост и одговорност општине за потребе и проблеме њених грађана. Децентрализација социјалне заштите на локални ниво допринеће развоју разноврсних и економичних услуга у непосредном окружењу корисника, што ће омогућити задовољавање потреба већег броја корисника. У децентрализованом систему услуге се пружају првенствено на локалном нивоу, осим оних за које више актера, на основу интересног организовања, процени да је рационалније пружати их на регионалном нивоу.

На републичком нивоу се може организовати само пружање једног мањег броја високо специјализованих услуга.

Без обзира на ком нивоу се услуга обезбеђује, локална самоуправа потребе својих грађана финансира из сопствених средстава.

Реализацију децентрализације социјалне заштите на ниво локалне самоуправе првенствено претпоставља доношење усаглашених стратешких и акционих планова у свим ужим областима које иманентно припадају социјалној заштити: нпр. особама са инвалидитетом, старијим особама, жртвама насиља у породици и усаглашавање активности које се дефинишу стратешким документима.

Успостављање и активирање наведених мера и механизма омогућиће благовремено и адекватно реаговање друштва на потребе грађана и преузимање одговорности грађана за квалитет сопственог живота, као и редукацију обима и интензитета друштвено неповољних појава, превенцију генерацијског преноса сиромаштва, насиља, социјалне искључености и других друштвено непожељних појава.

Основни циљ израде Стратешког плана развојне политике социјалне заштите општине Сента је развијање интегралне социјалне заштите на нивоу општине Сента у којој социјални актери на најефикаснији начин користе постојеће и развијају нове ресурсе путем доступних, квалитетних и разноврсних услуга, ради очувања и побољшања квалитета живота рањивих и маргинализованих појединаца и група, оспособљавања за продуктиван живот у заједници и предупређења зависности од социјалних служби.

РЕЗИМЕ

Стратешки план развоја социјалне заштите општине Сента настао је на партиципативан начин, укључењем свих заинтересованих владиних и невладиних организација из области социјалне заштите, каритативне и хуманитарне делатности, уз свестрану подршку председника општине Сента и менторке Министарства рада и социјалне политике.

Стратешким документом се сагледава достигнути ниво развоја социјалне заштите на територији општине Сента и предложене су нове мере социјалне заштите које је неопходно уградити у систем социјалне заштите општине Сента узимајући у обзир и материјалне могућности општине. У документу се процес реформе социјалне заштите, започет доношењем Стратегије развоја социјалне заштите од стране Владе Републике Србије 2005. године, прилагођава се потребама и реалним могућностима општине Сента.

За постизање циљева одређен је временски оквир и истакнуте су приоритетне активности које се односе на заштиту рањивих група деце и одраслих особа.

Конципирање Стратешког плана социјалне заштите општине Сента полази од :

- анализе постојећег стања,
- постигнутог степена развоја,

- уочених проблема и недостатака,
- сагледавања актуелних потреба.

Дефинисана је визија социјалне заштите на територији општине Сента, као и вредности на којима почива социјална заштита у општини.

Анализом делатности заинтересованих актера социјалне заштите, у оквиру анализе окружења у општини извршена је анализа структуре становништва, демографских процеса, кључних актера социјалне заштите општине, као и већ усвојених стратешких докумената и одлука Скупштине општине Сента којима се регулишу необавезни видови социјалне заштите на територији општине Сента, буџетских издвајања за потребе социјалне заштите, постојећих услуга социјалне заштите, снаге и слабости општине по питању необавезних видова социјалне заштите, као и могућности и препреке окружења које могу да утичу на остварење зацртаних циљева, утврђена су питања која се сматрају стратешки спорнима за даљи развој социјалне заштите на територији општине, одређени су стратешки правци и стратешки циљеви развоја социјалне заштите, као и приоритетне циљне групе социјалне заштите на територији општине Сента.

Надаље извршена је посебна анализа свих појединачних циљних група социјалне заштите, чији су резултати наведени у делу Стратегије која је посвећена циљним групама. Предвиђен је и начин комуникације са јавношћу, која ће бити нарочито интензивна током јавне расправе пред усвајање овог стратешког документа. Стратешким планом су предвиђени аранжмани за његову имплементацију као и акциони план за 2008. и 2009. годину.

У делу, посвећеном евалуацији и мониторингу предвиђени су аранжмани за праћење и оцену успешности спровођења циљева стратегије са индикаторима постигнућа. Локална самоуправа и Општински одбор за социјалну политику општине Сента издвајањем буџетске линије за социјална давања и услуга локалног карактера, као и учешћем на домаћим и међународним конкурсима за финансирање пројеката треба да обезбеди велик напредак у систему пружања социјалних услуга на локалном нивоу.

1. ВИЗИЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ОПШТИНИ СЕНТА

ОПШТИНА СЕНТА ЈЕ МЕСТО КОЈЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ АДЕКВАТНУ СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ СВИМ СВОЈИМ ГРАЂАНИМА И ГРАЂАНКАМА.

2. МИСИЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ОПШТИНИ СЕНТА

УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ЖИВОТА СВИХ ГРАЂАНА И ГРАЂАНКИ ОПШТИНЕ СЕНТА РАЗВИЈАЊЕМ САВРЕМЕНОГ, ЕФИКАСНОГ И ОДРЖИВОГ СИСТЕМА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ, ЗАСНОВАНОГ НА ПАРТНЕРСТВУ ЈАВНОГ И ЦИВИЛНОГ СЕКТОРА КАО ПРУЖАОЦА УСЛУГА, УЗ АНГАЖОВАЊЕ СВИХ РАСПОЛОЖИВИХ ОПШТИНСКИХ РЕСУРСА И МЕЋУСОБНУ САРАДЊУ КОРИСНИКА И ПРУЖАОЦА УСЛУГА, КАО И УЗ АКТИВНО УЧЕШЋЕ КОРИСНИКА УСЛУГА.

СЕНТА НЕКАД...

...И САД.

3. ВРЕДНОСТИ И ПРИНЦИПИ НА КОЈИМА ПОЧИВА СТРАТЕШКИ ПЛАН ОПШТИНЕ СЕНТА

Поред принципа реформе система социјалне заштите, прихваћених Стратегијом развоја социјалне заштите Републике Србије, стратегија развоја социјалне заштите у општини Сента се базира на следећим принципима:

- **ТРАНСПАРЕНТНОСТ** : Интегритет и одговорност пружаоца и корисника услуга социјалне заштите, непристрасна институционална култура, етички и материјални професионализам, непостојање дискриминације од стране пружалаца социјалне заштите, најефикасније, најповољније и најпоштеније коришћење услуга социјалне заштите од стране корисника, једнака доступност информација, како за пружаоце, тако и за кориснике социјалне заштите.

- **СОЛИДАРНОСТ**: Повезаност и узајамна сарадња или међусобна помоћ међу појединцима, групама јавног и цивилног сектора у условима тешких животних ситуација.

- **ХУМАНОСТ**: Изражавање општег става међусобне помоћи, разумевања, човечности и узајамности према људима, који се из било ког разлога налазе у стању "посебне потребе", без стварања зависности корисника од услуга социјалних служби, уз највеће поштовање личности сваког корисника социјалних услуга, ради оснаживања њихових потенцијала.

- **ЈЕДНАКОСТ У ПРАВИМА / РАВНОПРАВНОСТ И ТОЛЕРАНЦИЈА:** Колективна и појединачна пракса прихватања, сарадње, ненасилног и уздржаног поступања од стране пружалаца услуга социјалне заштите према свим корисницима социјалне заштите, без обзира на културне, религијске, језичке и друге разлике међу њима.
- **ОДРЖИВОСТ, КОНТИНУИТЕТ И СИГУРНОСТ У ПРУЖАЊУ СОЦИЈАЛНИХ УСЛУГА:** Координиран напор свих пружалаца социјалних услуга да обезбеде адекватне услуге корисницима на дужи временски период, одржавање континуитета услуга код корисника који прелазе из једног облика услуга и заштите у други, брига о добробити корисника, схватање и поштовање њихове зависности од услуга социјалне заштите.
- **ПАРТИЦИПАЦИЈА:** Учешће корисника услуга социјалне заштите у процесу доношења одлука о услугама социјалне заштите у општини битних за њихов живот и за социјални живот заједнице у којој живе, предузимање одговорности корисника социјалне заштите, како у самом процесу реализације, тако и у односу на резултате услуга социјалне заштите која им се пружа.
- **ДОСТУПНОСТ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ:** Обезбеђење услова и развој услуга како би грађани своје потребе приоритетно задовољавали у средини у којој живе.
- **УЗАЈАМНОСТ:** Корисници социјалне заштите уз коришћење одговарајућих услуга оснажују сопствене потенцијале и потенцијале својих породице, активно учествују у токовима социјалне заштите преузимањем дела конкретних активности и одговорности за сопствену социјалну сигурност.
- **ОТВОРЕНОСТ ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ:** Рационално и одговорно уређење система социјалне заштите на територији општине Сента, развој потребних институција и продуктивно ангажовање људи на бази поштовања личности, људских вредности на основу толерантних, транспарентних и флексибилних политичких механизма.

4. АНАЛИЗА КОНТЕКСТА

ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ОПШТИНЕ СЕНТА

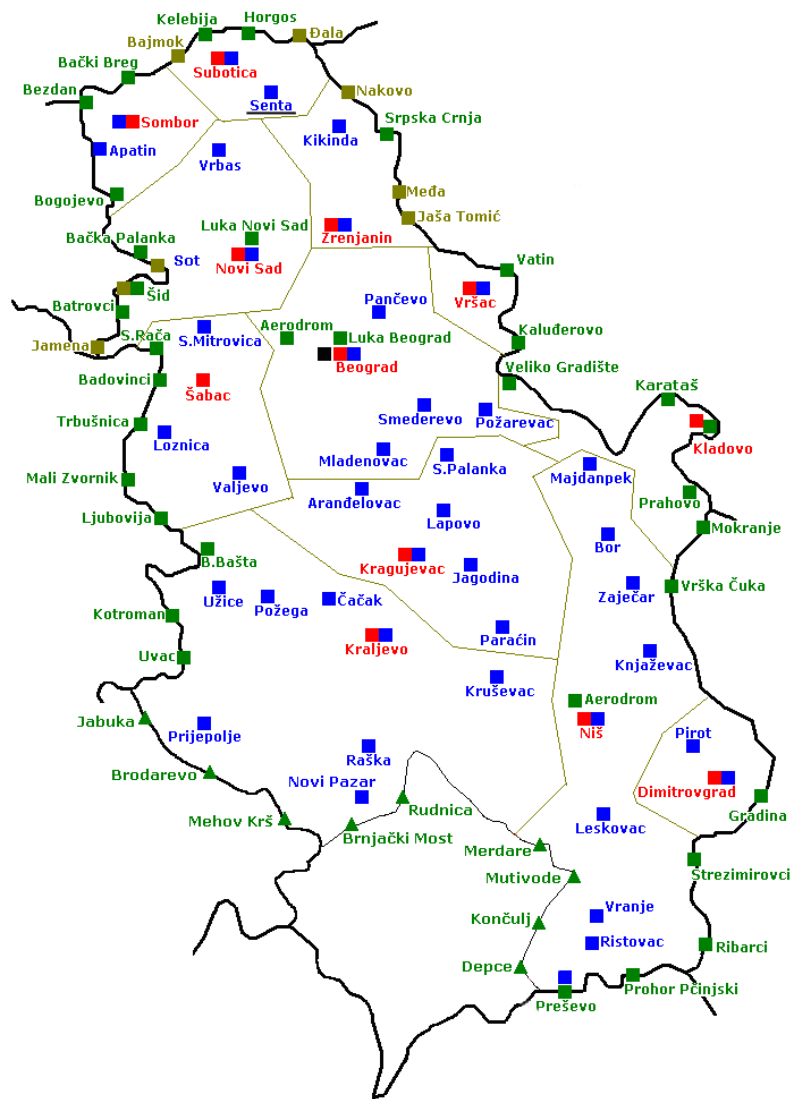
Општина Сента се налази на северном делу Војводине удаљена је 195 км од Београда и припада Северно-банатском округу, иако се географски налази у Бачкој. На истоку се граничи са општином Чока, где природну границу представља река Тиса. На западу границу са Бачком Тополом чини поток Чик, а на северу према Кањижи и Суботици и на југу према Ади границе су вештачки повучене. Са територијом од 293,4 км² и са 25.568 становника у 2002. години, општина Сента спада у ред мањих општина.

Становништво општине је груписано у пет насеља: Сента, Горњи Брег, Богараш, Торњош и Кеви. Од тога Сента је насеље градског типа, а остала насеља су сеоског типа.

Карактеристика општине је да се на њеној територији налазе и насеља салашког типа и једно насеље где живе Роми (њих око 800). Стамбени услови у ромском насељу су веома лоши и нехигијенски. Општина Сента спада у средње развијене општине са индустријским предузећима претежно оријентисаним на прераду пољопривредних производа (Житопромет, Млекара, Кудељара, Пољопривредно газдинство). Поред наведених постоје и индустријска предузећа, и то: Црвена Застава, Текстилна индустрија, Кожна индустрија, «Јединство», Циглана, Бетоњерка и др.)

Што се тиче привредног живота, у Сенти, као и у другим војвођанским општинама у току су бројне активности приватизације, стечајне продаје, преговори са страним партнерима. У највећим фабрикама града («Шећерана», «Фермин», «Житопромет», «Дуванска индустрија», «Млекара» и «Пољопривреда») процес приватизације је завршен, остало је неколико фирми које то нису приватизоване и ту се очекује отпуштање радника. Верујемо, да ће наредни месеци и године донети позитивне промене.

Укупан друштвени контекст одражава стагнацију привредног развоја и пратећих појава, као што су сиромаштво, незапосленост, криза породице. Ово су евидентне и

објективне околности које изазивају повећану потребу, да се грађани обраћају институцијама, као што је Центар за социјални рад. Свака промена услова изазива и потребу за променом личних стратегија решавања животних тешкоћа како би се за настале проблеме пронашла и адекватна решења.

У општини се даје приоритет реструктурирању економије и могућношћу стварања нових радних места повећањем броја малих и средњих предузећа, али је овај процес веома спор. Требало би подстицати отварање малих и средњих предузећа и афирмисати старе занате, карактеристичне за војвођанско становништво.

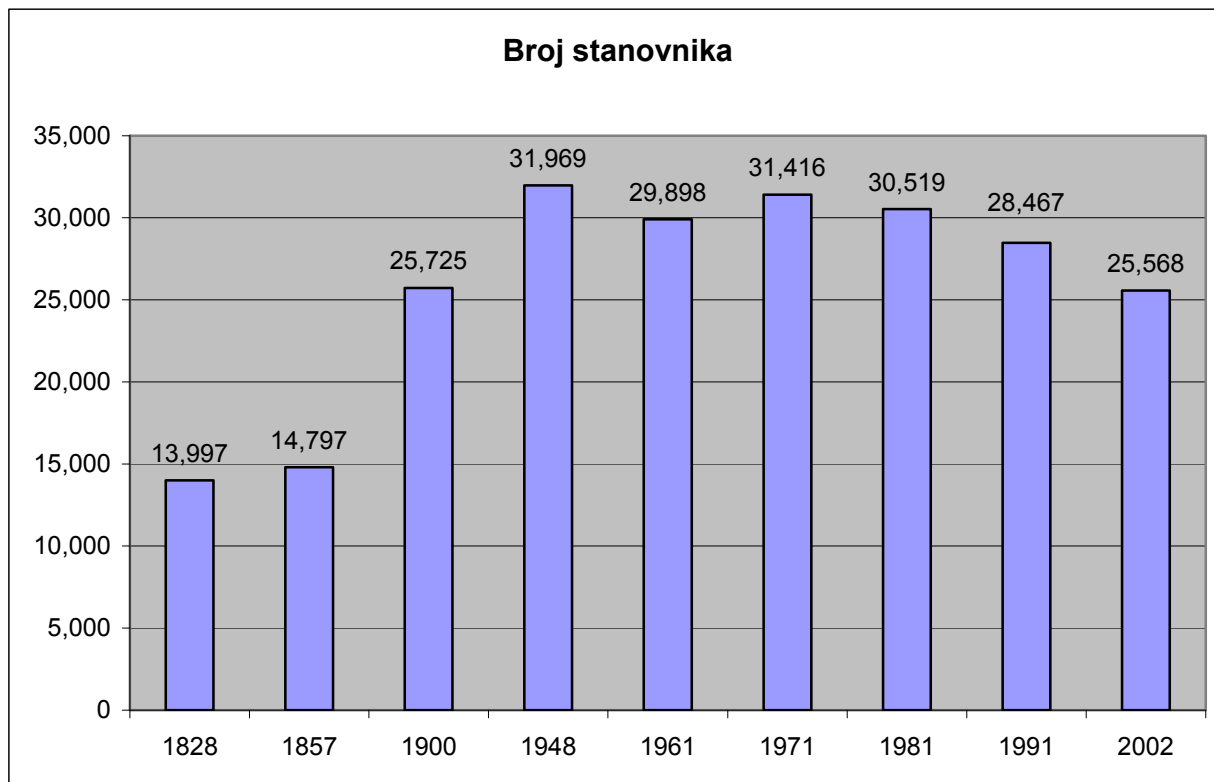
Велики број радника се налази на принудним одморима, тако да је пољопривреда постала главно занимање становништва, међутим она обезбеђује радно ангажовање становништва само у току сезонских радова у летњим месецима, а након тога је неопходна помоћ и подршка друштвене заједнице.

Просечна месечна нето зарада у општини у априлу месецу 2008. године износила је 36.301,00 динара.

ХУМАНИ РЕСУРСИ

Број становника Сенте се од 1828 до 2002. године мењао спорије него што је то био случај са укупним војвођанским становништвом. Према резултатима пописа становништва из 2002. године број становника Сенте је само 1,8 пута већи него што је био пре 174 године.

Највећи број житеља живео је у сенћанској општини 1971. године, када је пописано њих 31.416. Од те године започиње непрекидна депопулација и до 2002. године број становника општине Сента је смањена за 5.848 лица или за 18,6%.

Према резултатима пописа становништва из 2002. године општина Сента има 25.568 становника који живе у 9.966 домаћинстава.

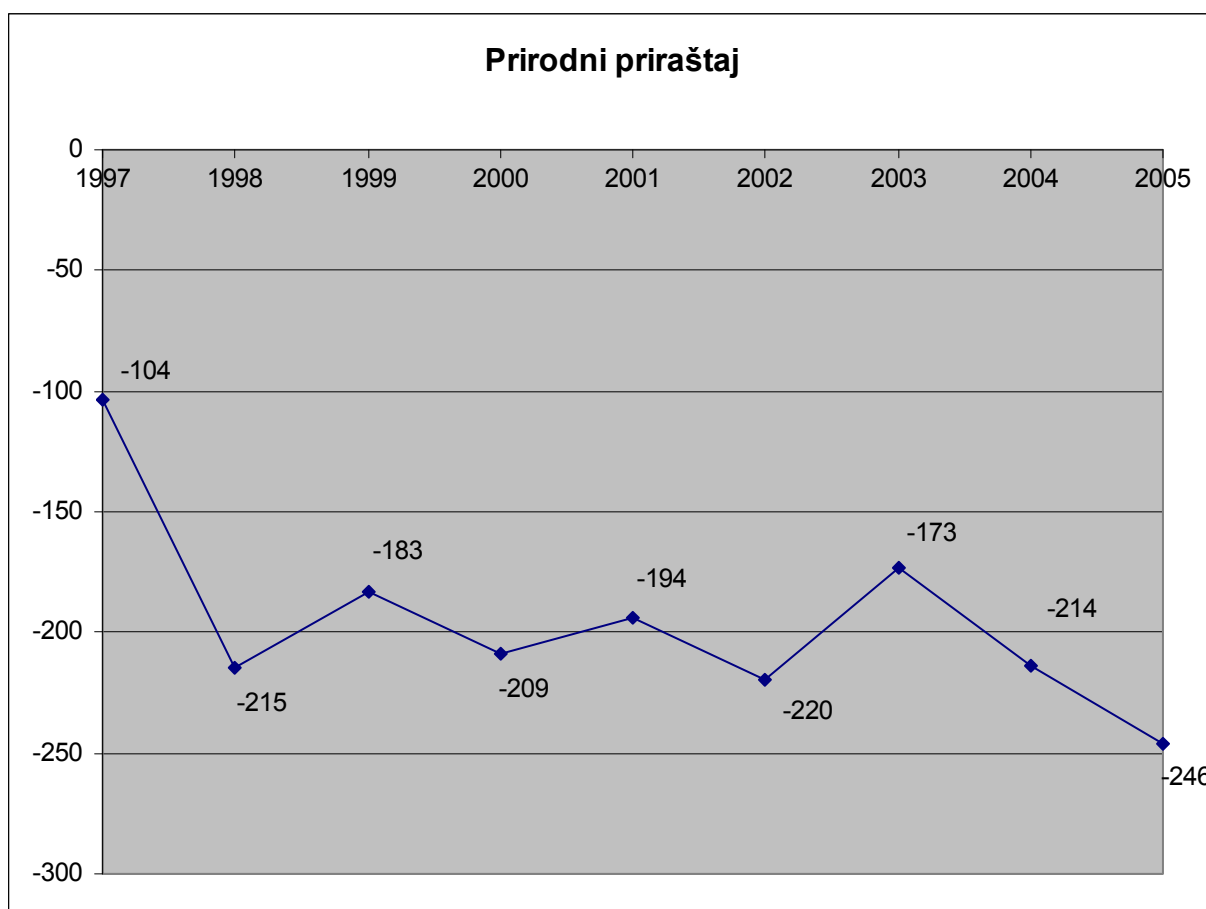

Број становника општине је у 2002. години био мањи за 3.200 становника у односу на 1991. годину. Демографска кретања становништва карактерише опадање броја становника.

Све цифре имају тренд кретања на ниже због изузетно велике миграције становништва средње и млађе генерације и због изузетно ниског наталитета. Природни прираштај је негативан и у комбинацији са одсељавањем становништва доводи до депопулације општине, а то има за последицу и мањи удео фертилног становништва у укупном броју због чега је и репродукција становништва мала, и тако у круг.

Судећи према периоду од 1991. до 2002. године, уколико се оваква тенденција настави

СТАНОВНИШТВО СЕНТЕ ЋЕ СЕ ПРЕПОЛОВИТИ У НАРЕДНЕ 64 ГОДИНЕ !

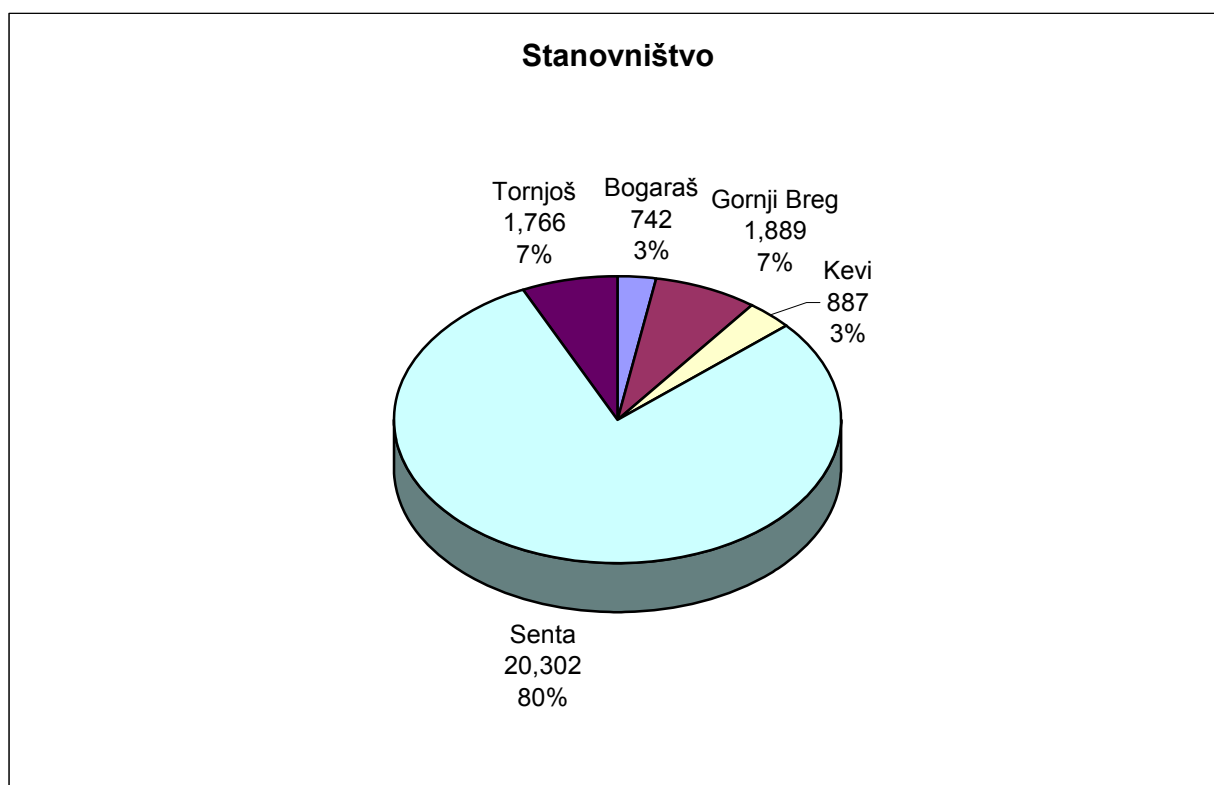

Низак природни прираштај становништва општине Сента ће значити све озбиљније погоршање квалитета становништва и низ проблема у вези са збрињавањем остарелог становништва и одржавањем постојеће инфраструктуре!

Демографски фактор ће озбиљно лимитирати социо-економски развој Сенте!

РАСПОРЕД СТАНОВНИШТВА У НАСЕЉЕНИМ МЕСТИМА ОПШТИНЕ

Највеће насеље у општини је свакако град Сента чије је становништво по попису из 2002. године чинило 79,4% укупног становништва општине.

Насупрот селима као што су Кеви и Богараш, Горњи Брег у последње време показује особине приградског, субурбаног насеља, чему погодује његова просторна близина граду, а тиме је перспектива даљег демографског развоја овог насеља везана за развој града Сента. Сва насеља карактерише дугорочна депопулација: Богараш, Горњи Брег и Кеви од пописа из 1971. године, а Сенту и Торњош још од пописа из 1961. године. У односу на почетак депопулације број становника највише је опао у насељу Кеви, где је становништво више него преполовљено.

Демографске промене у насељеним местима сенћанске општине:

Година пописа	Назив насеља				
	Богараш	Горњи Брег	Кеви	Сента	Торњош
1948	568	1.432	1.840	23.277	2.500
1953	626	1.578	1.697	23.320	2.677
1961	515	1.297	1.438	25.062	2.769
1971	506	1.277	1.447	24.723	3.463
1981	1.005	2.536	1.414	23.690	1.874
1991	822	2.167	1.055	22.827	1.908
2002	742	1.889	887	20.302	1.766

СТАРОСНА СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА

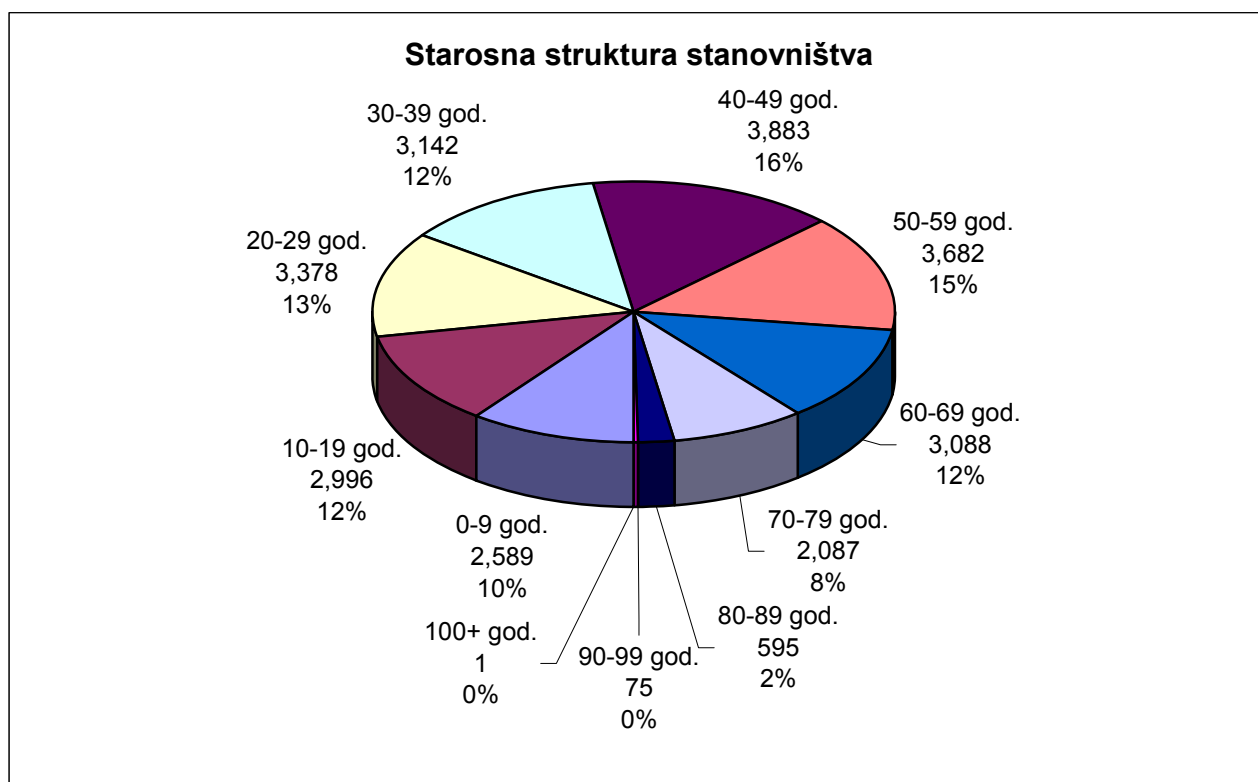
Становништво Сенте старије је за више од годину дана од војвођанског просека.

Најстарије је становништво села Кеви са 43,8 година, а најмлађе и једино испод војвођанског просека је становништво Торњоша са 39,5 година, док је просечна старост становништва општине: 40,9 година.

Становништво општине Сента се налази у периоду дубоке демографске старости!

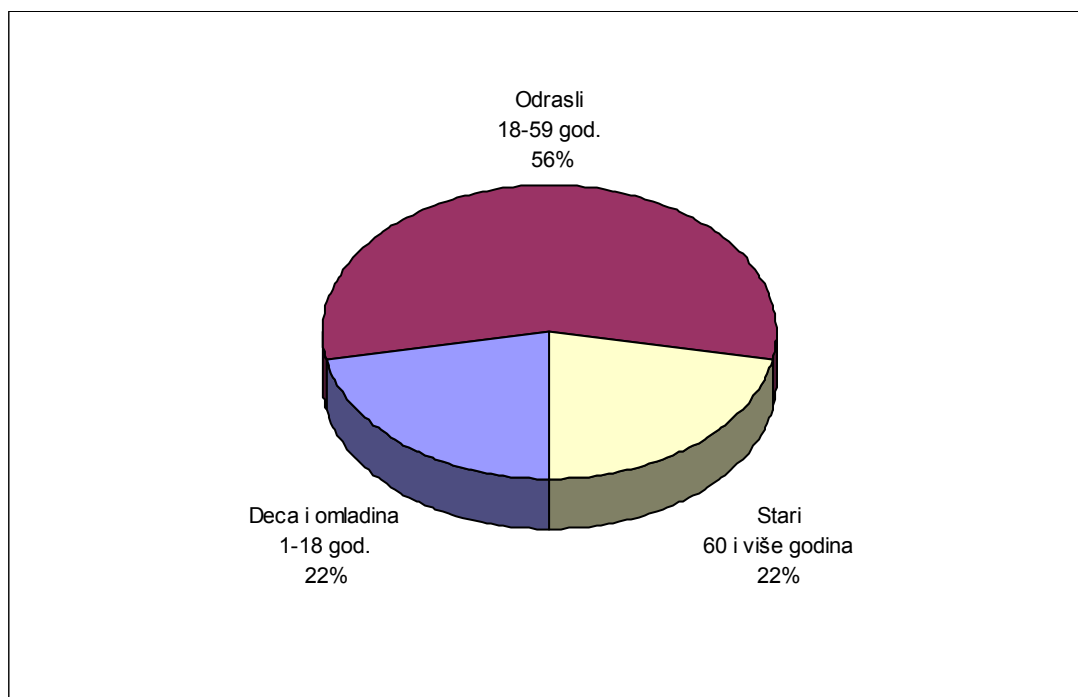
Старосна структура становништва:

Назив насеља	Просечна старост	Удео			Индекс старења 65+/0-14
		0-14	15-65	65 +	
Богараш	40,8 година	15,9 %	68,5 %	15,6 %	0,98
Г.Брег	40,6 година	17,6 %	65,1 %	17,2 %	0,98
Кеви	43,8 година	13,5 %	66,2 %	20,3 %	1,50
Сента	40,9 година	15,7 %	67,7 %	16,6 %	1,06
Торњош	39,5 година	17,6 %	66,2 %	16,2 %	0,92
Општина	40,9 година	15,9 %	67,3 %	16,8 %	1,05
Војводина	39,8 година	15,9 %	68,5 %	15,6 %	0,98

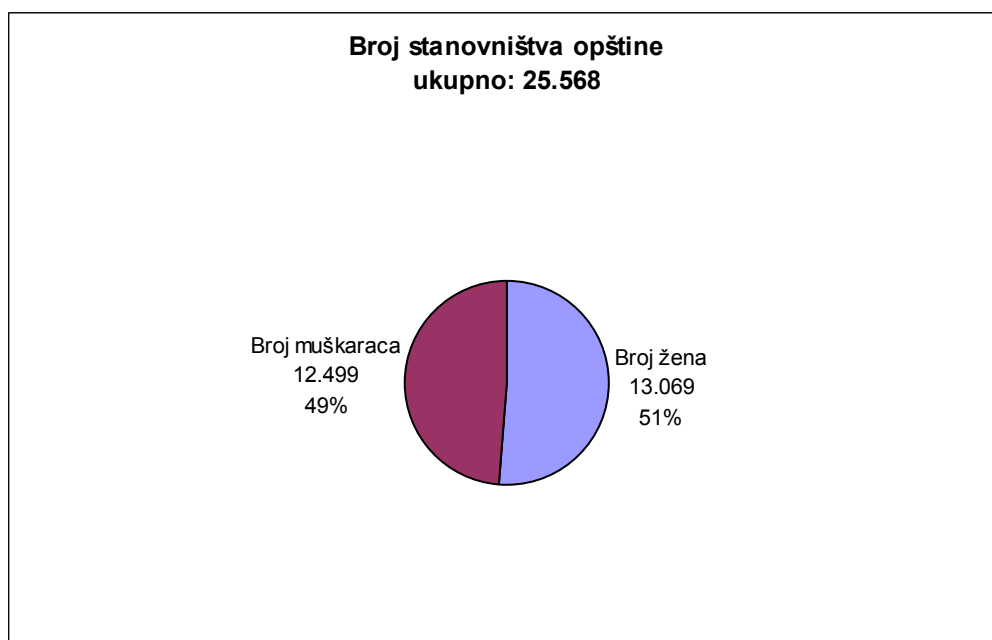

или још сликовитије:

Ако знамо да је граница после које се нека популација сматра старом 30 година, онда можемо да наслутимо и проблеме које ће се оваквом ситуацијом све више заостравати. У Сенти и у Кевију већ данас има више старог становништва (65 и више година) него младог (од 0 до 14 година). Познато је да све популације захваћене старењем имају осетне вишкове жена, због њиховог дужег очекиваног животног века. Помало је чудно, али у целој општини то је случај једино у граду Сента, док су у свим осталим насељима приметни мањкови жена и вишкови мушкараца. Зато, иако је општинска средња старост већа од покрајинске, општина је по стопи феминитета (1.045,6) испод покрајинског просека (1.063).

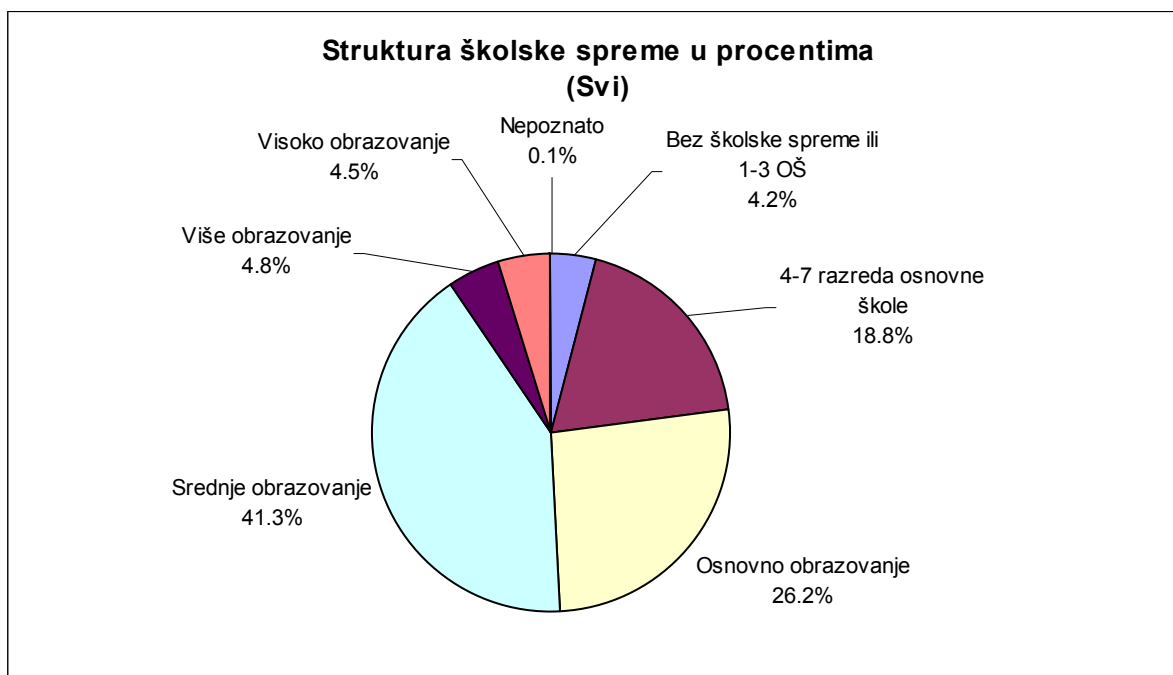

ОБРАЗОВНА СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА

Два основна елемента структуре становништва према образовању су писменост и школска спрема (школованост) становништва. Према подацима пописа становништва из 2002. године, на територији општине Сента има 332 неписмених људи, старих 15 и више година, што чини 1,5% становништва. Од тога број неписмених мушкараца износи 135, а неписмених жена 197. Посматрајући ове податке можемо закључити да је у општини неписменост осетно мања него у покрајини (2,5%). Сента се налази на северу Војводине, а ово подручје је познато по малом уделу неписмених. Ипак, иако у сенђанским селима живи само 20,6% становништва, на њих спада 50,9% неписмених у општини. Школска спрема у Сенти је слична покрајинском просеку, с тим што су полне разлике мање изражене.

Пол	Укупно	Без школске спреме или 1-3 ОШ	4-7 разреда основне школе	Основно образовање	Средње образовање	Више образовање	Високо образовање	Непознато
Св	21.497	913	4.052	5.631	8.877	1.037	958	29
М	10.397	354	1.557	2.633	4.824	492	522	15
Ж	11.100	559	2.495	2.998	4.053	545	436	14

Структура у процентима:

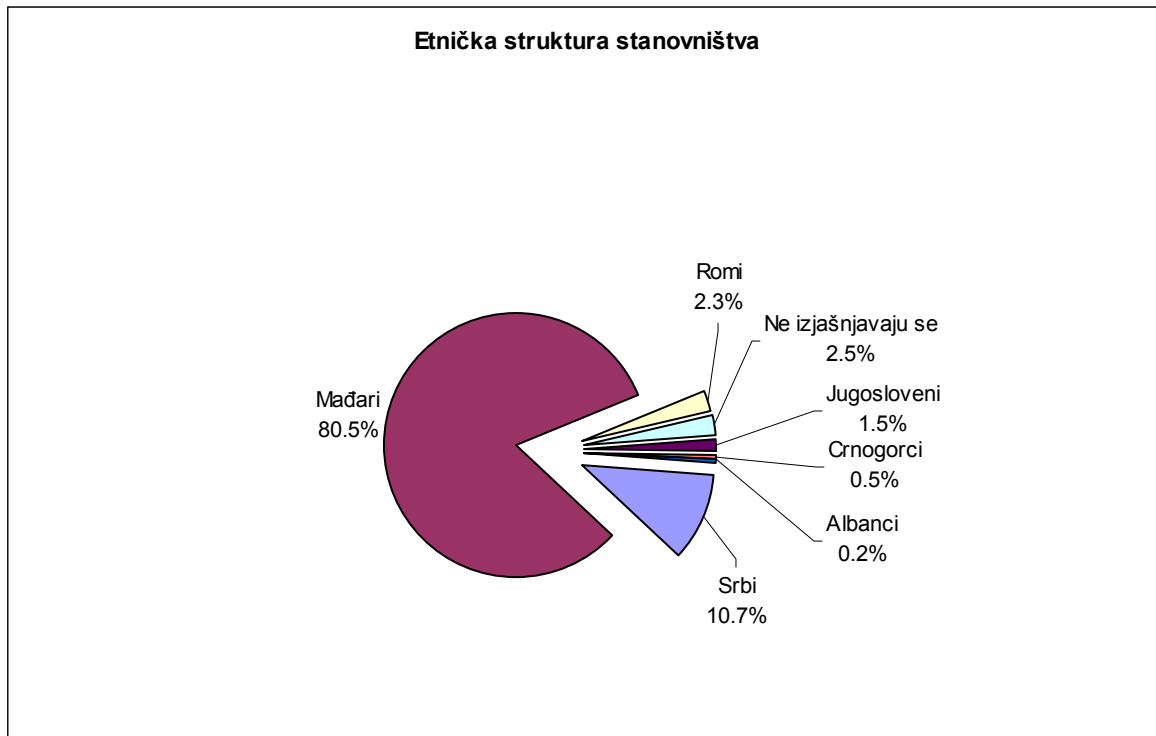

Пол	Укупно	Без школске спреме или 1-3 ОШ	4-7 разреда основне школе	Основно образовање	Средње образовање	Више образовање	Високо образовање	Непознато
Св	100,0	4,2	18,8	26,2	41,3	4,8	4,5	0,1
М	100,0	3,4	15,0	25,3	46,4	4,7	5,0	0,1
Ж	100,0	5,0	22,5	27,0	36,5	4,9	3,9	0,1

Неповољна слика образовне структуре становништва општине Сента је у великом делу резултат одсељавања школованих људи у иностранство, а делом се може приписати сиромаштву и националној структури становништва (недовољно познавање српског језика од стране припадника мађарске етничке заједнице).

ЕТНИЧКА СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА

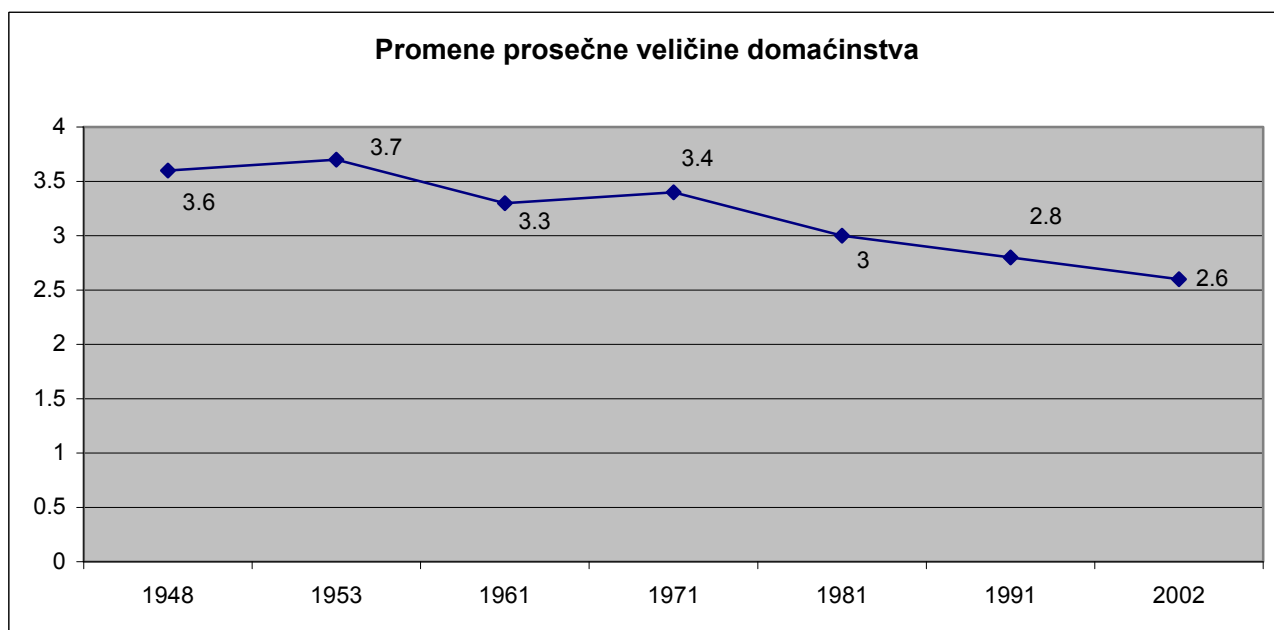
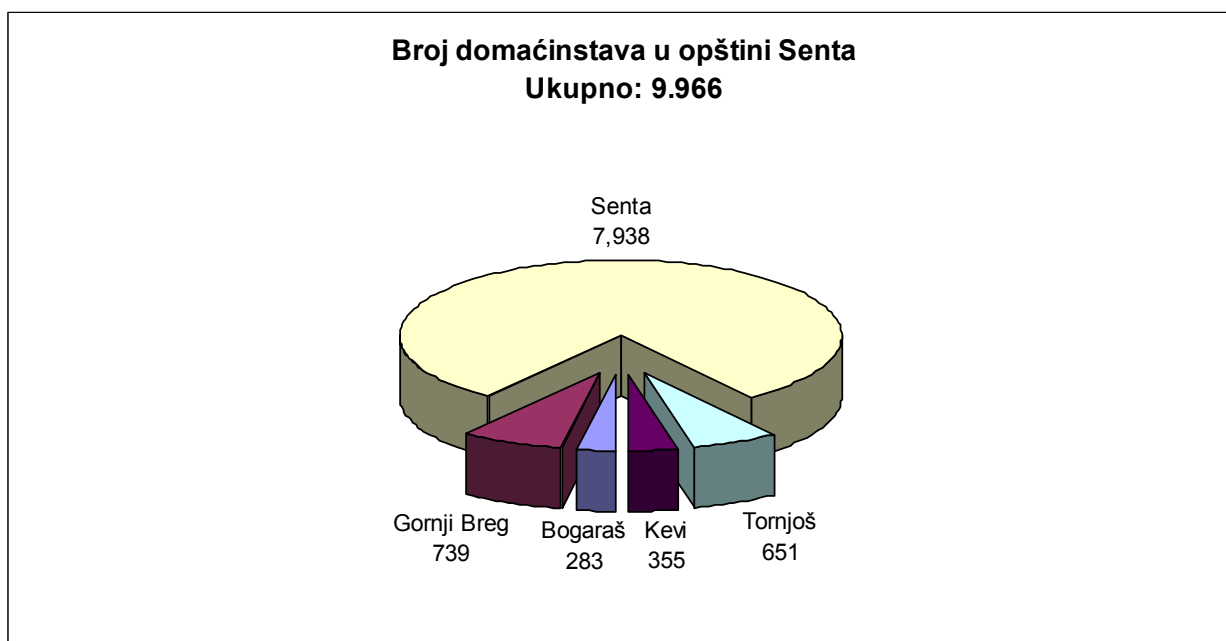
БРОЈ ДОМАЋИНСТАВА

Упркос опадању броја становника, што је евидентно од пописа становништва из 1971. године, број домаћинстава у свим насељима, осим Торњоша, максимум достиже тек 1981. Разлог томе је продужени процес свођења једног домаћинства на једну породицу. У 2002. години било је само 1440 или 12,7% мање домаћинстава него у максималној 1981. Просечна величина домаћинства смањена је на само 2,6 чланова, а то у периоду после другог светског рата чини смањење од 0,6 чланова по домаћинству или смањење од 18,75 %.

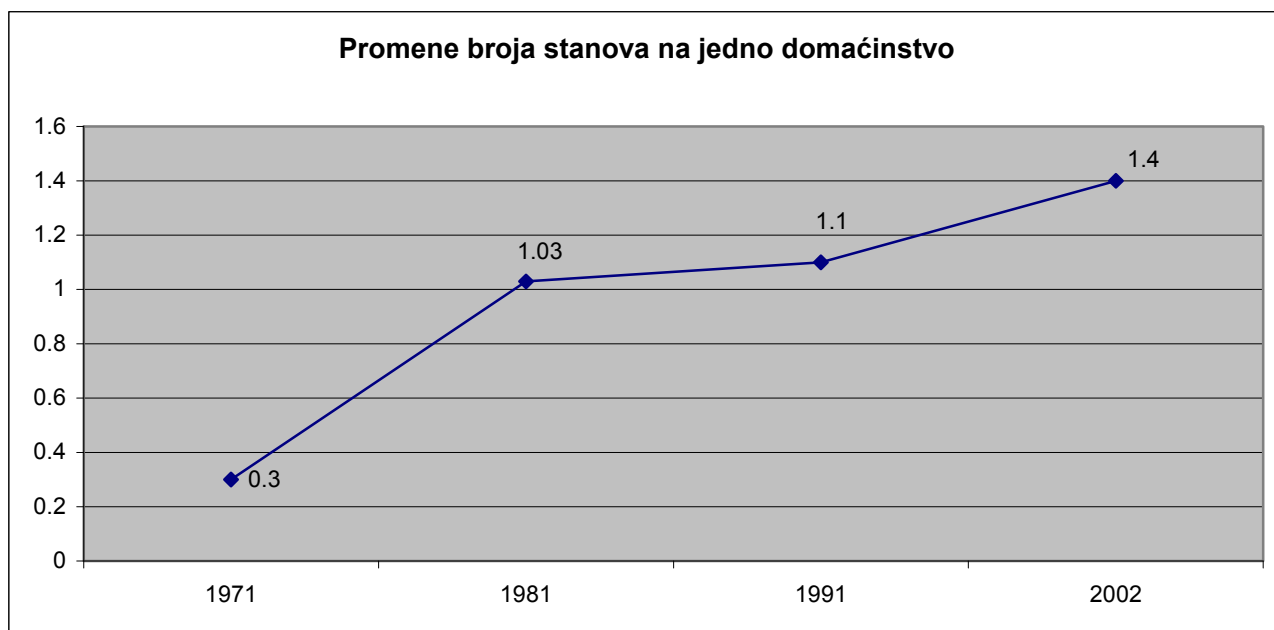
У Сенти наилазимо на све већи број старачких и самачких домаћинстава што ће захтевати све већу бригу и средстава за збрињавање ове категорије становништва. У Сенти су у великом броју заступљена старачка и самачка домаћинства у просеку са 2,6 чланова.

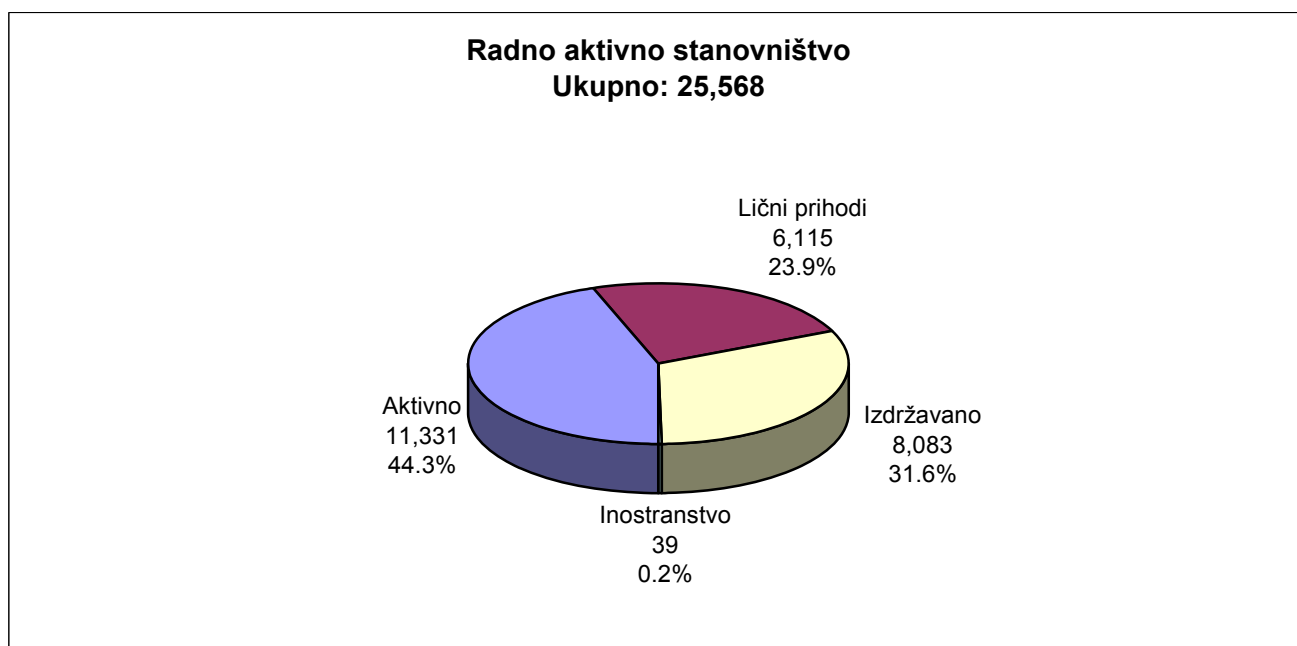
Број домаћинстава у општини Сента према попису становништва из 2002. године:

Међудејство депопулације и пораста животног стандарда условило је да од 1991. године у општини Сента постоје вишкови стамбеног простора, који су до 2002. године постигли завидних 10%.

РАДНО АКТИВНО СТАНОВНИШТВО

Радно активно становништво чине лица стара 15 и више година која обављају занимања, као и незапослена лица која траже посао и лица која су привремено прекинула обављање занимања.

Лица са личним приходом су лица која имају средства за живот од пензија, приход од имовине или других личних прихода.

Издржавано становништво не стиче сопствена средства за живот, па их издржавају родитељи, рођаци и друга лица, укључујући и правна.

ПРЕГЛЕД БРОЈА И СТРУКТУРЕ НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА

Број незапослених укупно: 2.500
Жене: 1.247
Укупно: 49,84%
Без радног стажа: 962
Жене: 527
Укупно: 54,78%
Број корисника социјалне заштите: 9,3%

Насупрот званичних података Националне службе за запошљавање незванично се процењује да незапослених лица на територији општине Сента има око 4.000. Ова велика разлика настала је из више разлога. Делом ту спадају незапослени који се бришу из евиденције на основу Закона о запошљавању, када закасне на редовно контролно јављање, не одазивају се позиву на едукацију, одбију посао без оправданог разлога итд. Други разлог је што се многа лица, да би обезбедила егзистенцију себи и / или својој породици баве послом „на црно“, иду у надницу, шверцују, продају на пијаци производе из своје окућнице или препродају туђу робу На евиденцији Националне службе запошљавања у Сенти има и лица која не желе да раде и да прихвате понуђене послове. Дobar део њих пријављени су само због здравственог осигурања, социјалне помоћи, дечјег додатка и новчане накнаде. Број пензионера у општини Сента у 2007. години је износио 5302, од тога су њих 2971 породични пензионери, 1026 инвалидски и старосни пензионери, а 1305 пензионери из пољопривредних и самосталних делатности.

КЉУЧНИ АКТЕРИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ ОПШТИНЕ СЕНТА

Општинске структуре заинтересоване за промене, носиоци и помагачи процеса планирања социјалне политике у општини Сента поред основних општинских органа, као што су Скупштина општине Сента, председник општине Сента и Општинско веће општине Сента су:

СТАЛНА РАДНА ТЕЛА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ СЕНТА ЧИЈИ ЈЕ РАД ПОВЕЗАН СА ОПШТИНСКОМ СОЦИЈАЛНОМ ПОЛИТИКОМ:

1. Одбор за буџет, финансије и привреду (5 чланова)
2. Одбор за здравство (5 чланова)
3. Одбор за образовање (5 чланова)
4. Одбор за спорт и омладину (5 чланова)

ПОВРЕМЕНА РАДНА ТЕЛА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ СЕНТА ЧИЈИ ЈЕ РАД ПОВЕЗАН СА ОПШТИНСКОМ СОЦИЈАЛНОМ ПОЛИТИКОМ:

1. Комисија за родну равноправност (9 чланова)
2. Савет за запошљавање (7 чланова)
3. Социјално-економски савет (9 чланова)
4. Комисија за праћење остваривања циљева ЛПА за децу (9 чланова)
5. Локални тим за патронажу редовног похађања предшколског и основношколског образовања и васпитања од стране деце ромске националности (5 чланова)

РАДНА ТЕЛА, ИМЕНОВАНА ОД СТРАНЕ ОПШТИНСКОГ ВЕЋА ИЛИ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ:

1. Савет за безбедност (15 чланова)
2. Комисија за преглед деце ометане у развоју (6 чланова)
3. Радна група за заштиту деце и школске омладине (13 чланова)
4. Радна група за превенцију насиља у породици (9 чланова)

Следи приказ месних заједница у општини Сента:

Месна заједница „ТИСАПАРТ - АЛВЕГ“ Сента броји око 8.486 становника. На територији ове МЗ нема пуно необразованих људи, али незапослена лица проистичу углавном из ове групације. На територији месне заједнице ромска популација живи у мањем броју (у улици Еугена Савојског и преко пута фабрике „ТАМП“), која је углавном материјално обезбеђена. За решавање проблема социјалног карактера Локална самоуправа не обезбеђује новчана средства Месној заједници. Канцеларија Месне заједнице је опремљена компјутером и телефоном.

Месна заједница „КЕРТЕК“ Сента броји око 6.500 становника. На територији ове месне заједнице живи највећи проценат нешколованих, незапослених лица на територији целе Сенте. На територији Месне заједнице живи значајан број Рома, тј. Роми живе скоро искључиво на територији ове Месне заједнице. Ромско насеље, које се налази на периферији Месне заједнице зове се „Кецели насеље“, броји око 500 становника, насеље је неурбанизовано, а у земљишним књигама к.о. Сента се води као ораница. У овој месној заједници ради и Народна кухиња, где се дневно кува око 400 obroka за социјално најугроженија лица са територије града. У Месној заједници постоји Одбор за социјалну заштиту, али због недостатка материјалних средстава више је формалног карактера. Канцеларија Месне заједнице је опремљена рачунаром, телефоном у интернетом.

Месна заједница „ЦЕНТАР – ТОПАРТ“ Сента броји око 6.637 становника. Становништво већином живи у старачким и у самачким домаћинствима. 70 житеља Месне заједнице користи услуге Народне кухиње. Месна заједница се суочава са истим проблемима који су карактеристични и за целу општину: остарело становништво, деца у иностранству, родитељи усамљени. Канцеларија Месне заједнице је солидно опремљена. Налази се у згради старије градње, која се редовно одржава.

Месна заједница Горњи Брег броји око 1.873 становника. Становништво је веома остарело, најстарије је на територији целе општине – просечна старост је 49 година, број новорођенчади енормно опада. Социјална заштита становништва се обавља преко Центра за социјални рад. На територији села има пуно салаша, чије становништво чине старе особе, а о њима нико не води рачуна, претпоставља се да нису нигде ни евидентирани. Месна заједница има компјутер и интернет.

Месна заједница Торњош броји око 1.750 становника. Од укупног броја становништва 15% чине припадници ромске етничке заједнице. Роми се уједно сматрају и социјалним случајевима, јер на територији Месне заједнице нема могућности запошљавања. Донедавно у Пољопривредној задрузи се још могло радити сезонски, а након приватизације Пољопривредне задруге и веће механизације пољопривредне производње престала је потреба за сезонским пољопривредним радовима. У саставу становништва у великом проценту учествују самачка домаћинства (600 домаћинстава – ¼ становништва живи у самачким домаћинствима) којима је помоћ неопходна не само у материјалном облику већ и у

виду физичке помоћи, пошто деца тих осамљених људи већином не живе на територији села. Након приватизације пољопривредног предузећа, као резултат целокупног стања у којем се налази привреда целе земље, проценат незапослености је и међу младима веома висок. Током 90-их година „Царитас“ је покушао да обавља своју делатност на територији Месне заједнице (дељењем прехранбених пакета, огревног дрвета, одеће), међутим због састава становништва рад се није одвијао без проблема, јер „већинско“ становништво никада није дошло на ред приликом добијања помоћи. Због свега тога активисти „Царитаса“ су престали да долазе у Месну заједницу. Канцеларија Месне заједнице располаже са апаратом за фотокопирање, рачунаром, телефоном, телефаксом и интернет прикључком.

Месна заједница Кеви броји око 856 становника. 90% становништва бави се пољопривредом. Становништво је остарело, но последњих неколико година се уочава благи пораст броја ђака првака. У селу има 20 незапослених лица. Месна заједница Кеви је најудаљенија од општинског центра и због тога посебан проблем представља недовољна покривеност територије месне заједнице телефонским линијама. Посебан проблем представља и то, што је територија Месне заједнице веома велика у односу на број становништва. На територији Месне заједнице ученици могу да похађају основну школу само до 4. разреда, а лекарска ординација у селу ради два пута недељно. Канцеларија месне заједнице је снабдевена компјутером и телефоном.

Месна заједница Богараш броји око 724 становника и у сталном је опадању. Број домаћинстава је 283. Велику већину становништва чине пензионери, проценат незапослености је 19%. Млади углавном напуштају насеље, сале се у околна села или у Сенту.

АНАЛИЗА СТРАТЕШКИХ ДОКУМЕНАТА ИЗ ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ СЕНТА

У општини Сента постоје следећи стратешки документи:

1. Развојни план општине Сента за период од 2007-2013. године – процес рада подржава Локална самоуправа општине Сента
2. Локални план акције за децу Сента – процес рада подржава УНИЦЕФ и Локална самоуправа општине Сента
3. Локални акциони план за унапређење образовног статуса Рома у општини Сента за период од 2008-2010. године – Процес рада подржава Новосадски Хуманитарни Центар и Локална самоуправа општине Сента

Процењује се да су постојећи стратешки документи повезани и са усаглашеним визијама. Током 2007. године започета је имплементација Развојног плана општине Сента и Локаног плана акције за децу. Општински буџет подржава њихову имплементацију.

2008. године је почела имплементација Локалног акционог плана за унапређење образовног статуса Рома у општини Сента за период од 2008. до 2010. године.

2008. године је почела израда Локалног акционог плана за младе, а од средине године се очекује и његова имплементација.

СЕКТОРСКА АНАЛИЗА

ЗДРАВСТВО:

У општини Сента здравствене установе чине:

- Општа болница Сента,
- Дом здравља Сента,
- Апотека Сента.

У оквиру болнице налазе се следећа одељења: интерно, хирургија, рехабилитација, неуро-психијатрија, дечје одељење, грудно одељење, гинекологија и акушерство и ОРЛ. Службе и амбуланте у болници су: РТГ служба, очна амбуланта, лабораторија, трансфузија, микробиологија, ултразвучна дијагностика и патологија. Дом здравља Сента обухвата 6 здравствених станица у Сенти и у селима која припадају општини. Анализа обољења показује, да се према распрострањености на првом месту налазе болести система за дисање, на другом месту су болести система крвотока, затим следе болести мишићно–коштаног система и везивног ткива, па болести мокраћно-полног система, а на петом месту се према учесталости налазе душевни поремећаји и поремећаји понашања.

ОБРАЗОВАЊЕ

Предшколска установа „Снежана“ Сента - Према последњим расположивим подацима, у дечјем вртићу ради 101 радника, 4 мушкараца и 97 жена. Анализа укупног броја деце показује значајно опадање са 937 (школска 2000/2001 година.) на 729 (школска 2006/2007 година). Објашњење треба тражити у ниским стопама наталитета. Од укупног броја уписане деце има 54 социјално угрожене и ради се о деци прималаца социјалне помоћи (углавном ромска деца).

Основна школа „Стеван Сремац“ Сента - Рад се одвија у 5 радних јединица и у 2 истурена одељења Основне школе:

1. Радна јединица „Спомен школа“ Сента – има 24 одељења са 520 ученика. Настава се одвија на српском и на мађарском језику.
2. Радна јединица „Турзо Лајош“ Сента – има 23 одељења са 506 ученика. У овој радној јединици налази се значајан број специјалних одељења (укупно 11 са 79 ученика). Настава се одвија на мађарском језику.
3. Радна јединица „11. Новембар“ Сента – има 27 одељења са 568 ученика. Настава се одвија на српском и на мађарском језику,
4. Радна јединица „Чоконаи Витез Михаљ“ Горњи Брег – има 8 редовних и 2 специјална одељења са укупно 204 ученика
5. Радна јединица „Темеркењ Иштван“ Торњош – има 24 одељења са 285 ученика. Настава се одвија на српском и на мађарском језику.

Основна музичка школа „Стеван Мокрањац“ Сента - има 358 ученика. Настава се осим Сенте изводи и у издвојеним одељењима у Чоки, Торњошу и Горњем Брегу.

У Општини Сента има 4 средњих школа и то:

Гимназија Сента - постоји од 1876. године. 1990. године је одлуком Скупштине Војводине и одлуком Скупштине општине Сента организована као Гимназија друштвено-језичког и природно-математичког смера. Школске 2006/2007. године отворено је 19 одељења са 436 ученика.

Гимназија за талентоване ученике природно-математичког смера „Бољаи“ Сента - има 4 одељења са 71 ученика. Настава се одвија на мађарском језику.

Средња медицинска школа Сента - основана је 1959. године. Школа данас има верификацију за образовање следећих профила медицинских радника: медицинска сестра – техничар, физиотерапеутски техничар, фармацеутски техничар, гинеколошко-акушерска сестра. Обзиром на велики број ученика који уписују ову школу отворена су 13 одељења са 400 ученика. Треба водити рачуна о томе, да се на тржишту рада не појави велика понуда појединих профила, с тога треба размишљати о увођењу нових смерова.

Економско-трговинска средња школа Сента - има 18 одељења са 504 ученика. Настава се организује на српском и на мађарском језику. Обзиром на велики број ученика који уписују ову школу, треба обратити пажњу на број ученика према смеровима како не би дошло до презасићености тржишта и увећања броја незапослених једнаких образовних профила.

Виша школа за хортикултуру - налази се на подручју општине као одељење Универзитета „ЦОРВИНУС“ из Будимпеште. Профил школе је хортикултура, а смер инжењер баштованства. Уписано је 198 студената. Настава се одвија на мађарском језику.

Виша техничка школа за индустријски менаџмент – едукациони центар Више техничке школе за индустријски менаџмент из Крушевца. Школу је до сада уписало око 500 студената од којих је 260 стекло стручни назив инжењер индустријског менаџмента. Консултативну наставу тренутно похађа око 150 студената, од којих је око 20% из других места која гравитирају Сенти.

ЗАПОШЉАВАЊЕ

У општини постоји Национална служба за запошљавање, Филијала Кикинда, Испостава Сента – са 3 запослена лица.

НЕВЛАДИНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Црвени крст Сента - основан је 1882. године као хуманитарна и добровољна организација и једино национално друштво Црвеног крста у Републици Србији. Црвени крст је помоћни орган јавних власти у Републици Србији. Осим социјалне делатности ради и у области социјалне заштите, као и у области едукације и здравствене заштите. У 2007. години имао је укупно 1740 чланова. Располаже солидном инфраструктуром и људским ресурсима, има два запослена радника, 178 волонтера међу њима и лекара, дипломираних социјалних радника, дипломираних правника, медицинских техничара, фризера, бербера, механичара – радника на одржавању, возача и едуковане геронто-домаћице.

Општинско удружење пензионера Сента - основано је као добровољна хуманитарно-социјална организација у којој чланови остварују заједничке интересе, заштиту

и унапређење потреба из области здравства, пензијског и инвалидског осигурања и других области. У општини Сента има укупно 5.302 пензионера. Од укупног броја пензионера 65% њих има пензију испод 18.000,00 динара. Највећи број пензионера има пензију од 8.000,00 до 10.000,00 динара.

Међуопштинска организација глувих и наглувих Сента - је инвалидско-хуманитарна, аполитичка и непрофитабилна организација која са својим радом покрива територији 3 општине (Ада, Сента, Кањижа). На територији коју организација покрива регистровано је преко 500 лица различитог степена оштећења слуха. Од 1976. године у сталном радном односу је једно лице, секретар организације, који поседује сертификат преводиоца гестовног говора. Организација има канцеларију, друштвену просторију (клуб) и заједнички санитарни чвор са другим организацијама, међутим нема факс, интернет, штампач, и сл..

„ЦАРИТАС“ Црквене општине Свете Мале Терезије - је невладина организација, чији је циљ помагање маргинализованих људи, деце, као и старијих и усамљених људи без обзира на њихову верску, националну и политичку припадност.

Удружење грађана „Сунцокрет“ Сента - се бави формирањем исправне популационе свести. Ради активно, од 2003. године обилази све породице, које су у току године добиле принову, и на тај начин је Удружење пронашло адекватан модел борбе против „беле куге“, модел за заустављање опасног опадања броја суграђана и модел за повећање броја становника. Најугроженијима помаже одећом, обућом, играчкама, намештајем, апаратима за домаћинство и осталим кућним потроштинама, које прибавља из донација грађана и од других добротворних цивилних организација. Удружење користи пословну просторију у власништву општине Сента, другу опрему нема.

Удружење грађана „Петра“ Сента - основана 2003. године као међуденоминационално хришћанско мисијско удружење. Циљ удружења је набавка опште и стручне литературе, организовање њиховог пласмана у културно образовне институције и установе ради упознавања и образовања младих људи, наставног кадра и родитеља из области алкохолизма, наркоманије и сексуално преносивих болести. Ради на одржавању и ширењу система вредности, морала и човекових особина на основу прихваћених хришћанских начела. Остварује добру сарадњу са ОШ „Стеван Сремац“, где се одржавају радионице за ученике и наставнике(програм “Млади на прагу живота” чија је акредитација у току). Рад удружења је волонтерски. Очекује се подршка општине у запошљавању једног стручњака.

Потиско удружење великих породица „Гинче“ – Удружење великих породица је основано 1995. године од стране 15 породица са више од троје деце. Основни циљеви Удружења је промоција свих позитивних вредности велике породице, едукација грађана и грађанки у духу живота и поштовања материнства, јачање осећања одговорности за брак, породицу и за будуће генерације, заступање интереса и подршка великим породицама. Циљ удружења је поспешивање наталитета и очување брака, као и промовисање друштву да је велика породица непроцењива вредност. Удружење својим активностима чува интересе великих породица.

Друштво за помагање ментално оболелих лица „Рука у руци“ - основни циљ друштва је окупљање ментално оболелих лица, њихових родитеља и особа која су спремна да им помогну. Циљ друштва је да ментално оболела лица буду прихваћена од стране чланова друштва, да се чланови друштва убеди, да су и ментално оболела лица људи вредни пажње и поштовања, да здрави чланови друштва буду толерантнији према својим болесним суграђанима. Циљ Друштва је надаље да помогне особама, које су завршиле специјална одељења основне школе, а нису у могућности да се даље школују, односно особама, код којих је ретардираност таквог степена да нису ни постали учесници образовног система.

Удружење грађана “НАДА” Сента – је самостална, нестраначка, добровољна и масовна хуманитарна организација, која окупља све грађане који желе да сарађују, да остварују хуманитарну делатност и да дају свој допринос побољшању социјалног и економског положаја грађана.

У оквиру основне делатности Удружење се бави пословима директне помоћи угроженима, здравственим програмима, организовањем активности за старија лица и децу, социјалним програмима, организује узајамно помагање грађана, као и друге активности у складу са статутом и програмом рада Удружења.

ДОНАТОРИ, ПРОГРАМИ, ПРОЈЕКТИ

Општина Сента је до сада учествовала само у пројектима инвестиционог карактера.

АНАЛИЗА БУЏЕТА ОПШТИНЕ СЕНТА СА АСПЕКТА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Буџет за 2006. годину

У 2006. години за социјалну заштиту издвојено је око **2,98%** од укупних буџетских средстава општине. Председник општине је као извршилац буџета из текуће буџетске резерве усмерио део средстава у износу од 516.640,00 динара за решавање проблема становника који се налазе у стању социјалне потребе.

Буџет за 2007. годину

У 2007. години за социјалну заштиту издвојено је око **3,21%** од укупних буџетских средстава општине. Председник општине је као извршилац буџета из текуће буџетске резерве усмерио део средстава у износу од 191.052,00 динара за решавање проблема становника који се налазе у стању социјалне потребе.

План буџета за 2008. годину

Одлуком о буџету за 2008. годину за област социјалне заштите планирано је око **3,98%** од укупних буџетских средстава општине.

Социјалној заштити се како на републичком, тако и на општинском нивоу посвећује се све већа пажња, а то се одражава и на горе приказаном порасту удела буџетских средстава који се годишњи издвајају за област социјалне заштите.

БУЏЕТСКА ИЗДВАЈАЊА СОЦИЈАЛНОГ КАРАКТЕРА У БУЏЕТУ ОПШТИНЕ СЕНТА ЗА 2008. ГОДИНУ.

ОПИС	ПЛАНИРАНИ ИЗНОС ИЗДВАЈАЊА
Превоз ученика	6.880.000,00
Стипендирање студената	2.120.000,00
Локални план акције за децу	1.000.000,00
Локални план акције за омладину	1.000.000,00
Локални план акције за инклузију ромске деце	400.000,00
Дотације НВО каритативне и хуманитарне делатности – директни корисници	4.950.000,00
Накнаде за социјалну заштиту преко Центра са социјални рад	1.100.000,00
Укупно:	17.450.000,00

Општинска управа - Одељење за општу управу и друштвене делатности - ова служба врши нормативне, стручне и административне послове непосредног спровођења закона и других прописа чије је спровођење поверено општини из области: друштвене брига о деци и породиљама, предшколског, основног и средњег образовања, стандарда ученика и студената, социјалне заштита, примарне здравствене заштите, борачке и инвалидске заштите, друштвених и хуманитарних организација, културе, информисања и верских заједница.

Центар за социјални рад Сента - основан је 24. новембра 1977. год. одлуком Скупштине општине Сента.

Центар за социјални рад Сента обавља послове који су му стављени у надлежност Породичним законом, Законом о кривичном поступку, Кривичним законом Републике Србије, Основним кривичним законом, Законом о избеглицама и Уредбом о збрињавању избеглица као и послова које делегира скупштина општине.

Напомињемо, да се радницима Центра у 2007. години за неку услугу обрађало око 10 % становништва (у односу на укупан број становништва општине), а то је број само оних лица који су регистровани као корисници, али морамо напоменути да је огроман број грађана који се повремено обрађају за информације, савете или тренутну помоћ.

У 2008. години извршено је проширење дневног боравака за одрасла лица са посебним потребама, што представља посебан модел заштите одраслих лица. Дневни боравак нуди могућност целодневног збрињавања одраслих, задовољавање основних здравствених потреба, процену лекара специјалисте око давања мишљења и налаза за даљи најадекватнији начин лечења и живљења ове категорије корисника. Дневни боравак инвалидних лица изграђен је при Центру за социјални рад, односно у проширеним просторијама клуба за стара лица и клуба за дневни боравак.

За ову намену издвојена су финансијска средства из Покрајинског, као и општинског фонда, а адаптација просторија би требала бити завршена до јуна 2008. године.

У овом објекту се планира и отварање клуба за дневно дружење деце и омладине са асоцијалним понашањем. Стручни радници Центра ће по потреби организовати психо-социјални рад са овом категоријом деце.

Центар за социјални рад има отворен дежурни телефон током 24 сати, на који се могу јављати сви грађани општине Сента. Полиција, образовне институције и Општински суд стоје на располагање у свим случајевима када је неопходна брза интервенција стручних радника.

ОДЛУКЕ СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ СЕНТА ИЗ ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Статут општине Сента не садржи посебне одредбе о социјалној заштити, али постоје скупштинске одлуке везане за област остваривања права из области социјалне заштите.

Из области социјалне заштите Скупштина општине Сента је донела следеће одлуке:

1. **Одлука о помоћи у кући** (Службени лист општине Сента бр. 3/1995) - Одлуком о помоћи у кући уређује се пружање помоћи у кући као проширеног облика социјалне заштите од стране Центра за социјални рад Сента. О обезбеђивању права на помоћ на територији општине Сента стара се општина Сента, док Центар за социјални рад општине Сента обавља делатност пружања помоћи у кући. Право на помоћ у кући се обезбеђује старим и изнемоглим, хронично оболелим и другим лицима која нису у стању да се сама о себи старају, којима породица не може да пружа одговарајућу заштиту и која су без породичног старања, а имају пребивалиште на територији општине Сента. Изузетно, право на помоћ у кући обезбеђује се и старим лицима која имају пребивалиште на

територији општине Сента, али нису у стању да се сама о себи старају, под условом да плаћају пуну економску цену за пружену услугу, а Центар има могућности за пружање те услуге. Старим лицима, у смислу одлуке сматрају се жене изнад 55 година старости и мушкарци изнад 60 година старости.

2. **Одлука о проширеном виду социјалне заштите у општини Сента** (Службени лист општине Сента бр. 5/1994) - Овом одлуком, општина обезбеђује у складу са материјалним могућностима једнократну помоћ лицима која се изненада или тренутно налазе у стању социјалне потребе. Једнократна помоћ се може обезбедити у новцу или у природи. Износ једнократне помоћи не може бити већи од просечне зараде остварене у привреди Републике у месецу за који месец се исплата врши. Право на једнократну помоћ остварује се преко Центра за социјални рад Сента. Стручна служба Центра за социјални рад општине Сента оцењује оправданост, облик и висину помоћи. Средства за ову намену обезбеђују се у буџету општине.

ПОСТОЈЕЋЕ УСЛУГЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ОПШТИНИ СЕНТА

ПРАВА ИЗ ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ КОЈА СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ БУЏЕТА ОПШТИНЕ СЕНТА

Облик заштите	Број корисника 2007.			
	Деца и омладина	Одрасла лица	Остарела лица	Укупно
Нега и помоћ у кући		15	11	26
Дневни боравак	17	115	58	190
Број породица – корисника једнократне новчане помоћи				172
Број породица - корисника једнократне помоћи у природи				410
Број корисника права на опрему за смештај у установу социјалне заштите или у другу породицу	2	8		10
Број корисника буџетских средстава за стипендирање ученика и студената	510			510
Број корисника субвенције на месечне карте ученика средњих школа	347			347
Субвенционирање НВО каритативног и хуманитарног карактера – директни корисници				14
Субвенционирање НВО каритативног и хуманитарног карактера – путем конкурса				7
Клуб за дневни боравак одраслих				88
Клуб за дневни боравак старих				170
Трошкови сахране				37

ДРУГЕ УСЛУГЕ ВЕЗАНЕ ЗА ТЕМАТИКУ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

НАЗИВ ПРУЖАЛАЦА УСЛУГЕ	НАЗИВ УСЛУГЕ	БРОЈ КОРИСНИКА у 2007. год.	КАКО ЈЕ ЛОКАЛНА САМОУПРАВА ПОВЕЗАНА СА ПРУЖАЊЕМ УСЛУГА
Предшколска Установа „Снежана“ Сента	<ul style="list-style-type: none">- Деци прималаца социјалне помоћи је боравак у предшколској установи бесплатан,- Постоје платне групе за породице различитог социјалног статуса,-Примаоци социјалне помоћи не плаћају родитељски допринос за куповину дидактичких средстава у износу од 1.200,00 динара,-Организују се акције помоћи за социјално угрожену децу,- Социјално угрожена деца не плаћају или само делимично плаћају цену улазнице приликом посете биоскопа, позоришта...,- Посета деци социјално угрожених породица,- Управни одбор установе је више пута отписао дугове сиромашних породица, које нису уживаоци социјалне помоћи,	54 деце	- финансира
Основна школа „Стеван Сремац“ Сента	<ul style="list-style-type: none">- Бесплатна ужина – финансира цивилна организација,- Бесплатан ручак – финансира „Царитас“ Црквене општине Свете Мале Терезије,- Подела пакетића са школским прибором и хигијенским средствима – финансира цивилна организација,- Подела коришћених школских уџбеника – финансира општина, ЛПА за децу,- Обезбеђење дела финансијских средстава за школске екскурзије – финансира општина, ЛПА за децу	210 деце 360 деце 100 пакетића 150 комплета 34 деце	

Национална служба за запошљавање	- Вођење евиденције о слободним радним местима	3470 лица	
	-Евидентирање незапослених лица као и евидентирање запослених лица која траже промену запослења	2302 лица	
	- Посредовање у запошљавању	1060 лица	
	- Саветовање и упућивање незапослених лица на слободна радна места	2410 лица	
	- Програми додатног образовања и обуке (преквалификација и доквалификација)	5 послодавца 30 полазника	
	- Финансирање програма стручног усавршавања практиканата, волонтера, приправника	25 програма 40 незапослених лица	
	- Субвенције за запошљавање лица млађих од 30 година, старијих од 45, односно 50 година	25 лица	
	-Регионални програми запошљавања (финансирање опремања радних места за запошљавање више од 5 лица са евиденције НСЗ-а)	1 програм 5 незапослених	
	- Програми самозапошљавања	56 захтева	
	- Остварење права на новчану накнаду незапослених лица	23 одобрена програма	
	- Оглашавање потребе за слободним радним местима у листу „Послови“, као и на интернет страници НСЗ-а	307 захтева 305 одобрених права	
	-Посредовање при запошљавању у иностранству незапослених лица са евиденције НСЗ-а	1 конкурс	
	- Омогућавање добијања радне дозволе страним држављанима	4 страна држављанина	
- Сајам запошљавања	31 послодавац 620 незапослена лица		

	<ul style="list-style-type: none">- Обука за рачуновође- Основна информатичка обука	1 извођач 10 полазника	
Црвени крст Сента	<p>Програм социјалне заштите „Добросуседска помоћ“ функционише од 1997. године, а програм од 2000. године носи назив „Програм бриге о старима“ и води се на нивоу Црвеног крста Србије. Програм је делом финансиран од стране донатора (Црвени крст Канаде, Црвени крст Шпаније, Црвени крст Велике Британије, путем Федерације Црвеног крста и Црвеног полумесеца из Женева)</p> <p>Посете старима: мерење крвног притиска и давање здравствених савета, услуге геронто- домаћице, масажа, набавке (животних намирница, лекова, хигијенских средстава итд.), праћење корисника код лекара, на гробље, у цркву, на дружење, на приредбе, исписивање лекова код лекара и заказивање прегледа и посета, превоз корисника на здравствене прегледе, на болничко лечење, на сахране, помоћ код обраде баште, чишћења снега, посета у болници, давање савета и санитетског материјала код СТОМА болесника и оболелих од рака.</p> <ul style="list-style-type: none">- Акција „Један пакетић, много љубави“ – новогодишњи пакети- Прикупљање и дистрибуција хуманитарне помоћи у натури (животне намирнице, школски прибор, огрев, одевни предмети, намештај, опрема за домаћинство, постељина)- Прикупљање новца за куповину хуманитарне помоћи, набавку ортопедских средстава и скупих лекова, операције... <p>Манифестација „За сунчану јесен живота“: дружење старих и програми за старе у месним заједницама,</p>	39 едукованих волонтера 178 корисника 480 услуга просечно месечно 780 корисника 2 стално запослена професионалца, 9 едукованих волонтера, 1 возач 220 пакетића 32 корисника 650 корисника	

	<p>предшколским установама, школама и фирмама, као и у невладиним организацијама током октобра и новембра месеца. Обележавање Светског дана старих, одржавање општинске централне манифестације у октобру месецу, посета најстаријима и уручивање поклона (поводом 100. године живота, 50-60. годишњице брака, итд.).</p> <p>Превентивни опоравак за децу и одрасле: активистима, социјално угроженима, добровољним даваоцима крви, победницима на такмичењима и конкурсима у одмаралиштима Црвеног крста Србије и Војводине, уз обезбеђен смештај и исхране, са садржајним, васпитно-образовним, рекреативним и забавним програмом.</p>	<p>10 учесника основних школа</p> <p>1 васпитач</p>	
<p>Општинско удружење пензионера Сента</p>	<ul style="list-style-type: none">- Пакети са санитарнијама- Кромпир- Пакети замрзнутог воћа до 10 кг- Угаљ за чланове удружења- Дрво за чланове удружења- Пакети сухомеснатих производа до 8 кг- Бесплатни пакети прехранбених производа	<p>50 пакета</p> <p>4,5 тона</p> <p>80 пакета</p> <p>400 тона</p> <p>150 м³</p> <p>900 пакета</p> <p>120 пакета</p>	

Међуопштинско удружење глувих и наглувих Сента	- Комуникација са лицима оштећеног слуха, вршење послова превођења за потребе разних установа (суд, полиција, Медицински центар и сл.) преко лица које је завршило школу гестовног језика.	25 особа	- финансира
	- Обавештавање чланства о правима на набавку слушних апарата и о начину сарадње са Фондом за здравство и ОРЛ одељењем и помагање у вези са остваривањем права.	10 породица	
	-Набавка слушних апарата по најповољнијим условима и давање обавештења о правилном коришћењу истих.	184 слушних апарата	- суфинансира
	-Обезбеђивање погонског материјала за слушне апарате и организовање поправке истих, с обзиром да овлашћеног сервиса за слушне апарате има у Новом Саду и у Београду. По потреби се излази на терен, код старих и немоћних лица ради опскрбљивања деловима или подешавања слушних апарата.	184 особа	
	-Организовање разних предавања на теме од значаја за ову категорију особа са инвалидитетом.	30 манифестација	
	-Учествовање на културно-просветним активностима, учествовање на спортским манифестацијама које се организују за лица оштећеног слуха на нивоу Покрајине и Републике.	23 особа	
	- Посета старијих особа са инвалидитетом	58 састанака	
- Клубске активности			
-У просторијама Организације чланови налазе своју другу кућу			

Међуопштинска организација слепих и слабовидих Суботица	- Клуб за особе оштећеног вида	44 особа	- суфинансира
Удружење оболелих од мултиплекс склерозе Северно-банатског округа Нови Кнежевац	- Рехабилитација особа оболелих од мултиплекс склерозе	2 особе	- суфинансира
Центар за социјални рад општине Сента	- Помоћ у кући	16 особа	- финансира
	- Клуб за дневни боравак старих и одраслих	210 особа	
	- Једнократне новчане помоћи	157 особа	- финансира
	- Погребни трошкови, односно помоћ за погребне трошкове	20 особа	- финансира

„ЦАРИТАС“ Црквене општине Свете Мале Терезије	<ul style="list-style-type: none">- Народна кухиња- Клуб за дневни боравак старих- Акција хлеб и млеко за децу- Дељење одеће и обуће- Дељење половног намештаја - Посуђивање ортопедских помагала и болничких кревета- Акције дељења лекова- Посећивање болесника – служба помоћи у кући- Подела новогодишњих пакетића за децу- Акција „Заједно за децу“ деца поклањају деци пакетиће	<ul style="list-style-type: none">421 особа120 особа40 особа400 особа150 породица 30 особа40 особа50 особа350 деце32 особа	- суфинансира,
Удружење великих породица „Тинче“ Сента	<ul style="list-style-type: none">-Програм подршка породици- Игротека за децу из великих породица- Екскурзије за чланове великих породица- Камп за омладинце великих породица	<ul style="list-style-type: none">200 пакета52 игротекe7 екскурзија2 кампа	- суфинансира
Удружење грађана „Сунцокрет“ Сента	<ul style="list-style-type: none">- Подела беби пакетића новорођенчади на територији општине Сента- Дељење половне обуће, одеће, намештаја, кућних потрештина	<ul style="list-style-type: none">117 пакетића825 породице	- финансира
Удружење грађана „Нада – Ремѐну“ Сента	<ul style="list-style-type: none">- Школски прибор и материјал за практичну наставу за ученике Основне школе „Стеван Сремац“ Сента- Дељење одеће- Средства за личну хигијену- Материјал за практичну наставу- Играчке за децу	<ul style="list-style-type: none">135 ученика110 корисника 25 пакета80 пакета100 корисника20 играчки	

	- Хигијенски материјал за дечје одељење Болнице у Сенти	40 пакета	
	- Хигијенски материјал за чланове великих породица	40 пакета	
	- Школски прибор за ученике великих породица	25 пакета	
Удружење за помоћ хендикепиране деце „Рука у руци“ Сента	- Дневни боравак за особе, ометене у психо-физичком развоју	15 особа	- финансира
УГ „Вера и нада“ Сента	- Клуб одраслих особа, ометених у психо- физичком развоју	10 особа	

СWОТ АНАЛИЗА

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none">- мотивисаност и посвећеност актера социјалне заштите,- институције (Центар за социјални рад, Предшколска установа, основне и средње школе, Општински суд, здравство.),- бројне цивилне организације које се баве каритативним и хуманитарним радом,- отвореност Локалне самоуправе (за финансирање програма, иницијатор пројеката, лобирање код републичког и покрајинских власти),- стручно обучени кадар у институцијама здравства, социјалне заштите, предшколским установама, основним и средњим школама Локалне самоуправе,- традиција, искуство и сарадња актера социјалне заштите (Црвени крст, Добровољно ватрогасно друштво, Савез глувих, итд.),- постојање локалних акционих планова (за децу, за младе, за Роме, Развојни план),- самоорганизовање корисника социјалне заштите (бројна удружења, групе),- волонтеризам (Црвени крст, Царитас и др.).	<ul style="list-style-type: none">- недостатак јединственог општинског стратешког документа из области социјалне заштите,- недостатак, застарелост, неактуелност општинских одлука из области социјалне заштите,- недовољно буџетских средстава, намењених социјалној заштити,- слаба комуникација међу институцијама и НВО,- слаба информисаност и велика бирократија између институција и корисника,- непостојање инфо-базе о корисницима услуга социјалне заштите,- недостатак стручних кадрова (психолози, логопеди, дефектолози, социјални радници, асистентско особље),- локална самоуправа нема довољно самосталности нити је заинтересована за развијање разноврсних услуга социјалне заштите на својој територији,- постојећа активност локалне самоуправе више се своди на “гашење пожара” (недостатак превентивних програма, недостатак иницијативе, недостатак континуитета).
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none">- приступ донаторским програмима,- везе са Мађарском и Румунијом (заједнички конкурси, размена искуства, заједнички пројекти),- готови, примењиви модели социјалне заштите у околним општинама и у иностранству.	<ul style="list-style-type: none">- нестабилна политичка ситуација у земљи,- успорен процес придруживања ЕУ,- неусклађеност и застарелост законске регулативе,- неразвијен систем стандарда у акредитацији услуга социјалне заштите,- сиромаштво,- системске мере државе су недовољно усмерене (дечији додатак),- нејасни државни приоритети – приоритети зависе од актуелне политике.

На основу анализе заинтересованих страна и анализе стања, идентификована су нека отворена питања у вези са дефинисањем стратегије:

СТРАТЕШКИ СПОРНА ПИТАЊА:

1. Да ли су општинско руководство и грађани општине Сента обавештени о предстојећој децентрализацији система социјалне заштите?
2. Да ли општина Сента спремно дочекује предстојећу децентрализацију система социјалне заштите?
3. Да ли општина Сента располаже са разрађеним стратешким документима из области социјалне заштите, да би спремно дочекала предстојећу реформу социјалне заштите, који докуменати су усаглашени са активностима из других општинских стратешких докумената?
4. Да ли су на нивоу општине донети сви потребни нормативни акти из области социјалне заштите?
5. Да ли је проценат буџетских издвајања за социјалну заштиту сразмеран потребама грађана општине Сента за социјалном заштитом?
6. Да ли општина Сента располаже са одговарајућим, технички унапређеним информационим системом и са ажурном базом података о броју потреба корисника социјалне заштите, о броју и врстама постојећих услуга социјалне заштите и материјалних давања, а који систем истовремено ефикасно препознаје најсиромашније и најугроженије, омогућава праћење потреба и услуга и исход пружених услуга социјалне заштите на општинском нивоу?
7. Да ли општина Сента располаже одговарајућим стручним капацитетом, да би спремно дочекала предстојећу децентрализацију социјалне заштите, ако не, како обезбедити довољно образовног кадра за област социјалне заштите?
8. Како повезати све актере социјалне заштите на локалном нивоу?
9. Како задржати постојеће облике социјалне заштите?
10. Како унапредити постојећи систем социјалне заштите у општини Сента, уз поштовање потреба корисника?
11. У ком правцу развијати мрежу ванинституционалних облика социјалних услуга у општини и како обезбедити плурализам пружалаца услуга?
12. Како утврдити систем професионалних стандарда, процедура, протокола и норматива и како обезбедити и контролисати квалитет социјалних услуга које се пружају у оквирима ванинституционалних облика социјалне заштите?
13. Како променити пасиван положај грађана и корисника у систему социјалне заштите и како обезбедити да грађани имају утицај на развој система социјалне заштите у општини?
14. Како успоставити такав систем социјалне заштите који има за циљ оснаживање појединаца, породица, рањивих и маргинализованих друштвених група у циљу достизања самодовољности и независности у задовољавању сопствених животних потреба, систем који је спреман да их оспособи за продуктиван живот у заједници, на одговорно родитељство, и како умањити или отклонити њихову зависност од социјалних служби?
15. Како успоставити систем социјалне заштите који се базира на властитој одговорности и обавеза корисника, чиме се доследно реализује основни принцип социјалне заштите „од помоћи до самопомоћи“?
16. Како успоставити такав систем социјалне заштите који превентира настанак и генерацијски пренос социјалних проблема?

17. Како обезбедити, да средства која се издвајају за материјалну сигурност радно способних корисника социјалних давања буду стављена у функцију њиховог запошљавања и активирања њихових потенцијала за продуктиван живот у заједници?
18. Како обезбедити да брига о социјалној сигурности деце буде фокусирана на пружање помоћи у оквиру дечјих установа (јаслице, обданишта, забавишта, основне школе)?
19. Како обезбедити одрживост социјалних услуга?
20. Како обезбедити довољно буџетских и донаторских средстава за процес имплементације стратегије?
21. Како обезбедити најрационалније коришћење новчаних средстава, а уједно и ефикасно, економично, правовремено и рационално задовољавање потреба људи?

5. СТРАТЕШКИ ПРАВЦИ РАЗВОЈА

1. Гарантовање адекватног нивоа социјалне заштите. Оснаживање и унапређење нивоа социјалне сигурности грађана Сенте кроз реално сагледавање потреба и могућности за обезбеђење просторних, финансијских и људских ресурса за функционисање социјалне заштите у општини Сента;
2. Рационално и усмерено коришћење постојећих локалних и националних ресурса и идентификовање нових креативних решења за прибављање средстава за иновативне услуге;
3. Подстицање и унапређење међусекторске сарадње и плурализма у пружању услуга социјалне заштите, уз институционализацију партнерства;
4. Квалитетне услуге за све кориснике, са нагласком на најосетљивије и невидљиве друштвене групе, уважавајући принцип једнаке доступности;
5. Унапређење квалитета живота и побољшање друштвеног положаја ромске популације;
6. Континуирано сензибилисање јавности за самопрепознавање и препознавање особа у стању социјалне потребе;
7. Побољшање друштвеног положаја породице као институције у општини кроз константну афирмацију традиционалних породичних вредности и побољшања услова и квалитета.

СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ОПШТИНИ СЕНТА

- 1.1. Унапређење постојећих услуга социјалне заштите за осетљиве друштвене групе грађана на територији општине Сента кроз повећање обима и квалитета услуга, броја корисника и уз интерсекторски приступ и плурализам пружаоца услуга;
- 2.1. Повећање нивоа социјалне заштите посебно осетљивих друштвених група грађана у општини Сента кроз увођење иновативних организационих облика локалних услуга социјалне заштите на принципима сарадње и партнерства међу секторима и уз плурализам пружаоца услуга;
- 3.1. Јачање локалног система социјалне заштите кроз развијање одрживих механизма међусекторске сарадње и институционализације истих, утемељене на равноправности пружаоца услуга из јавног, приватног и цивилног сектора: изградња људских ресурса и целовитих капацитета система;
- 4.1. Информисање и едуковање јавности за смањење дискриминације посебно осетљивих група и активирање свих одговорних чинилаца из јавног, приватног и цивилног сектора у овом правцу;

- 5.1. Смањење сиромаштва код Рома;
- 6.1. Смањење сиромаштва код особа са инвалидитетом;
- 7.1. Ефикасна примена постојећих и дефинисање нових програма, мера и активности директно усмерених на најсиромашније и социјално угрожене групе нарочито у најмање развијеним подручјима;

СТРАТЕШКИ СПЕЦИФИЧНИ ЗАДАЦИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ОПШТИНИ СЕНТА

- 1.1.1. Унапређење заштите најсиромашнијих грађана;
- 2.1.1. Јачање професионалних капацитета запослених у социјалној заштити кроз континуиране едукације за примену нових стандарда и акредитацију нових програма и услуга, лиценцирање и увођење стручног напредовања запослених;
- 3.1.1. Унапређење заштите најсиромашнијих грађана кроз развијање одрживих механизма међусекторске сарадње;
- 4.1.1. Обезбеђење ефикаснијих материјалних услуга у социјалној заштити кроз обезбеђење материјалне сигурности за егзистенцијално најугроженије групе грађана, који због свог психо-физичког стања не могу обезбедити средства за егзистенцију и немају породицу или родбину који су у могућности да их издржавају;
- 5.1.1. Обезбеђење егзистенцијалног минимума код Рома. Ефикаснији систем материјалне помоћи;
- 6.1.1. Обезбеђење квалитетних услуга у социјалној заштити кроз увођење нових услуга социјалне заштите у оквиру постојећих институција и служби социјалне заштите и у заједници;
- 7.1.1. Обезбеђење егзистенцијалног минимума;

6. ПРИОРИТЕТИ ПО ЦИЉНИМ ГРУПАМА

Приоритетне циљне групе дефинисане Стратешким планом развоја социјалне заштите општине Сента су:

1. Корисничке групе

- Деца и млади
- Породица и демографија
- Старије особе
- Особе са инвалидитетом
- Сиромашни и незапослени
- Роми

2. Локални актери и носиоци имплементације стратегије:

- Носиоци локалне власти, доносиоци одлука
- Професионалци у институцијама
- Волонтери и особље у НВО
- Привредници и предузетници
- Медији
- Шира јавност

У односу на сваку од циљних група, а на бази анализе потреба, овом стратегијом се утврђују специфични циљеви који се желе постићи, задаци помоћу којих ће се реализовати циљеви и дефинисати акциони планови за имплементацију.

6.1. ПРИОРИТЕТ: ДЕЦА И МЛАДИ

1. АНАЛИЗА СТАЊА ЦИЉНЕ ГРУПЕ

Као и у свим друштвима у транзицији и у општини Сента се препознаје утицај економске кризе, која је довела до пораста броја незапослених, пада животног стандарда и повећања сиромаштва уопште, па самим тим и сиромаштва деце.

На основу података добијених из Центра за социјални рад број породица са оствареним правом на материјално обезбеђење је у децембру 2006. године био 552, а у децембру 2007. године 591.

У општини Сента не постоји адекватна стратегија за сузбијање сиромаштва, што подразумева да је треба у догледном временском периоду донети.

Поједине организације својим активностима покушавају да ублаже настали проблем.

- Успешно и лепо ради Потиско удружење великих породица, окупља и на различите начине помаже чланове великих породица.
- Организација Црвеног крста је у претходној години доделила више од 500 једнократних помоћи, од тога су око 100 добиле ромске породице.
- Хуманитарна организација „Царитас“ на челу са главним деканом Нађ Јожефом организује бесплатне ручкове за најсиромашнију децу.
- Цивилна организација „Сунцокрет“ се бави хуманитарним радом у циљу смањења сиромаштва деце и породица.

Институције и организације које су биле укључене у прикупљање података за анализу стања и које су водиле бригу и чија делатност је била усмерена на децу и омладину су:

1. Предшколска установа „Снежана“ Сента
2. Основна школа „Стеван Сремац“ Сента
3. Центар за социјални рад Сента
4. Црвени крст
5. „ЦАРИТАС“ Црквене општине Свете Мале Терезије Сента
6. Удружење грађана „Тинче“ Сента
7. Удружење грађана „Сунцокрет“ Сента
8. Удружење грађана „Петра“ Сента
9. Удружење грађана „Рука у руци“ Сента.

Документи на којима почива овај део Стратегије:

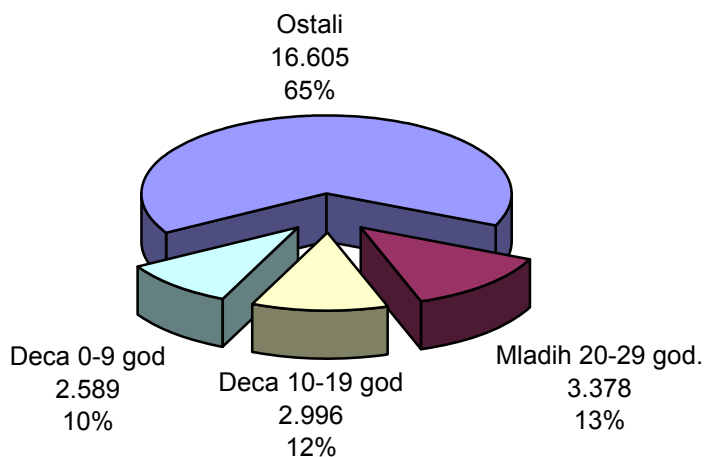
1. Стратегија за смањење сиромаштва у Србији
2. Стратегија развоја социјалне заштите Републике Србије,
3. Национални план акције за децу,
4. Акциони план за младе АПВ,
5. Развојни план општине Сента за период од 2007-2013. године
6. Локални акциони план за децу Сента,
7. Извештај о раду Центра за социјални рад општине Сента.

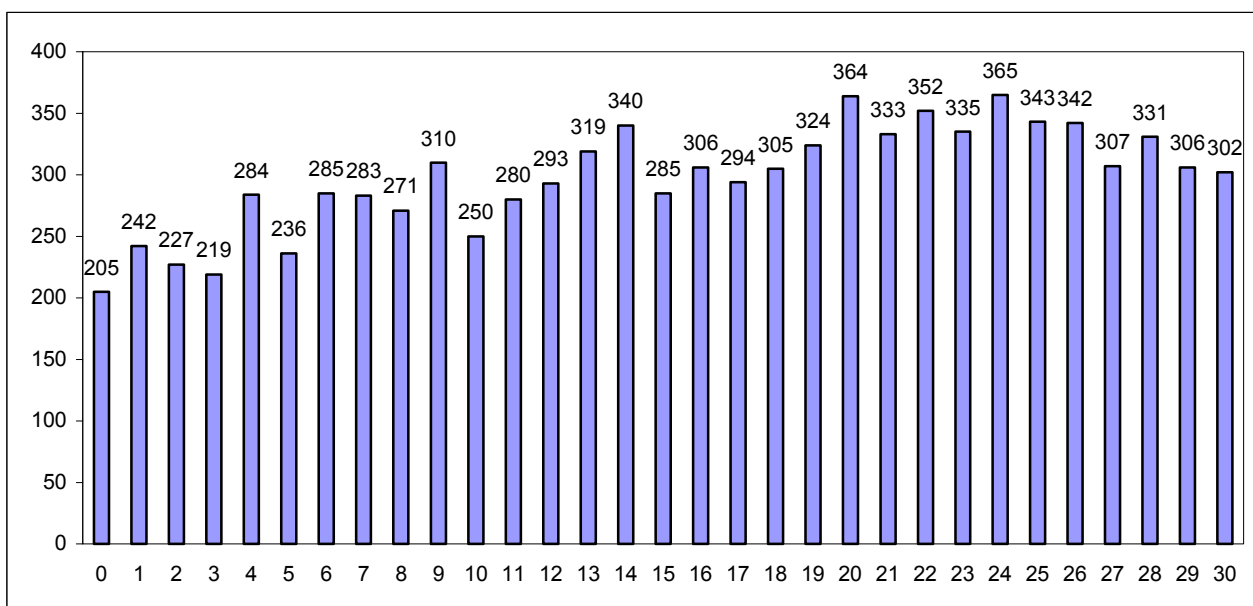
2. ДЕФИНИСАЊЕ ПРОБЛЕМА И ДИЈАГНОЗА СТАЊА

ЗАСТУПЉЕНОСТ ДЕЦЕ И МЛАДИХ МЕЂУ СТАНОВНИШТВОМ ОПШТИНЕ СЕНТА

Zastupljenost dece i omladine među stanovništvom opštine Senta
Broj stanovnika opštine Senta: 25.568

Старосна структура деце и омладине на територији општине Сента од 0 до 30 год. живота

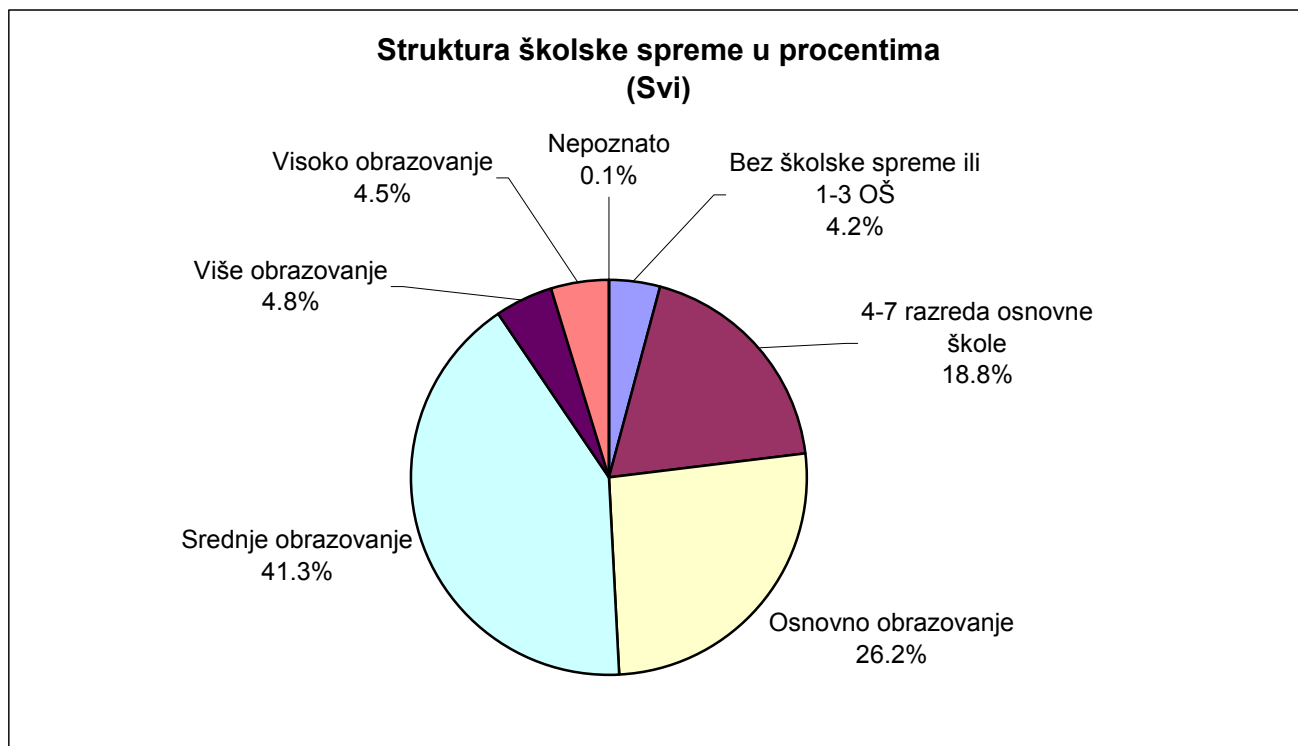

Из горе приказане табеле се закључује да је група деце од 0-9 година пропорционално малобројнија у односу на остале узрасне категорије деце и младих.

ОБРАЗОВАЊЕ ДЕЦЕ И МЛАДИХ

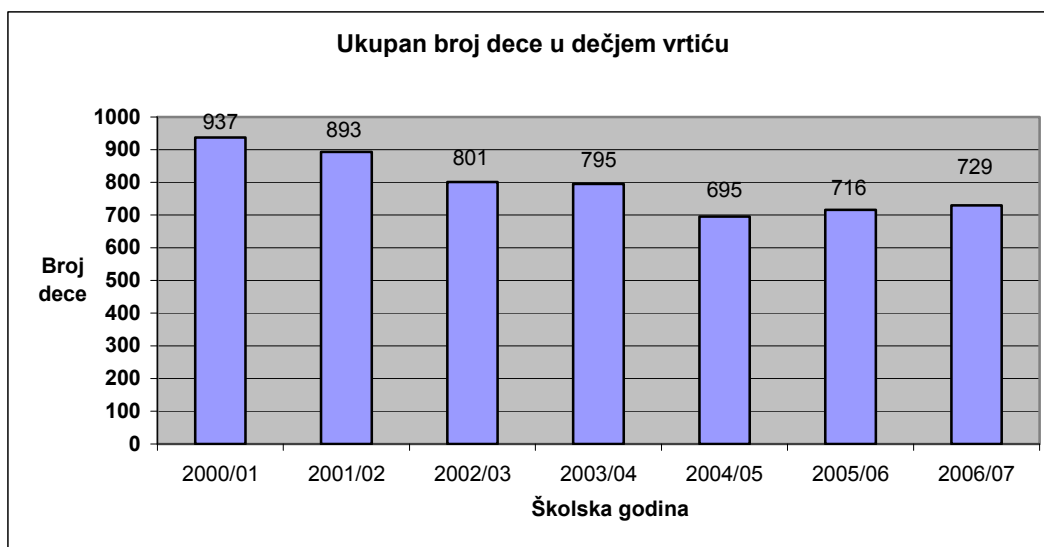
Образовна структура становништва општине Сента

Будућност сваког друштва је у великој мери одређена начином на који се друштво труди да деци и младима омогући услове за несметан развој.

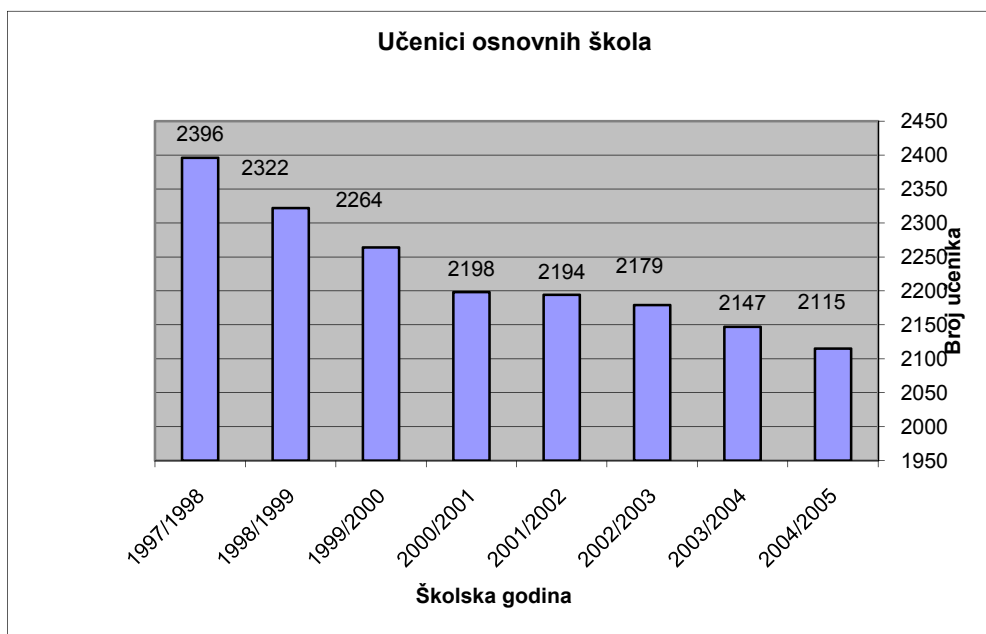
Небрига о деци и младима, невођење рачуна о њиховим основним развојним потребама воде ка стварању трауматизованих одраслих. О образовању деце на територији општине Сента се брину следеће образовне установе:

Предшколска установа „Снежана“ Сента:

Анализа укупног броја деце у предшколској установи показује значајно опадање са 937 (школска 2000/2001 год.) на 729 (школска 2006/2007 год.). Објашњење треба тражити у ниским стопамата наталитета. Од укупног броја уписаних има 54 социјално угрожене деце (ради се о деци прималаца социјалне помоћи).

Основна школа „Стеван Сремац“ Сента: Рад се одвија у 5 радних јединица Основне школе.

Средње школе на територији општине Сента

На територији општине Сента има четири средњих школа и то:

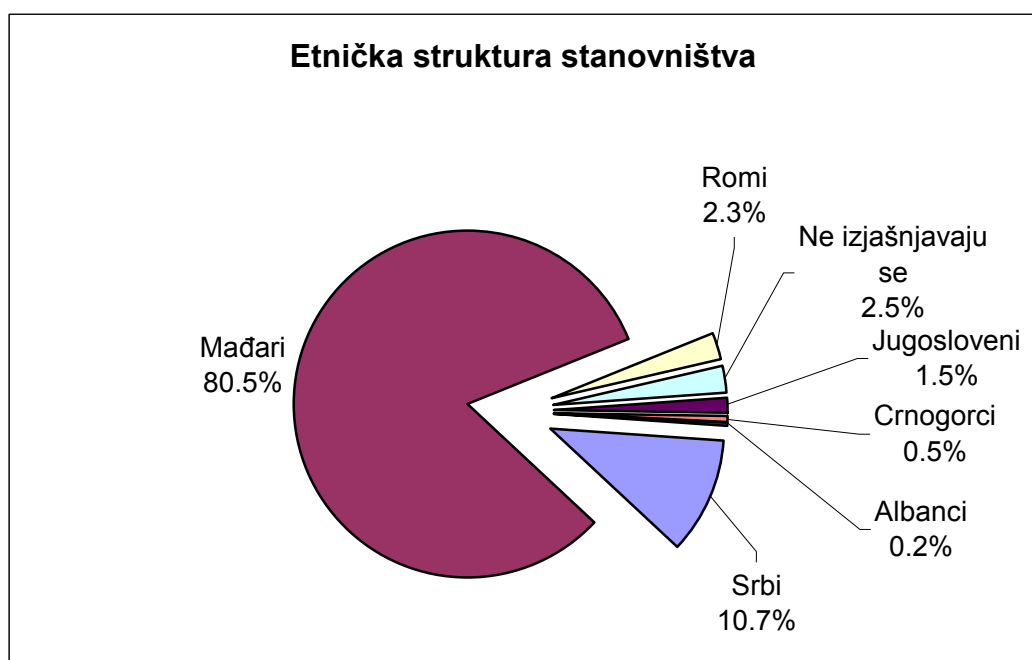
- Гимназија Сента,
- Гимназија за талентоване ученике природно–математичког смера „Болаи“ Сента
- Средња медицинска школа Сента и
- Економско-трговачка средња школа Сента

Факултети и више школе на територији општине Сента

- Виша школа за хортикултуру - одељење Универзитета „ЏОРВИНУС“ из Будимпеште,
- Виша техничка школа за индустријски менаџмент - едукациони центар Више техничке школе за индустријски менаџмент из Крушевца.

Без обзира на чињеницу, да се на територији општине Сента бројне школе брину о образовању деце и младих, са образовном структуром становништва никако не смемо бити задовољни. Општину Сента карактерише превелики број становника без завршене основне школе или са завршеном основном школом и премали проценат становника са завршеном вишим и високим образовањем, а то треба алармантно да утиче на руководство општине.

Код анализе разлога овакве неповољне образовне структуре становништва треба узети у обзир појаву „одлива мозгова“, тј. висок степен миграције младих у иностранство, лошу материјалну ситуацију становништва општине, због чега многи не могу да финансирају трошкове студија, али и етничку структуру становништва., тј. недовољно познавање српског језика од стране чланова мађарске етничке заједнице, због чега се млади припадници ове етничке заједнице теже усуђују да своје школовање наставе на вишим школама и факултетима.

Општепозната је чињеница да у општинама у којима припадници мађарске етничке заједнице чине већину (општине Кањижа, Сента и Ада, где мађарска етничка заједница чини преко 85% становништва), огромна већина припадника мађарске етничке заједнице се никако, или веома слабо служи српским језиком.

Надаље, у неким деловима насељеног места Сента, као и у селима, која припадају општини Сента живи тако мали број припадника српске етничке заједнице, да у тамошњим обдаништима и школама нема ни једно српско одељење и на овај начин су мађарска деца потпуно одсечена од могућности да чују српску реч.

Нови методи наставе српског језика (комуникативна и искуствена метода, од 2005/2006. школске године) ће помоћи мађарској деци у савладавању српског језика као језика средине. Као резултат тога појављује се ситуација, да се деца са завршеном средњом школом много боље служе енглеским или немачким језиком које су у школи учили као стране језике, док на српском језику не знају да проговоре.

Ова језичка баријера у великој мери утиче и на њихово даље школовање, на име ученици мађарских одељења средњих школа уместо жељеног факултета или више школе, најчешће се уписују на мађарско одељење учитељског факултета, на одсек мађарског језика и књижевности Филозофског факултета или своје студије настављају на вишим школама и факултетима у Републици Мађарској, по чијем завршетку и по повратку у земљу се поново суочавају са проблематиком непознавања српског језика, или не могу да се запосле са завршеним факултетима или вишим школама јер школе не могу да апсорбују тако велики број мађарских васпитача, учитеља и професора мађарског језика.

Непознавање српског језика наравно утиче на успех студената, који се уписују на домаће факултете и више школе, јер се настава у већини њих изводи на српском језику.

На територији општине Сента има четири средњих школа (Гимназија Сента, Гимназија за талентоване ученике «Бољаи» Сента, Економско-трговачка средња школа Сента, Медицинска средња школа Сента), у којима 2/3 ученика чине припадници мађарске етничке заједнице, а у неким одељењима предшколске установе и у неким радним јединицама основне школе (РЈ „Турзо Лајош“ у Сенти) не постоји ниједно српско одељење.

ЗДРАВЉЕ ДЕЦЕ И МЛАДИХ - Проблем са којим су суочени деца и млади људи у општини Сента јесте недовољна подршка и брига од стране друштва, породице и појединаца услед недовољне информисаности и непостојања здравственог образовања у школском систему. Млади људи данас нису довољно информисани о сопственом психо-физичком стању и не постоји адекватан систем информисања у овој области, који би био свима доступан.

ФИЗИЧКА НЕАКТИВНОСТ - Физичка неактивност утиче на неправилан развој тела и потпомаже настајање одређених деформитета и болести. Млади су суочени са лошим условима за бављење спортом или неким другим видом физичке културе. Не постоје адекватни терени и игралишта, а постојећи су неретко извор опасности. Бављење одређеним спортом у постојећим условима подразумева велика новчана улагања. Ово су најчешћи узроци због којих се млади не баве спортом.

ПОРЕМЕЊА ИСХРАНЕ - Пропагирање манекенског изгледа често доводи до неправилне исхране и последица које се услед тога јављају. Често се промоција хране врши путем медија. Брза храна је најдоступнија и најприступачнија. Не постоји адекватна и редовна едукација о овој теми, а овом проблему се не посвећује довољна пажња ни у школама ни у медијима. Директне последице су појава разних болести, а нарочито анорексија, булимична и гојазност.

БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ - Злоупотреба психоактивних супстанци - дроге, алкохола и дувана (никотин), које могу изазвати зависност, физичке и менталне последице, у нашој средини се често поистовећују са разонодом, забавом, а некад и са трендом.

МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ - Синдром сагоревања – лоше здравствено стање младих услед нагомиланих обавеза у школи и ван ње и услед нереалних очекивања породице, школе и самог младог човека доводи до депресије, суицида, анксиозности.

СИРОМАШТВО КОД ДЕЦЕ И МЛАДИХ

Уназад неколико година општина Сента се суочава са појавом осиромашења широких слојева становништва, са великом стопом незапослености, губитком социјалне сигурности и појавама погоршања општег здравственог стања становништва итд. Продубљивању наведеног проблема доприноси немогућност запошљавања, неодговарајући стамбени и материјални услови, неадекватан приступ социјалној заштити, здравственим, образовним и комуналним услугама, посебно када је реч о социјално угроженим појединцима и породицама.

Деца и млади се налазе у категорији са натпросечним ризиком сиромаштва. Сиромаштвом су највише погођена деца и млади из вишепородичних домаћинстава, породица незапослених родитеља, ромских породица, породица са једним родитељем и породица са ниским образовањем

Борба против сиромаштва код деце и младих од посебног је значаја за дугорочну стратегију смањења сиромаштва, јер се само на тај начин може избећи трансгенерацијска репродукција сиромаштва и пресецање зачараног круга сиромаштва код неких делова популације.

Манифестације сиромаштва код деце су бројне и разноврсне и све имају погубан утицај на развој деце и на њихове шансе на укључивање у живот заједнице.

Показатељи сиромаштва понекад се јављају као изоловани, али је чешћи случај када се јављају комбиновано и/или кумулативно и тако доводе до затварања “зачараног круга сиромаштва”, што доводи до репродукције сиромаштва у следећој генерацији.

У сиромаштву деце могу да се деле у неколико категорија:

- ниски приходи су наравно основна варијабла сиромаштва уопште, па и код деце.
- недоступност социјалних служби (здравствена услуга, социјална заштита, образовање, култура за децу) јесте посебан облик сиромаштва. Многим категоријама деце су ове услуге недоступне, често пута због друштвене маргинализације, необавештености о правима, одсуства свести родитеља о значају, плаћање партиципације, помиреност са бедом итд.

Сиромаштво средине: породичне средине, насеља, физичке средине – у нехигијенским насељима, сиромаштво на основу комуналне инфраструктуре, сиромаштво културне средине.

Један од показатеља осиромашења је пораст броја корисника услуга социјалне заштите.

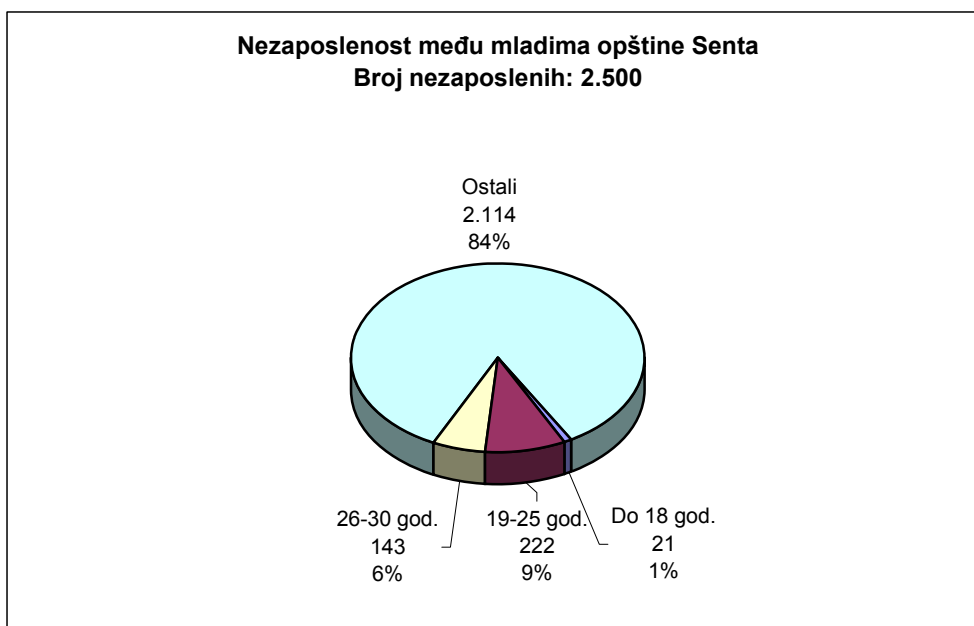

**КРЕТАЊЕ БРОЈА ДЕЦЕ И ОМЛАДИНЕ – КОРИСНИКА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ
НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ СЕНТА**

Категорије деце	2006 год	2007 год
Деца без родитељског старања:		
усвајање	0	0
старатељство	34	43
привремено старатељство	2	3
хранитељство	32	35
смештај у установу	9	9
Злостављана и занемарена деца	3	8
Деца са посебним потребама	132	153
Деца из породица са поремећеним односима	89	71
Деца и омладина са поремећајима у понашању	225	227
Деца са инвалидитетом (корисници туђе неге)	30	43
Ромска деца (процена)	-	-
Деца из непотпуних породица	-	-
Материјално угрожена деца	527	638
Незапослене мајке	-	-

Већина деце и омладине на евиденцији Центра за социјални рад Сента припада следећим групама: деца са сметњама у развоју, деца и омладина са поремећајима у понашању, материјално угрожена деца и омладина. Највећи раст се бележи код групе материјално угрожене деце. Са 527 евидентираних у 2000. години, ова бројка се 2006 године попела на 638 деце.

НЕЗАПОСЛЕНОСТ МЛАДИХ

Друштвени фактори утичу на пружање могућности младим људима за запошљавање, а уједно узрокују незапосленост младих. Општинско руководство треба да учини све, да олакша запошљавање младих одмах по завршеном школовању. Сем државног сектора, државних органа, државних институција – на тржишту рада треба да учествује и економски сектор – привредни и економско-банкарски сектор, невладин сектор, омладинске организације и државне и приватне институције формалног образовања.

Млади у селима имају велике друштвене тешкоће. Неприступачност информацијама, медијима, образовању, како формалном, тако и неформалном проузроковала су апатију младе популације на селу. Њихова жеља за одлазак у град је изражена у скоро стопроцентном постотку и тиме се проузрокује један од највећих друштвених проблема – “старење села”. Поред недостатка савремене комуникације у сеоским срединама појављује се и фактор непостојања економских прилика за развој непољопривредних предузетничких модела, као и неинвестирање у сличне моделе за развој мале привреде и производњу у малим срединама.

Основно право младих је да им се омогући да пре запошљавања стекну адекватна и квалитетна знања и вештине које им омогућавају да компетентно раде на пословима које самостално изабери - слобода избора знања и вештина.

Институције формалног образовања морају пружити теоријску основу са практичном применом знања и вештина. Формално образовање се не сме заснивати на непримењивим знањима, нити на уско стручним знањима, са немогућношћу даљег надограђивања у жељеним областима. Младима треба да се омогући да стекну вештину учења која им пружају прилагодљивост на тржишту рада.

Због недостатка довољно ефикасног модела флексибилног формалног образовања, неформална едукација је носилац смањења јаза између постојећег и потребног образовања, научних дисциплина и жеља младих људи.

Млади су, услед недостатка искуства окарактерисани као мање квалификовани и с тога је потребно предузети мере које штите младе и њихова права на радним местима.

Потребне, а недостајуће услуге социјалне заштите

Врста потребне услуге	За кога је потребна	Докази о потреби
1. Смањење сиромаштва деце.	За децу и младе из сиромашних породица.	Борба против сиромаштва деце и младих од посебног је значаја, јер се само на тај начин може избећи трансгенерацијска репродукција сиромаштва и пресецање зачараног круга сиромаштва код неких делова популације.
2. Све могуће видове социјалне помоћи намењене деци усмерити на тај начин, да деца по могућности буду снабдевена у оквиру предшколских установа и основних школа, обезбеђујући на тај начин да дођу до помоћи и подстицајући их да похађају предшколске установе и основну школу.	Деца предшколског и основношколског узраста од 1 до 15 год. живота.	Сведоци смо, да се социјална помоћ намењена деци често пута не троши на децу, него и родитељи покушавају да живе од те помоћи, а помоћ често пута троше неодговорно и несврхисходно.

3. Повећање обухвата деце квалитетним предшколским васпитањем, са посебним мерама за обухват деце из маргинализованих друштвених група.	За децу из маргинализованих група која не похађају или нередовно похађају предшколску установу.	Деца из маргинализованих друштвених група не похађају или нередовно похађају предшколске установе што има за последицу то да неприпремљено крећу у школу коју обично напуштају у 4. или у 5. разреду.
4. Обухват све деце квалитетним основношколским образовањем: упис све деце у основну школу, одржавање у систему, смањење осипања, повећање процента деце која завршавају основну школу.	Деца из ризичних средина, за коју постоји опасност да не заврше основну школу.	23,1% становништва општине Сента нема завршену основну школу.
5. Повећање броја младих са завршеним вишим или високим образовањем.	Млади општине Сента	Свега 9,3% становништва општине Сента има завршену вишу школу или факултет.
6. Спречавање болести зависности и хроничних болести.	Млади општине Сента	На територији општине Сента све већи број младих користи психоактивне супстанце (алкохол, дроге и никотин), а повећава се и број хронично оболелих (алергија).
7. Очување репродуктивног здравља младих.	Млади општине Сента	Млади често пута неприпремљено и неодговорно ступају у прве сексуалне односе, због чега се повећава број младих, оболелих од полно преносивих болести и повећава се број абортуса међу младим девојкама.
8. Поспешивање физичке активности младих.	Млади општине Сента	Физичка неактивност утиче на неправилан развој тела и потпомаже настајање болести.
9. Спречавање разних повреда међу младима.	Млади општине Сента	Млади често пута постају жртве саобраћајних незгода.
10. Очување менталног здравља младих.	Млади општине Сента.	Све чешће појаве синдрома сагоревања, депресије, суицидности, анксиозности.
11. Спречавање поремећаја у исхрани младих.	Млади општине Сента	Проширена појава неправилне исхране међу младима.

12. Олакшање осамостаљивања деце без родитељског старања.	Млади општине Сента	Непостојање видова социјалне заштите за младе који напуштају хранитељске породице.
13. Помоћ при запошљавању младих	Млади општине Сента	Непознавање прописа о запошљавању, отварању и вођењу приватног бизниса итд. 16% незапослених чине људи млађи од 30 год.
14. Анимирање локалне самоуправе	Грађани и грађанке општине Сента	Успешна реализација овог дела стратегије захтева рад посебног пројект менаџера.

3. SWOT АНАЛИЗА СТАЊА У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ ДЕЦЕ И МЛАДИХ

	ДЕЦА И МЛАДИ	
	СНАГЕ	СЛАБОСТИ
	<ul style="list-style-type: none">- постојање предшколске установе,- постојање основне школе,- постојање 4 средњих школа,- постојање истурених одељења 2 виших школа,- постојање одељења за децу са сметњама у развоју,- двојезична настава,- организоване слободне школске активности,- организоване аутобуске линије за ученике путнике,- рад неких спортских клубова (фудбал, рукомет, стони тенис),- сарадња између предшколске установе, основним школама, ЦСР, Дома здравља и локалне самоуправе,- сарадња са васпитно-образовним институцијама, медијима и другим субјектима,- сарадња и размена искустава са братским школама у земљи и иностранству,- психо-социјална подршка деци,- организовање радионице за децу – ЦСР,- помоћ у учењу.	<ul style="list-style-type: none">- недостатак спортских објеката и терена,- недостатак школског простора за дневни боравак деце,- недовољна информисаност деце и омладине и родитеља,- недовољна помоћ у школовању социјално угрожених – посебно ромске деце (уџбеници, школски прибор),- недовољан број бесплатних ужина и ручкова,- непостојање школских кухиња,- неадекватна опремљеност школских кабинета,- непостојање просторних услова за рад са децом,- недовољна сарадња са невладиним организацијама,- недовољна подршка локалне заједнице,- непостојање Саветовалишта за децу и младе,- непостојање целодневног боравка у основној школи,- непостојање Саветовалишта за хранитеље и недовољно средстава за едукацију хранитеља.

	МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
	<ul style="list-style-type: none">- постојање Акционог плана политике за младе у Војводини,- постојање Локалног акционог плана за децу Сента,- сарадња и размена искустава са другим институцијама,- помоћ донатора – акције помоћи са Новогодишњим пакетићима,- помоћ Црвеног крста у храни, одећи, обући, средствима за хигијену,- потребни инвеститори и донатори,- пројекти домаћих и страних инвеститора,- интегративни приступ у раду са децом различитих категорија.	<ul style="list-style-type: none">- неповољни друштвено-економски токови.- незаинтересованост и несарадња родитеља,- специфични проблеми ромских породица,- нејасни закони – нпр. родитељ не мора да прихвати категоризацију,- нестабилна политичка и економска ситуација,- неизвесност финансирања пројеката,- недовољна средства за проширење активности у раду са децом,- недовољна интеграција деце са сметњама у развоју,

4. ЗАКЉУЧЦИ О ЦИЉНОЈ ГРУПИ

Циљну групу деца и млади у општини Сента карактерише следеће:

- У општини Сента установљен је низ мера подршке школовању деце и младих али је потребно обједињавање у доношењу јединствених одлука са критеријумима.
- Деца и млади у општини Сента трпе све последице лошег економског стања у друштву и удео деце и младих у укупном становништву константно опада.
- И поред развијеног система школовања, образовна структура је и даље неповољна.
- И поред низа локалних мера и акција, школовање је отежано најугроженијим групама деце и младих (Роми, најсиромашнији, становници сеоских насеља).
- Недостаје самоорганизовање младих и њихов активнији однос према решавању сопствених потреба.
- Недостају услуге саветодавног и превентивног рада са младима.
- И поред врло добрих примера, где школа организује продужени дневни боравак деце, та пракса није присутна у потребном обиму.
- Не постоји локално организована бригаа о деци и младима са поремећајима у понашању.
- 44 деце и младих из Сенте се због недостатака породичног старања налазе у хранитељским породицама или у институцији.

5. ПРЕПОРУКЕ И СТРАТЕШКЕ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ:

Препоруке и стратешке интервенције	Специфични циљеви	Специфични задаци
1. СМАЊЕЊЕ СИРОМАШТВА ДЕЦЕ	1.1. Помоћ појединим породицама и категоријама деце испод линије сиромаштва.	1.1.1. Од школске 2008/2009. године бесплатна ужина и бесплатан ручак за децу у предшколском и основном образовању из најсиромашнијих породица, 1 дете по разреду.
2. СОЦИЈАЛНА ПОМОЋ, НАМЕЊЕНА ДИРЕКТНО ДЕЦИ И ЊИХОВО ПОДСТИЦАЊЕ ДА НА ОВАЈ НАЧИН ПОХАЂАЈУ ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ И ОСНОВНУ ШКОЛУ	2.1. Директна помоћ деци у натури.	2.1.1. Током 2009. године обезбедити услове и програме у школи за реализацију целодневног боравка за ученике од првог до осмог разреда, уз спровођење различитих програма и током школских распуста у школама за децу из најсиромашнијих породица. 2.1.2. Наставити позитивну праксу прикупљања школског прибора крајем сваке школске године. 2.2.2. Организовати дељење бесплатног школског прибора од почетка септембра 2010/2011. школске године.
3. ПОВЕЋАЊЕ ОБУХВАТА ДЕЦЕ КВАЛИТЕТНИМ ПРЕДШКОЛСКИМ ВАСПИТАЊЕМ, СА ПОСЕБНИМ МЕРАМА ЗА ОБУХВАТ ДЕЦЕ ИЗ МАРГИНАЛИЗОВАНИХ ДРУШТВЕНИХ ГРУПА	3.1. Разрада посебних мера за обухват деце која до сада нису била обухваћена предшколским васпитањем (ромска деца, деца са сметњама у развоју).	3.1.1. Наставити позитивну праксу усавршавања наставног кадра годишње са 25 до 30 кадрова за рад са децом предшколског и основно образовног узраста из специфичних културних и социјалних група и за рад са децом из маргинализованих и запостављених група.
4. СМАЊЕЊЕ ОСИПАЊА, ПОВЕЋАЊЕ ПРОЦЕНТА ДЕЦЕ КОЈА ЗАВРШАВАЈУ ОСНОВНУ ШКОЛУ	4.1. Посебне мере подршке за упис у средње школе за сву децу, са посебним освртом на децу из ромске заједнице и на децу са сметњама у развоју.	4.1.1. Од 2009/2010. школске године одржавати интензивне курсеве учења српског језика за ученике од 5. до 8. разреда мађарских одељења, недељно једном током школске године на територији општине Сента.

5. СПРЕЧАВАЊЕ БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ И ХРОНИЧНИХ БОЛЕСТИ	<p>5.1. Програм едукације младих, њихових родитеља, здравствених радника и сарадника, као и просветних радника и сарадника.</p> <p>5.2. Програм промоције служби, центара и организација који се баве примарном превенцијом и лечењем болести зависности и хроничних болести.</p>	<p>5.1.1. Од 2009/2010. школске године у школама полугодишње за децу 7. и 8. разреда основне школе и сву средњошколску децу организовати предавања у циљу спречавања болести зависности и хроничних болести,.</p> <p>5.2.1. Од 2009/2010. школске године организовати полугодишње промоцију служби, центара и организација који се баве примарном превенцијом и лечењем болести зависности и хроничних болести.</p>
6. ПОСПЕШИВАЊЕ ФИЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ МЛАДИХ	<p>6.1. Програми промоције спорта, физичког вежбања и здравог начина живота и едукације младих о значају физичке активности за раст и развој.</p> <p>6.2. Програм физичког вежбања кроз масовних јавних активности.</p>	<p>6.1.1. Од 2009/2010 школске године организовати промоције спорта, физичког вежбања и здравог начина живота и едукације младих о значају физичке активности за раст и развој у Народној башти, полугодишње путем представљања спортских клубова</p> <p>6.2.1. Током 2010. године изградити отворени рукометашки терен на локацији Месне заједнице „Гисапарт-Алвег“.</p> <p>6.2.2. Током 2011. године изградити отворени кошаркашки терен на локацији Месне заједнице „Кертек“.</p>
7. СПРЕЧАВАЊЕ РАЗНИХ ПОВРЕДА МЕЂУ МЛАДИМА	<p>7.1. Едукација младих о противпожарној заштити.</p> <p>7.2. Програм развијања саобраћајне културе код младих.</p>	<p>7.1.1. Од 2009. године, уз сарадњу са Добротворним ватрогасним савезом полугодишње организовати предавања у њиховим просторијама за ученике од 5. до 8. разреда и средњошколце.</p> <p>7.2.1. Од школске 2009/2010. године као допунску наставу организовати едукацију ученика од 1. до 8. разреда основне школе у циљу развијања саобраћајне културе.</p>

		<p>7.2.2. На крају сваке школске године организовати такмичење под називом „Опрез у саобраћају“.</p>
<p>8. СПРЕЧАВАЊЕ ПОРЕМЕЋАЈА У ИСХРАНИ МЛАДИХ</p>	<p>8.1. Едукација младих о здравој исхрани</p>	<p>8.1.1. Од 2009/2010. школске године увести као допунску наставу домаћинство.</p>
<p>9. ОЛАКШАЊЕ ОСАМОСТАЉИВАЊА ДЕЦЕ БЕЗ РОДИТЕЉСКОГ СТАРАЊА</p>	<p>9.1. Решавање стамбених питања младих по напуштању хранитељских породица</p>	<p>9.1.1. Током 2009. године организовати програм „Кућа на пола пута“ – облик заштићеног становања за децу без родитељског старања која напуштају хранитељске породице.</p> <p>9.1.2. У септембру 2009. године ће локална самоуправа путем конкурса изабрати лице које напушта хранитељску породицу.</p> <p>9.1.3. Закупац, локална самоуправа и лице које напушта хранитељску породицу треба да сачине уговор о закупу на 5 година.</p> <p>9.1.4. У првој и у другој години трошкове закупа ће сносити локална самоуправа у целости, у трећој и четвртој години ће суфинансирати трошкове закупа до 50%, а у петој години ће закупнину у целости финансирати лице које напушта хранитељску породицу.</p>
<p>10. АКТИВИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ</p>	<p>10.1. Успостављање братске климе за децу и омладину</p>	<p>10.1.1. Током 2009. године у локалној самоуправи формирати Савет за децу и омладину као стручног саветодавног тела Скупштине општине.</p> <p>10.1.2. Почетком 2009. године организовати процену индивидуалних потреба везаних за децу и младе у локалној заједници.</p>

		<p>10.1.3. До краја 2009. године идентификовати институционалне и кадровске ресурсе за спровођење политике за децу и младе у локалној заједници.</p> <p>10.1.4. Од буџета за 2009. годину годишње утврдити висину средстава за спровођење мера.</p> <p>10.1.5. Од 2010. године активирати установе здравствене и социјалне заштите, образовно-васпитне установе, привредне субјекте, цркве и верске заједнице и удружења, у циљу стварања позитивне популационе климе.</p>
--	--	---

6.2. ПРИОРИТЕТ: ПОРОДИЦА И ДЕМОГРАФИЈА

1. АНАЛИЗА СТАЊА ЦИЉНЕ ГРУПЕ

Породица је основна ћелија друштва. Проблеми који погађају породицу дестабилизују друштво у целини, те је неопходно превентирати, детектовати и санирати дисфункционалне односе који се у породицама јављају. У основи савременог репродуктивног понашања, и у општини Сента су присутни неки од битних фактора који су део наше цивилизације. На једној страни налази се еманципација и индивидуализам, нуклеарна породица и измењен положај жене и деце у њој, инсистирање на квалитету сопственог живота и квалитету живота детета, либералан закон о абортусу и доступност ефикасне контрацепције, а на другој материјалистичка свест са потрошачким менталитетом и лични живот, разуђенији него икада раније. Дете се пре свега рађа да би се задовољиле психолошке и емотивне потребе родитеља. Рађање деце у општини Сента је далеко испод потреба простог обнављања становништва. Феномен недовољног рађања деце је законит процес који није заобишао ниједно развијено друштво.

У општини Сента не постоји адекватна стратегија популационе политике, што подразумева да је у догледном временском периоду треба изградити.

Својим активностима поједине организације покушавају да ублаже настали проблем.

- Успешно и лепо ради Потиско удружење великих породица „Гинче“, окупља и на различите начине помаже чланове великих породица
- Организација Црвеног крста је у претходној години доделила више од 500 једнократних помоћи, од тога су око 100 добиле ромске породице.
- Хуманитарна организација „Царитас“ Црквене општине Свете Мале Терезије, на челу са главним деканом Нађ Јожефом организује бесплатне ручкове за најсиромашнију децу.
- Цивилна организација „Сунцокрет“ се бави хуманитарним радом у циљу смањења сиромаштва деце и породица.

Институције и организације које су биле укључене у прикупљање података за анализу стања и које су водиле бригу и чија је делатност била усмерена на породицу и демографију су следеће:

1. Центар за социјални рад
2. Општински суд Сента
3. Полицијска станица Сента
4. Удружење грађана „Тинче“ Сента
5. Удружење грађана „Сунцокрет“ Сента
6. Удружење грађана „Петра“ Сента
7. Удружење грађана „Рука у руци“ Сента.

Документи на којима почива овај део Стратегије:

1. Стратегија за смањење сиромаштва у Србији
2. Стратегија развоја социјалне заштите Републике Србије,
3. Стратегија унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији
4. Нацрт Закона о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом
5. Развојни план општине Сента за период од 2007-2013. године
6. Извештај о раду Центра за социјални рад Сента.

2. ДЕФИНИСАЊЕ ПРОБЛЕМА И ДИЈАГНОЗА СТАЊА

КРЕТАЊЕ СТОПЕ НАТАЛИТЕТА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ СЕНТА

На територији општине Сента је у периоду од 1997. до 2001. године било 6756 жена у генеративној доби (жене од 15. до 44. године живота, које је узимају као године живота када је жена способна да рађа).

У истом периоду је на територији општине Сента рођено укупно 1250 деце.

У периоду од 2002. до 2007. године на територији општине Сента има 5760 жена у генеративној доби.

У том периоду рођено је 1362 деце.

Ако посматрамо период од пет година, број деце је мањи за 212, која су рођена током 2007 године.

Период од 1997. до 2001 године:

- број становника општине Сента износи: 28779.
- број жена способних да рађају износи: 6756
- број живорођене деце износи: 1250

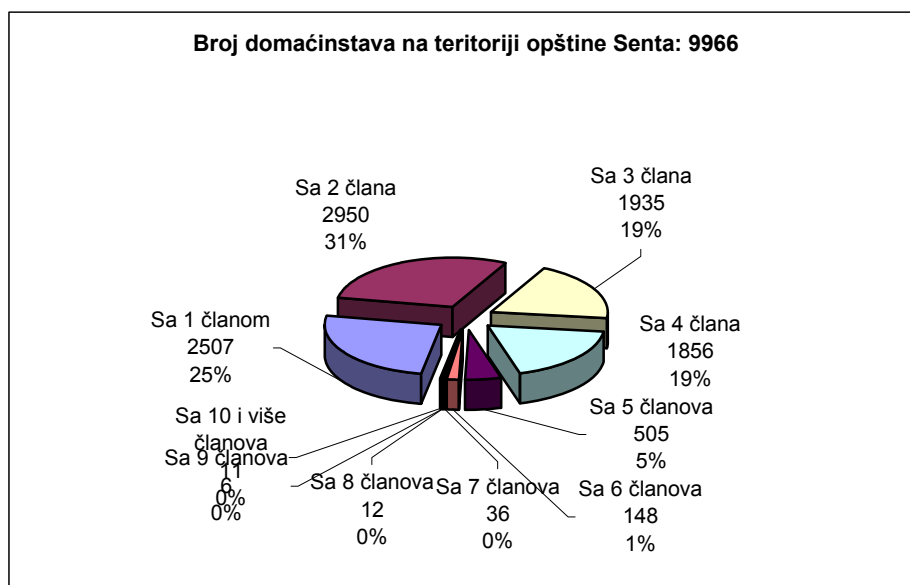
Период од 2002. до 2007. године:

- број становника општине Сента износи: 25568
- број жена способних да рађају износи: 5760
- број живорођене деце износи: 1362.

Структурне препреке, као што су незапосленост, нерешено стамбено питање, проблеми чувања деце, незадовољавајући економски стандард, осећај економске несигурности и друге појаве из овог круга су такође важан фактор недовољног рађања деце у општини. Величина радног контингента и понуда радне снаге континуирано опадају, а пројекције указују на то да ће се опадање настављати и у првој половини 21. века. Неповољне промене старосног састава изражене су и код радне снаге. Заступљеност млађих генерација се смањује, а старијих повећава. Док су 1981. године међу активнима најзаступљеније биле генерације од 25 до 35 година, како код мушкараца, тако и код жена, у време пописа из 2002. године најзаступљеније су старосне групе од 40 до 50 година.

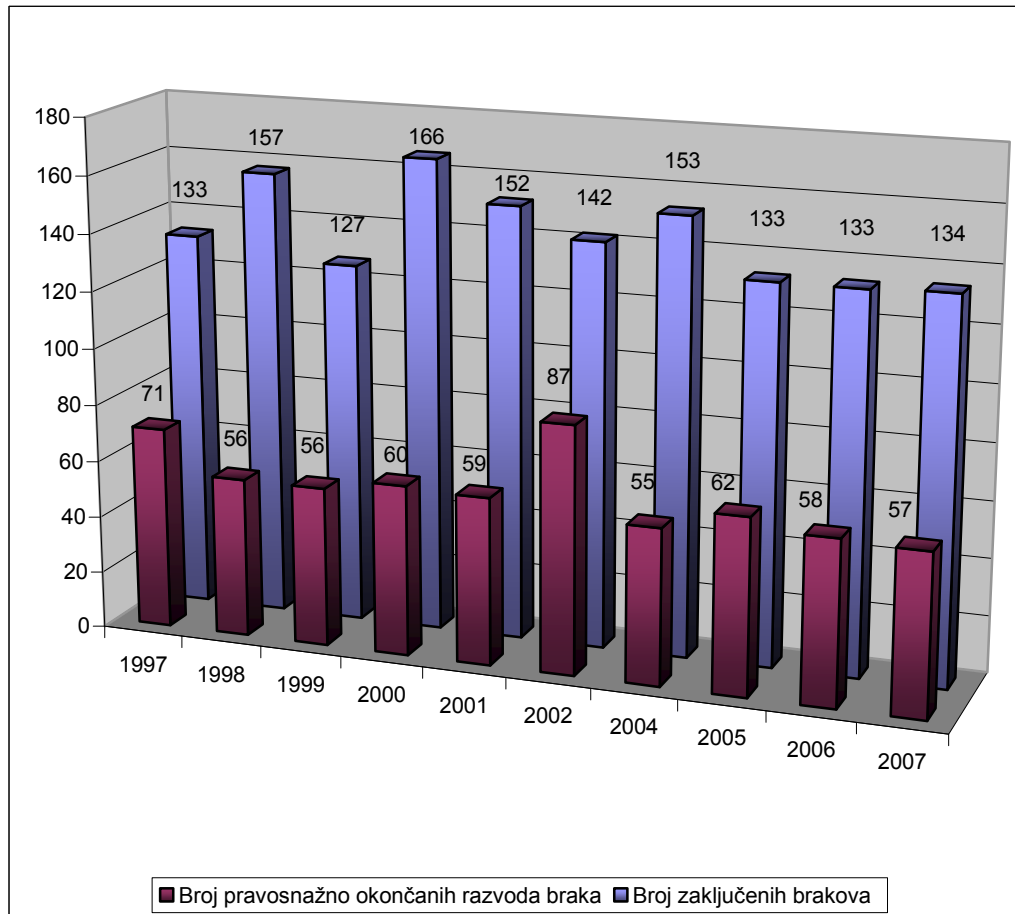

ДОМАЋИНСТВА ОПШТИНЕ СЕНТА ПРЕМА БРОЈУ ЧЛАНОВА – ПОПИС 2002

Просечан број чланова домаћинстава на територији општине Сента је 2,57.

БРОЈ ЗАКЉУЧЕНИХ И РАЗВЕДЕНИХ БРАКОВА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ СЕНТА ЗА ПЕРИОД 1997 - 2007

Према подацима у општини Сента је у 2007. години склопљено 134 бракава, док је у истој години разведено 57 бракава. Праћењем ових догађања задњих 10 година јасно се види, да број новосклопљених бракава перманентно варира по циклусима, а када је број развода брака у питању годишње се просечно разводи 60 бракава.

БРОЈ КОРИСНИКА ПРАВА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ КОЈА СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ РЕПУБЛИЧКОГ БУЏЕТА

Број корисника смештаја у установи социјалне заштите:

Старосна група	2006	2007
Деца и омладина	9	9
Одрасла лица	28	29
Остарела лица	19	19
Укупан број корисника	56	57

Број корисника смештаја у другој породици:

Старосна група	2006	2007
Одрасла лица	6	8
Остарела лица	2	3
Укупан број корисника	8	11

Укупан број деце и омладине на смештају у хранитељској породици (без обзира на категорију):

Старосна група	2006	2007
Деца и омладина	32	35

Број корисника додатка за помоћ и негу:

Старосна група	2006	2007
Деца и омладина	30	9
Одрасла лица	46	7
Остарела лица	33	27
Укупан број корисника	109	43

Број корисника додатка за туђу негу и помоћ у 2007. години је смањен због тога што је повећан број увећаног додатка за помоћ и негу. Укупан број износи 141.

Број корисника увећаног додатка за помоћ и негу:

Старосна група	2006	2007
Деца и омладина	32	34
Одрасла лица	30	35
Остарела лица	20	29
Укупан број корисника	82	98

Број породица са оствареним правом на материјално обезбеђење:

	2006	2007
Просечан број породица	310	361

БРОЈ КОРИСНИКА ПРАВА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ КОЈА СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ
БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Број корисника права из социјалне заштите, која се финансирају из општинског буџета је преко 1500.

Исхраном у клубу за дневни боравак обухваћено је преко 400 лица. више од половине деце Од тога су више од половине деца, која ручак примају у месним заједницама. Број корисника Клуба за дневни боравак одраслих и старих је 170. Локална заједница општине сноси трошкове за сва социјално угрожена лица. У 2006. години је било укупно 37 сахрана.

Број породица којима је у току 2007. године преко центра додељена једнократна новчана помоћ:

Статус породице	Број породица
Корисник МОП	86
Није корисник МОП	71
Укупно	157

Број породица којима је у току 2007. године преко центра додељена једнократна помоћ у натури:

Статус породице	Број породица
Корисник МОП	275
Није корисник МОП	235
Укупно	410

Број породица за које је у току 2007. године процењено да имају проблем породичног насиља је 8.

Структура ових породица према начину откривања породичног насиља:

Начин откривања	Број породица
Пријава члана породице	3
Пријава дугог лица ван породице	1
Пријава установе (школа, дом здравља, вртић)	2
Пријава МУП-а	2
Захтев суда	-
Пријава НВО	-
Пријава органа старатељства по службеној дужности	-
Укупан број породица	8

Структура ових породица према члановима који су жртве насиља:

Жртве насиља су	Број породица
Само деца	7
Само брачни партнер	1
Деца и брачни партнер	-
Деца и неки други члан породице	-
Други члан породице	-
Укупан број породица	8

Укупан број чланова ових породица који су жртве насиља и њихова структура према полу:

Чланови-жртве насиља	Жене	Мушкарци	Укупно
Деца	6	1	7
Одрасла лица	1	-	1
Остарела лица	-	-	-
Укупан број	7	1	8

Структура деце према доминантном облику злостављања:

Доминантан облик злостављања	Број деце
Физичко насиље	1
Емоционално насиље	3
Сексуално насиље	3
Грубо занемаривање	-
Економска експлоатација	-
Укупан број деце	7

Насилник према сродству са жртвом насиља:

Насилник је	Број породица
Отац	7
Мајка	-
Оба родитеља	-
Брат/сестра	-
Брачни или ванбрачни партнер	-
Син/ћерка	-
Партнер једног од родитеља	-
Други члан породице	-
Остало	-
Укупан број породица	7

Број поступака за изрицање мере заштите од насиља у породици покренутих од стране органа старатељства:

- у току 2006. године 0
- у току 2007. године 0.

Просечан број корисника која су према Закону о финансијској подршци породици са децом („Службени гласник РС”, број 16/2002 и 115/2005) остварила право на дечији додатак у 2005. години је 935 породица, у 2006. години 927 породица, а у 2007. години 876 породица.

У општини Сента постоје НВО које се баве породицама, сарадња међу институцијама постоји али међусекторска није на задовољавајућем нивоу. У општини Сента за потребе ове циљне групе нису организоване услуге које су већ развијене у другим срединама, као што су СОС-телефон, Саветовалиште за брак и породицу. Приликом финансирања постојећих услуга до сада се ослањало само на буџет општине, а мање напора се улагало у обезбеђење средстава из других извора. Информисање циљне групе је на веома ниском нивоу тако да породице не остварују део права која им припадају, јер нису квалитетно и на време обавештени о правима која им припадају.

3. SWOT АНАЛИЗА СТАЊА У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ ПОРОДИЦЕ

ПОРОДИЦА И ДЕМОГРАФИЈА	
СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none">- подршка локалне самоуправе,- рад одбора за социјалну заштиту,- постоје НВО које се баве породицом и демографијом.	<ul style="list-style-type: none">- недовољно финансијских средстава,- затвореност породице,- недовољан простор и опрема унутар институције,- неспремност и незаинтересованост породице,- могућност злоупотребе деце од стране чланова породице (свесно / кривично; несвесно / вршење родитељских права, није задовољен интерес детета),- недовољна координација између институција (школе, СУП, општина, суд, тужилаштво, центар за социјални рад, дом здравља, НВО),- недовољно едукованих кадрова,- немотивисаност кадрова,- неодрживост пројеката,- неинформисаност породице о правима и могућностима за остваривања права,- административна бирократија,- укочене институционалне структуре,
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none">- рад на новим пројектима за потпунију помоћ и заштиту породицама са проблемима,- системски вид за ефикасно решавање проблема,- оптимистички начин размишљања,- анимирање јавног, приватног и цивилног сектора,- сарадња са медијима на локалном нивоу,- едукација и укључивање волонтера.	<ul style="list-style-type: none">- недовољна финансијска средства,- политичка нестабилност,- лош економски положај породице и друштва уопште,- маргинализованост породице,- неинформисаност,- предрасуде средине, поремећен систем вредности,- незаинтересованост јавности,- досадашња пракса и приступ решавању проблема (неажурност),- висока стопа незапослености,- недовољно формулисане конкретне акције и одговорности појединих институција,- диспропорција потреба и могућности,- незаинтересованост одговорног лица у неких социјално заштитних институција.

Потребне, а недостајуће услуге социјалне заштите

Врста потребне услуге	За кога је потребна	Докази о потреби
Увођење рада стручних сарадника	За младе, породице и за децу школског узраста	- непоштовање вредности - распад породица, школски психолози нису довољни за решавање проблема
Саветовалиште за породицу	Младим брачним паровима	- велик број разведених бракова у првим годинама брака
СОС-телефон	Особама у животној кризи	- повећан број самоубистава пред већим празницима

4. ЗАКЉУЧЦИ О ЦИЉНОЈ ГРУПИ

Циљну групу породица и демографија у општини Сента карактерише следеће:

- Постојеће услуге Центра за социјални рад нису довољне да одговоре на све сложеније и обимније потребе породице.
- У општини Сента, као и шире породица је изгубила своју традиционалну функцију. Систем вредности је измењен.
- Васпитачка улога породице слаби. Све више породица живи у неповољној економској ситуацији.
- Повећан је број породица које имају проблема у партнерском и породичном функционисању.

5. ПРЕПОРУКЕ И СТРАТЕШКЕ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ:

Препоруке и стратешке интервенције	Специфични циљеви	Специфични задаци
1. УБЛАЖАВАЊЕ ЕКОНОМСКЕ ЦЕНЕ ПОДИЗАЊА ДЕТЕТА	1.1. Директна финансијска подршка породици	1.1.1. Од школске 2008/2009. године бесплатна ужина и бесплатан ручак за свако треће и четврто дете у предшколском, основном и средњем образовању.
2. УСКЛАЂИВАЊЕ РАДА И РОДИТЕЉСТВА	2.1. Усклађивање рада и родитељства путем збрињавања деце запослених родитеља	2.1.1. Током 2009. године у школама обезбедити услове и програме за реализацију целодневног боравка за ученике од првог до осмог разреда, уз спровођење различитих програма и током школских распуста у школама где родитељи изразе ту врсту потребе.

		2.1.2. Наставити са предузимањем мера на обезбеђењу инклузије деце и младих са сметњама и тешкоћама у развоју као и оних из маргинализованих група у систем редовних васпитно-образовних установа
3. ЈАЧАЊЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА ИСПУЊАВАЊЕ РОДИТЕЉСКЕ УЛОГЕ	3.1. Обезбеђење услова за подизање родитељске компетенције, саветодавни рад у вези са дилемама младих родитеља око неге и подизања деце, истицање значаја оца у развоју детета и његовог врло специфичног доприноса формирању личности детета.	3.1.1. Од 2009. године организовати школу младих брачних парова, будућих родитеља – курс за младе брачне парове у Диспанзеру за жене, који се припремају на родитељство или већ чекају бебу везано за негу беба и васпитања деце, улоге оца у породици, решавање кризних ситуација у породици 3.1.2. До краја 2011. године обезбедити телефонску линију и успоставити рад СОС-телефона за особе, које се налазе у кризној ситуацији.
4. ПРОМОЦИЈА РЕПРОДУКТИВНОГ ЗДРАВЉА АДОЛЕСЦЕНАТА И БОРБА ПРОТИВ НЕПЛОДНОСТИ	4.1. Едукација адолесцената за очување репродуктивног здравља.	4.1.1. У школама успоставити рад саветовалишта за младе од 13 до 18 година, која ће се бринути и о репродуктивном здрављу младих.
5. ПОПУЛАЦИОНА ЕДУКАЦИЈА	5.1. Промоција новог система вредности и стила живота и одговорног понашања у сфери породичног живота, брака, одгајања деце, односа мушкарца и жене у савременој култури.	5.1.1. Током 2009. године покренути кампању у локалним медијима са темама које промовишу здраво родитељство, значај вишечлане породице у здравом одрастању, развијање хуманих односа, толеранције у породици.

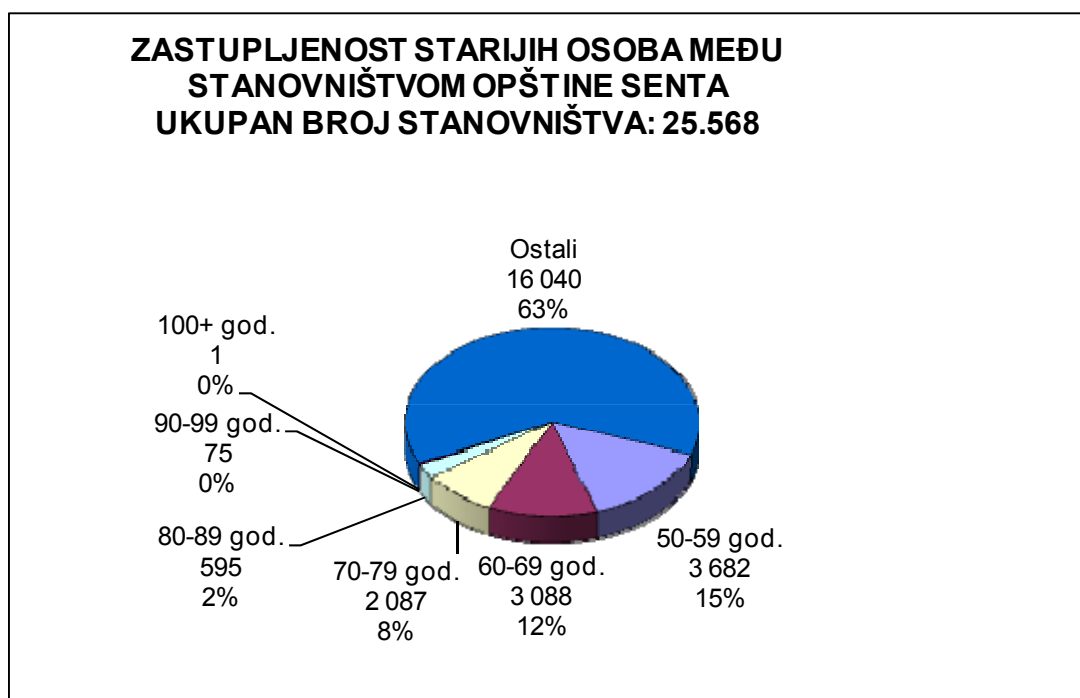
<p>6. АКТИВИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ</p>	<p>6.1. Успостављање позитивне популационе политике у локалној самоуправи</p>	<p>6.1.1. Током 2009. године формирање савета за популациону политику локалне самоуправе као стручног саветодавног тела Скупштине општине.</p> <p>6.1.2. Почетком 2009. године организовати сагледавање индивидуалних потреба везаних за остварење родитељства у локалној заједници.</p> <p>6.1.3. До краја 2009. године идентификовати институционалне и кадровске ресурсе за спровођење популационе политике у локалној заједници.</p> <p>6.1.4. Од буџета за 2009. годину годишње утврдити висину средстава за спровођење мера.</p> <p>6.1.5. Од 2010. године активирати установе здравствене и социјалне заштите, образовно-васпитне установе, привредне субјекте, цркве и верске заједнице и удружења у циљу стварања позитивне популационе климе</p>
--	--	---

6.3. ПРИОРИТЕТ: СТАРИЈЕ ОСОБЕ

1. АНАЛИЗА СТАЊА ЦИЉНЕ ГРУПЕ

Становништво Републике Србије је међу најстаријом популацијом на свету. Према статистичким подацима Република Србија је пета најстарија држава на свету, после Јапана, Италије, Немачке и Швајцарске. Карактеристике шире друштвене заједнице се одражавају и на локалном нивоу.

Просечна старост становништва општине је **40,9** година, тј. становништво општине је ушло у процес дубоког демографског старења, што указује на потребе проширења услуга у правцу задовољавања потреба остарелог становништва.

Процес старења становништва наставиће се и у непосредној будућности, а нарочито интензивно ће бити даље старење популације старијих.

Тенденција депопулације указује на то, да ће се у наредних 64 године становништво општине Сента преполовити. Брзо старење становништва, изражено погоршањем односа броја старих и радно активних, у будућности ће свакако заострити проблеме старих лица и обавезе које држава има према њима, али и могућности државе да их финансира у условима све малобројнијих млађих генерација радно активних људи.

Својим активностима поједине организације покушавају да ублаже настали проблем.

- Организација Црвеног крста је у претходној години доделила више од 500 једнократних помоћи.
- Успешно и лепо ради Општинско удружење пензионера.
- Хуманитарна организација „Царитас“ Црквене општине Свете Мале Терезије на челу са главним деканом Нађ Јожефом организује бесплатне ручкове.

Институције и организације које су биле укључене у прикупљање података за анализу стања, које су водиле бригу и чија је делатност била усмерена ка старијим особама су:

1. Центар за социјални рад Сента
2. Црвени крст Сента
3. ЦАРИТАС Црквене општине Свете Мале Терезије
4. Општинско удружење пензионера Сента

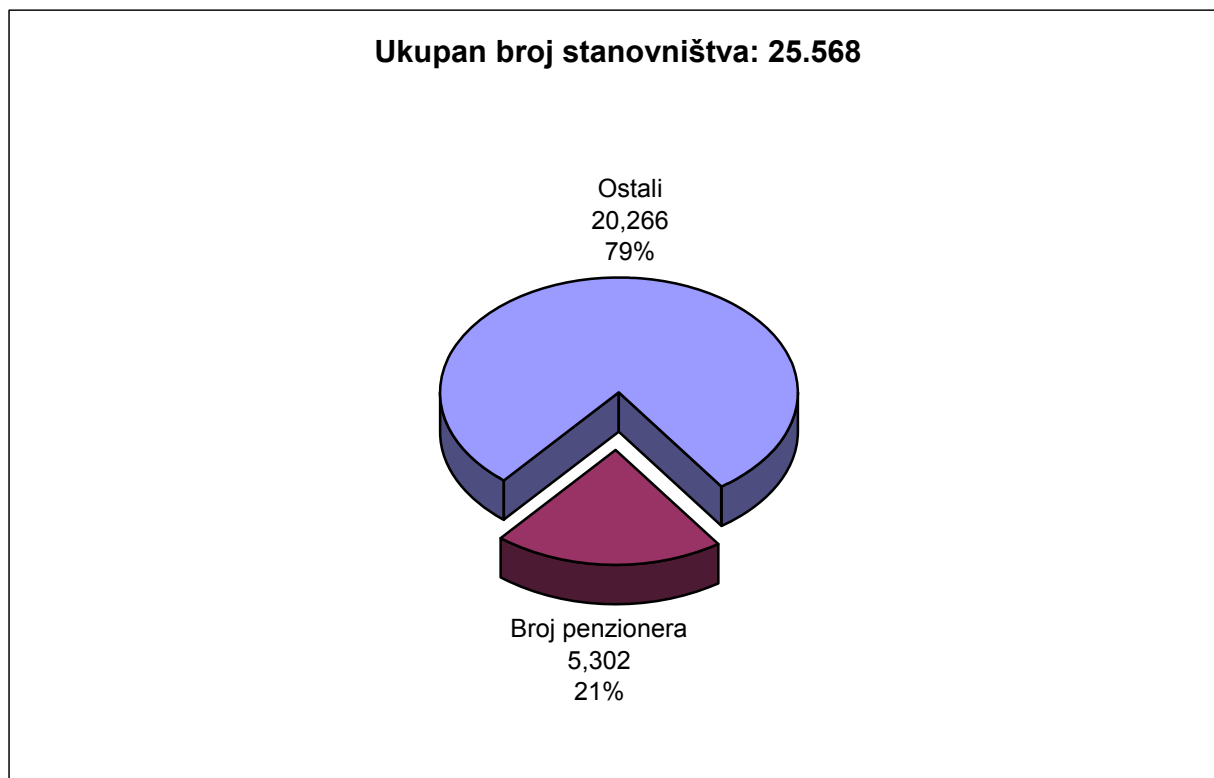
2. ДЕФИНИСАЊЕ ПРОБЛЕМА И ДИЈАГНОЗА СТАЊА

ПЕНЗИОНЕРИ

Већина старијих људи у општини прима пензију, јер је пензијско осигурање већег дела радно активног становништва обавезно.

Преостале старије особе зависе од неформалних, породичних аранжмана или су принуђени да раде до дубоке старости да би себи обезбедили средства за живот (посебно на селу, у старачким домаћинствима).

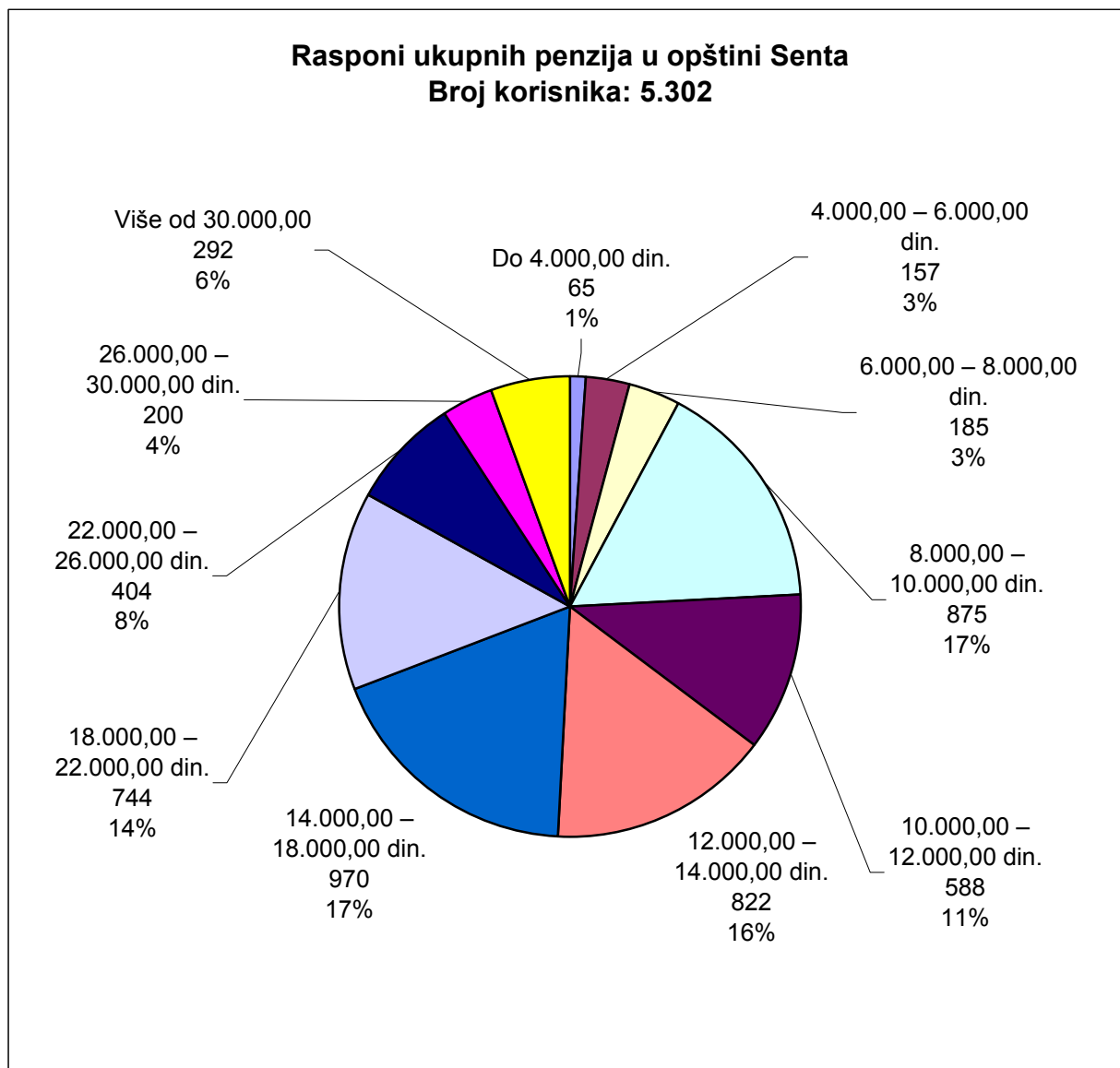
Укупан број пензионера на територији општине Сента је 5.302, што значи да је сваки пети становник општине пензионер.

Распони укупних пензија у општини Сента

Висина пензије	Корисника	Процента
До 4.000,00	65	1,22
4.000,00 – 6.000,00	157	2,96
6.000,00 – 8.000,00	185	3,48
8.000,00 – 10.000,00	875	16,50
10.000,00 – 12.000,00	588	11,09
12.000,00 – 14.000,00	822	15,50
14.000,00 – 18.000,00	970	18,29
18.000,00 – 22.000,00	744	14,03
22.000,00 – 26.000,00	404	7,61
26.000,00 – 30.000,00	200	3,77
Више од 30.000,00	292	5,50
УКУПНО	5.302	100,00

Знатно угроженије од просека старијих лица су поједине уже групе, као што су двочлана старачка домаћинства или мешовита домаћинства у којима старије лице доноси основни приход.

Поред ових, постоје групе старијих људи којима је нужна помоћ. То су или стари људи о којима нема ко да брине или болесни стари људи којима је потребна стална помоћ. Државна подршка овим људима постоји, а најважнији облици су смештај у установе (домове за старе, геронтолошке центре) и финансирање туђе неге у кући.

Помоћ у кући је недовољно развијен вид помоћи и као повољнији облик социјалних услуга потребно га је даље развијати.

У државним домовима за старе се налази 19 старих људи. Међу њима има сиромашних за које смештај плаћају држава, рођаци или хуманитарне организације, али и боље стојећих грађана који сами сnose трошкове.

Под старатељством се налази 26 старијих лица, а 59 старијих лица прима социјалну помоћ.

Сиромаштво је распрострањено међу старијима, а услови становања и структура потрошње су у поређењу са осталом популацијом лошији.

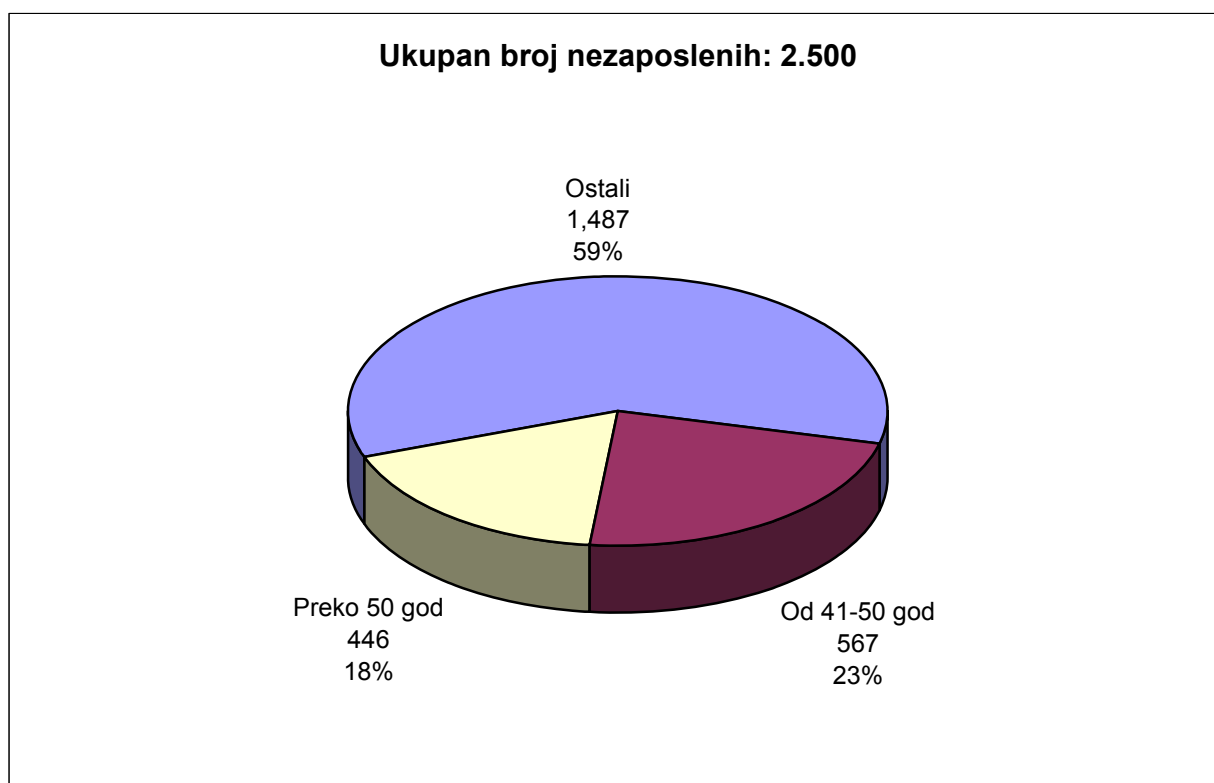
Свако друго старије лице живи у старачком домаћинству.

Истовремено постоје јасне слабости у институционалном и инструменталном задовољавању потреба старијих лица.

Што се тиче стамбених прилика старијих генерација, старија лица углавном живе у кућама, односно становима који су чешће неквалитетне или старе градње и са недостатком елементарног комфора, као што су: недостатак канализације, централног грејања, недовољна опремљеност основним кућним апаратима.

НЕЗАПОСЛЕНОСТ МЕЂУ СТАРИЈИМ ОСОБАМА

Што се тиче питања незапослености генерације старије од 50 година, слика је следећа:

СТАРИЈА ЛИЦА – КОРИСНИЦИ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

КРЕТАЊЕ УКУПНОГ БРОЈА ОСТАРЕЛИХ ЛИЦА – КОРИСНИКА УСЛУГА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД СЕНТА - ПО ОСНОВНИМ КАТЕГОРИЈАМА

Остарела лица	2004	2005	2006	2007
Без породичног старања	44	41	38	88
Без средстава за живот	88	98	94	125
Душевно оболели	47	45	44	нема под.
Теже хронично оболели	31	53	63	91
Остали инвалиди	40	52	51	75
УКУПНО:	252	289	290	379

ОСТАРЕЛА ЛИЦА – КОРИСНИЦИ ПРАВА ИЗ ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Категорија	2004	2005	2006	2007
Број корисника смештаја у установи социјалне заштите	13	17	19	19
Број корисника смештаја у другој породици	6	2	2	3
Број корисника додатка за помоћ и негу	24	18	33	27
Број корисника увећаног додатка за помоћ и негу			20	29
Број корисника помоћи у кући	17	12	12	17
Дневни боравак	148	181	151	131
Број корисника права на опрему за смештај у установу социјалне заштите или у другу породицу			4	6
Остарела лица под привременим старатељством	-	2	2	2
Једнократна помоћ у природи	56	190	135	202
Једнократна новчана помоћ	12	28	68	78

Потребне, а недостајуће услуге социјалне заштите

Врста потребне услуге	За кога је потребна	Доказ о потреби
1. Радно ангажовање старијих лица оснивањем малих и средњих предузећа, укључујући породично предузетништво и обуку старијих лица, посебно у примени информативне и комуникационе технологије.	Незапосленим лицима, старијим од 40 година.	41% незапослених лица чине људи старији од 40 година.
2. Обезбеђивање редовних и довољних финансијских средстава за функционисање народних кухиња за сиромашне, уважавањем донатора и подржавањем хуманитарних и невладиних организација.	Старе особе, која имају јако скромне приходе	Број старијих особа која су без средстава за живот је значајан, износи 125.

<p>3. Служба за доставу хране – тзв. „храна на точковима“.</p>	<p>Корисници Народне кухиње који због свог здравственог стања нису у могућности да сами оду по ручак.</p>	<p>Известан број корисника Народне кухиње због здравственог стања није у могућности да сам узме храну из Народне кухиње</p>
<p>4. Обезбеђење редовних и довољних финансијских средстава за исплату једнократних новчаних помоћи ради санирања ванредних кризних животних ситуација сиромашних старијих лица (болест, смрт и слично).</p>	<p>Корисници једнократних новчаних помоћи и једнократних помоћи у натури.</p>	<p>2007. године у Центру за социјални рад Сента су 78 старијих лица примила једнократну новчану помоћ, а 202 старијих лица једнократну помоћ у натури. Број корисника једнократних новчаних помоћи и једнократних помоћи у натури се из године у годину повећава.</p>
<p>5. Одобравање одговарајућих олакшица при плаћању комуналних услуга, енергената за загревање стана, за коришћење градског и међумесног превоза и слично</p>	<p>Пензионерима, примаоцима пензије до 8.000,00 динара и старијим особама без средстава за живот</p>	<p>На територији општине 7% пензионера прима пензију до 8.000,00 динара а 125 старијих особа су без средстава за живот.</p>
<p>6. Унапређење и обезбеђење доступности социјалних услуга, организовањем суседске и грађанске солидарности и подршке у развоју различитих видова самопомоћи, као и систематско афирмисање, подстицање и усмеравање добросуседске и опште грађанске солидарности према немоћним и старијим лицима, организованом и систематском сарадњом Центра за социјални рад, патронажних служби и хуманитарних и невладиних организација и удружења грађана.</p>	<p>Старије особе, чланови старачких и самачких домаћинстава на територији општине Сента</p>	<p>На територији општине Сента 25% домаћинстава је једночлано, а додатних 31% домаћинстава је двочлано. То су углавном старачка и/или самачка домаћинства. Због велике миграције деца се у многим случајевима налазе у иностранству.</p>

<p>7. Промовисање и афирмација штедње, животног осигурања, добровољног пензијског и здравственог осигурања.</p>	<p>Запослени, који не могу рачунати на солидан износ пензије.</p>	<p>На територији општине су пензије изузетно ниске. Добровољно пензијско и здравствено осигурање може да обезбеди већи износ пензије за старе дане.</p>
<p>8. Подржавање, унапређење и развој волонтерског рада и укључивања што већег броја грађана у активности хуманитарних организација, удружења грађана, фондација, задужбина, легата и слично.</p>	<p>Грађани Сенте који су заинтересовани за волонтерски рад кроз рад хуманитарних организација. Старије особе, корисници добровољног рада волонтера.</p>	<p>На територији општине Сента волонтерски рад није признат, ни вреднован, ни раширен, док велики број старијих особа зависи од туђе помоћи.</p>
<p>9. Изградња капацитета за пружање услуга подршке старијим лицима, помоћи у кући и здравствене неге, као и услуге смештаја у хранитељске породице путем деловања одговарајућих мобилних екипа здравствених и социјалних радника, волонтера, пружаоца услуга помоћи у кући и других сервисних услуга из непрофитног или приватног сектора.</p>	<p>Стара и изнемогла лица општине Сента, која више нису у стању да се брину о себи.</p> <p>Пружаоци услуга, којима ће то значити могућност запошљавања.</p>	<p>У насељеном подручју општине Сента значајан број припадника старије популације живи усамљено.</p>
<p>10. Услуге клубова и служби дневног боравка</p>	<p>Старија лица која живе у једночланим или у двочланим старачким домаћинствима.</p> <p>Старија лица којима су потребне услуге дневног боравка.</p>	<p>У клубовима се задовољавају одређене животне потребе корисника: дружење, културно-забавне и рекреативне и друге потребе старијих лица. У клубовима се организују излети и посете суседним удружењима пензионера. Ове активности дају „снагу“ старијим особама.</p>

<p>11. Услуга сталног контакта и посредовања, тзв. „теле аларм“ и друге социјалне и сервисне услуга за старија лица и њихове породице.</p>	<p>Старије особе који живе у старачким и самачким домаћинствима.</p>	<p>На територији општине Сента 25% домаћинстава чине самачка домаћинства у којима углавном живе старији људи, који немају коме да се јаве ако им је потребна хитна помоћ.</p>
<p>12. Ефикасан систем откривања старијих лица која су угрожена неповољним животним околностима (старачка изнемоглост, болест, инвалидност, лишеност породичне бриге и подршке и сл.)</p>	<p>Старије особе су „невидљиве“ за организације из области социјалне, хуманитарне и каритативне области.</p>	<p>Добар део становништва припадника старијих генерација остаје „невидљив“, не користе постојеће услуге социјалне заштите, заједница не зна за њихове проблеме и сами се боре са свим недаћама живота.</p>
<p>13. Обезбеђење квалитетних услуга свих врста за старија лица, уз развијање што већег избора и доступности услуга – користећи све видове усавршавања, едукације и обуке за даваоце услуга (стручни надзор, лиценце за рад и друге контроле).</p>	<p>Корисници услуга ванинституционалних облика социјалне заштите. Пружаоци услуга ванинституционалне социјалне заштите.</p>	<p>Обезбеђење квалитетних услуга старијим особама, корисницима тих услуга захтева стално усавршавање и едукацију, као и обуку даваоца услуга.</p>
<p>14. Формирање домских капацитета типа геронтолошког центра у којем се поред услуга домског збрињавања обезбеђују и друге услуге социјалне заштите.</p>	<p>Старији припадници становништва општине Сента којима је потребна стална нега и помоћ.</p>	<p>Сента је старачки град и одавно се већ указала потреба за изградњом дома за старе и пензионере. Све је мање породица које хоће и могу обезбедити услове за бригу о својим старијим и изнемоглим члановима. У општини Сента је већ 1989. године био израђен план за изграду дома пензионера и старијих лица са капацитетом од 102 лежаја.</p>

15. У сарадњи са невладиним организацијама и приватним сектором обезбедити оснивање и пружање домских услуга мањих смештајних капацитета (домови малих капацитета) и увести друге облике збрињавања старијих лица (пансиони за пензионере и старија лица, заједнице становања, сеоске куће за пензионере и старија лица и сл.).	Стара и изнемогла лица општине Сента, која више нису у стању да се брину о себи. Даваоци услуга, којима ће то значити могућност запошљавања.	Старији припадници становништва општине Сента којима је потребна стална нега и помоћ.
16. Организовање сезонских прихватних станица за привремени смештај старачких пољопривредних домаћинстава за време зимских месеци, када су она одсечена од света.	За старије особе – становнике салаша, који су у зимском периоду одсечени од света.	Велики део становништва општине Сента живи на салашима, они зими отежано могу да користе лекарске услуге, да набављају потребне лекове и прехранбене производе итд., а ако се разболе немају од кога да траже помоћ.
17. Формирање радног места, где ће запослени бити одговоран за праћење и имплементацију овог дела Стратегије.	Све старије особе општине Сента.	Без активног и свестраног ангажовања Локалне самоуправе у праћену реализације овог дела Стратегије и без учешћа на донаторским конкурсима реализација овог дела Стратегије може бити доведена у питање.

3. SWOT АНАЛИЗА СТАЊА У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ СТАРИЈИХ ОСОБА

	СТАРИЈЕ ОСОБЕ	
	СНАГЕ	СЛАБОСТИ
	<ul style="list-style-type: none">- законом загарантована права старијих особа,- Национална стратегија о старењу за период од 2006-2015. г.- ПУПС,- Центар за социјални рад,- Удружење пензионера,- Црвени крст- верске заједнице	<ul style="list-style-type: none">- недостатак ванинституционалних облика социјалне заштите,- недостатак новчаних средстава за реализацију ванинституционалних облика социјалне заштите,- слаба информисаност корисника о постојећим видовима

<ul style="list-style-type: none">- отвореност локалне самоуправе према проблемима старијих особа,- велико животно и радно искуство старијих особа,- велики удео старијих особа у укупном броју становништва општине.	<p>ванинституционалних облика социјалне заштите,</p> <ul style="list-style-type: none">- језичке баријере,- ниске пензије,- недостижне здравствене услуге,- велики проценат незапослених лица, старијих од 50 година,- изолованост од друштва,- занемареност од стране породице,- конзерватизам и нееластичност,- ослабљене животне функције- усамљеност и болест,- велики број старачких и самачких домаћинстава,- велика емиграција младих – родитељи су остали без помоћи.
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none">- Стратешки план социјалне заштите општине Сента,- већа сензибилност општинског руководства и шире јавности према проблемима старијих особа,- већа буџетска издвајања из буџета општине Сента,- могућност привлачења буџетских средстава Републике и Покрајине- могућност конкурисања за добијање средстава из донација.	<ul style="list-style-type: none">- нестабилна политичка ситуација,- тешка економска ситуација у целој земљи,- индиферентност средине према проблемима старијих особа,- нетрпељивост средине према старијим особама,- млади масовно напуштају земљу.

4. ЗАКЉУЧЦИ О ЦИЉНОЈ ГРУПИ

Циљну групу старијих особа у општини Сента карактерише следеће:

- просечна старост становништва општине је 40,9 година, тј. становништво општине је ушло у процес дубоког демографског старења, што указује на потребе проширења услуга у правцу задовољавања потреба остарелог становништва,
- 36% становништва општине је старије од 50 година,
- 21% становништва чине пензионери,
- 70% пензионера има пензију до 18.000,00 динара,
- 50,75 % пензионера има пензију до 14.000,00 динара,
- остарела популација је све више погођена проблемом сиромаштва,
- број корисника социјалних услуга расте из године у годину,
- ниво материјалних давања за стара лица није адекватан,
- потребе старијих лица нису увек видљиве, стари људи своје потребне неретко потискују и скривају да не би оптеретили породицу, рођаке и заједницу,

- мада на територији општине Сента постоје услуге социјалне заштите за остарело становништво, постоји потреба за њиховим усавршавањем, развијањем и проширењем,
- остарело становништво руралног подручја је недовољно обухваћено услугама социјалне заштите и помоћи,
- запажена је изолација остарелих лица и неадекватно спровођење слободног времена старих.

5. ПРЕПОРУКЕ И СТРАТЕШКЕ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ:

Препоруке и стратешке интервенције	Специфични циљеви	Специфични задаци
л. БРЖЕ И ЕФИКАСНИЈЕ СУЗБИЈАЊЕ СИРОМАШТВА СТАРИЈИХ ОСОБА	<p>1.1. Успостављање одговарајућих видова социјалних погодности старијим особама.</p> <p>1.2. Обезбеђење редовних и довољних финансијских средстава за функционисање народних кухиња за сиромашне.</p> <p>1.3. Обезбеђење редовних и довољних финансијских средстава за једнократне новчане помоћи.</p>	<p>1.1.1. До краја 2009. године формирати клуб за дневни боравак пензионера на територији општине Сента.</p> <p>1.1.2. До краја 2009. године формирати клуб за дневни боравак пензионера у сеоском насељу Богараш.</p> <p>1.1.3. До краја 2009. године обезбедити организовани опоравак за пензионере са малим пензијама.</p> <p>1.2.1. До краја 2009. године за Народну кухињу изградити магацин за лагеровање животног намирница.</p> <p>1.2.2. До краја 2008. године обезбедити довољна средства за трошкове функционисања Народне кухиње</p> <p>1.3.1. До краја 2008. године проценити потребе за једнократну помоћ најугроженијих грађана.</p> <p>1.3.2. До краја 2009. године тромесечно вршити исплатите одобрених једнократних новчаних помоћи.</p>

	<p>1.4. Одобрење олакшица за плаћање комуналних услуга, трошкова грејања, градског и међуградског саобраћаја</p> <p>1.5. Организовање програма суседске помоћи и грађанске солидарности.</p> <p>1.6. Промовисање штедње, животног осигурања, добровољног пензијског и здравственог осигурања</p>	<p>1.4.1. До краја 2008. године поднети предлог локалној самоуправи за одобрење олакшица код плаћања комуналних услуга, услуга грејања, градског и међуградског превоза најугроженијим старима.</p> <p>1.4.2. Пратити усвајање предлога и обезбедити подршку јавности путем медија.</p> <p>1.5.1. До краја 2008. године извршити едукацију кадрова за реализацију активности за заштиту старијих грађана.</p> <p>1.5.2. До краја 2008. године проценити потребу старијих лица за појединим услугама помоћи и неге у кући.</p> <p>1.5.3. До краја 2009. године извршити реализацију услуга у пуном обиму, имплементацијом стратегије развоја.</p> <p>1.6.1. До краја 2008. године организовати медијску кампању ради скретања пажње заинтересованих старијих особа.</p> <p>1.6.2. До краја 2008. године одржати промотивна предавања о стратегији развоја и облицима заштите старијих грађана у свим месним заједницама уз могућност постављања питања од стране старијих лица и њихових чланова породице.</p>
--	---	--

	<p>1.7. Подржавање, унапређење и развој волонтерског рада и укључивање што већег броја како млађих, тако и старијих грађана у активности хуманитарних организација, удружења.</p>	<p>1.7.1. До краја 2008. године организовати медијску кампању ради информисања јавности о потреби волонтерског рада у нашој средини.</p> <p>1.7.2. До краја 2008. године извршити едукацију новопријављених волонтера</p> <p>1.7.3. До краја 2009. године обезбедити уходавање у рад и распоређивање на одређене задатке свих едукованих волонтера.</p>
<p>2. РАЗВОЈ РАЗНИХ ВИДОВА ДРУШТВЕНЕ ПОДРШКЕ ПОРОДИЦИ И СТАРИЈИМ ЛИЦИМА У ЊИХОВОМ ЖИВОТНОМ ОКРУЖЕЊУ</p>	<p>2.1. Изградња капацитета за пружање услуга подршке старијим лицима, помоћи и неге у кући, смештаја у хранитељским породицама и услуге теле-асистенције за једночлана старачка домаћинства.</p> <p>2.2. Обезбедити услуге клубова, служби дневног боравка, служби за доставу хране, тзв. „хране на точковима“, услуге сталног контакта и посредовања, тзв. „теле-аларма“ и друге социјалне и сервисне услуге за старија лица и њихове породице.</p>	<p>2.1.1. До 2009. године у урбаној средини и сеоским насељима развити службе помоћи и неге у кући, тако да се обухвате све заинтересоване старије особе.</p> <p>2.1.2. До краја стратегије полугодишње континуирано промовисати хуманост прихватања старијих лица у хранитељским породицама и проширење капацитета.</p> <p>2.2.1. Рад клубова пензионера и службе дневног боравка старијих лица проширити на читаву територију општине Сента.</p> <p>2.2.2. До краја 2008. године извршити процену потреба старијих особа у појединим животним срединама и ускладити понуђене услуге са нађеним стањем.</p>

	<p>2.3. Извршити снимање положаја старијих лица и откривање старијих лица која су угрожена неповољним животним околностима.</p> <p>2.4. Унапређење квалитета свих услуга старијим лицима, подстицањем развоја што већег избора и веће доступности услуга.</p>	<p>2.2.3. До краја 2009. године проценити потребу и ставити у функцију услуге теле-асистенције лицима која живе сама и захтевају посебну пажњу и бригу</p> <p>2.3.1. До краја 2010. године анкетом на територији читаве општине израдити базу података о положају и проблемима старијих лица и ускладити услуге социјалне заштите са потребама.</p> <p>2.4.1. До краја 2010. године извршити оцену квалитета услуга и проблема корисника услуга социјалне заштите путем анкете.</p> <p>2.4.2. На основу резултата анкете предложити мере подстицања и унапређења квалитета услуга.</p>
<p>3. ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ПРИСТУПА УСЛУГАМА СМЕШТАЈА</p>	<p>3.1. Формирање домских капацитета типа геронтолошког центра у којима се поред услуга домског збрињавања обезбеђују и друге услуге социјалне заштите.</p>	<p>3.1.1. До краја 2009. године путем анкете проценити потребе старијих лица за домским смештајем.</p> <p>3.1.2. До краја 2011. године донети одлуку и извршити пројектну документацију за изградњу геронтолошког центра.</p>
<p>4. АКТИВИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ</p>	<p>4.1. Успостављање братске климе за старије особе.</p>	<p>4.1.1. Током 2009. године формирати радно место за једну особу, која ће бити одговорна за праћење и имплементацију овог дела Стратегије.</p>

		<p>4.1.2. Током 2009. године формирати јединствену базу података, која ће бити у функцији праћења индикатора, релевантних за активности из овог дела Стратегије.</p> <p>4.1.3. Од 2010. године годишње једном ажурирати податке.</p> <p>4.1.4. Од 2010. године организовати партнерство са одговарајућим службама, односно организацијама и удружењима грађана која у оквиру својих редовних делатности имају евиденцију, неопходну за праћење индикатора и коришћење података из усвојених сродних стратешких докумената.</p> <p>4.1.5. Током 2010. године успоставити националну и међународну сарадњу и партнерство у процесу праћења и реализације Стратегије уз помоћ и афирмисање републичких, покрајинских и општинских органа, невладиних и хуманитарних организација и удружења грађана и приватног сектора</p>
--	--	--

6.4. ПРИОРИТЕТ: ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

1. АНАЛИЗА СТАЊА ЦИЉНЕ ГРУПЕ

У општини Сента евидентирано је 1613 особа са инвалидитетом које користе неку од услуга удружења којем припадају. Потпун број грађана општине који имају инвалидитет и самим тим и облици потребне друштвене бриге нису тачно утврђени. Према усвојеним међународним мерилима, стопа становништва са инвалидитетом се креће око 10% становништва, што би значило, да на територији општине Сента живи око 2250 особа са инвалидитетом.

Стратешки циљ који овај документ треба да постави је унапређење положаја особа са инвалидитетом до позиције равноправних грађана који уживају сва права и одговорности, као и утицај на подизање нивоа свести заједнице о особама са инвалидитетом.

Институције и организације које су биле укључене у прикупљање података за анализу стања и које воде бригу о особама са инвалидитетом су:

1. Локална самоуправа
2. Центар за социјални рад
3. Црвени крст
4. Невладине организације:
 - Међуопштинска организација глувих и наглувих општине Кањижа, Ада и Сента
 - Међуопштинска организација слепих и слабовидих Суботица
 - Удружење оболелих од мултипле склерозе Севернобанатског округа Нови Кнежевац
 - Удружење дистрофичара средњег и севернобанатског округа Кикинда
 - Удружење грађана „Рука у руци” Сента
 - Општински савез инвалида рада Сента
 - Удружење грађана „Вера и нада” Сента

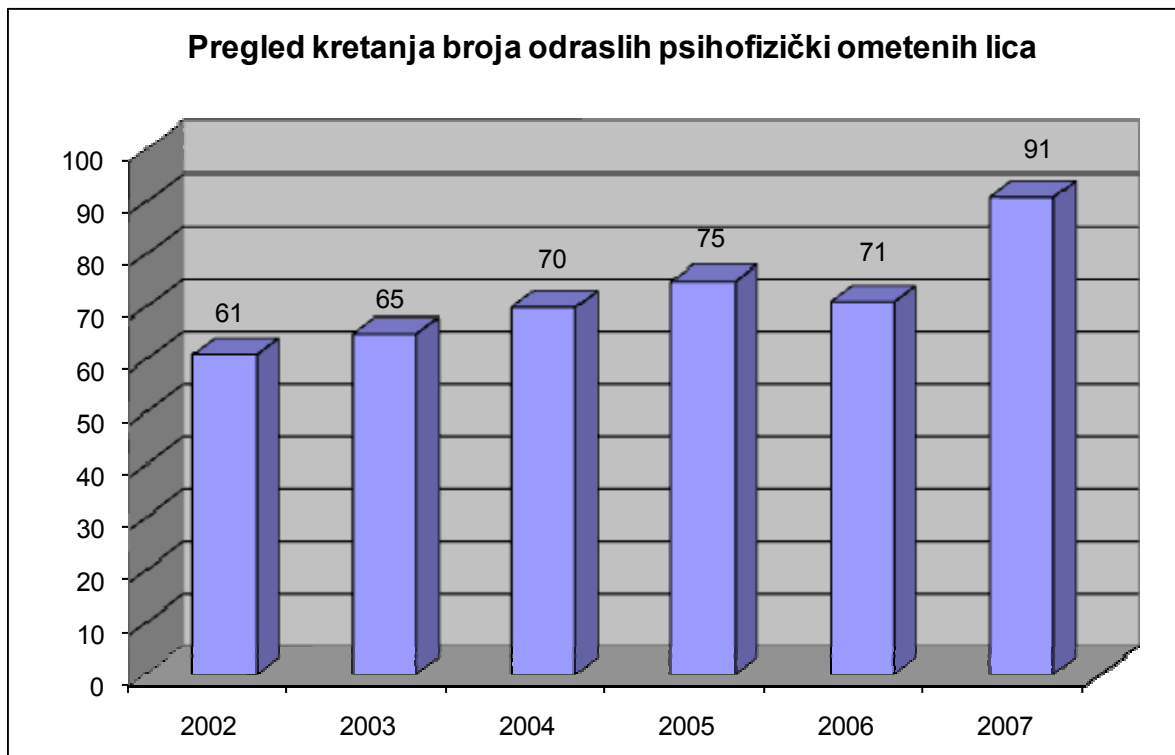
Документи на којима почива овај део Стратегије:

1. Стратегија за смањење сиромаштва у Србији
2. Стратегија развоја социјалне заштите Републике Србије,
3. Стратегија унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији
4. Нацрт Закона о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом,
5. Развојни план општине Сента за период од 2007-2013. године
6. Извештај о раду Центра за социјални рад Сента.

2. ДЕФИНИСАЊЕ ПРОБЛЕМА И ДИЈАГНОЗА СТАЊА

Према подацима Центра за социјални рад:

Приказ бројности чланова удружења и друштава за помоћ особама са инвалидитетом

Удружења особа са инвалидитетом (на међуопштинском нивоу)	Број чланова	
	2006. год.	2007. год
Међуопштинска организација глувих и наглувих општине Кањижа, Ада и Сента	598	634
Међуопштинска организација слепих и слабовидих Суботица	607	620
Удружење оболелих од мултипле склерозе Севернобанатског округа Нови Кнежевац	112	108
Удружење дистрофичара средњег и севернобанатског округа Кикинда	8	10

Удружења особа са инвалидитетом (подаци само за општину Сенту)	Број чланова	
	2006. год.	2007. год
Међуопштинска организација глувих и наглувих општине Кањижа, Ада и Сента	187	209
Међуопштинска организација слепих и слабовидих Суботица	42	44
Удружење оболелих од мултипле склерозе Севернобанатског округа Нови Кнежевац	15	15
Удружење дистрофичара средњег и севернобанатског округа Кикинда	8	10
Удружење грађана „Рука у руци” Сента	15	15
Општински савез инвалида рада Сента	1311	1320

Број особа са инвалидитетом се из године у годину повећава.

Особе са инвалидитетом су најчешће невидљиве, искључене, веома се тешко укључују у све области живота. Ова искљученост је делимично условљена њиховим смањеним способностима да задовољавају своје личне, социјалне и друге потребе, али и постојањем баријера које испред њих поставља средина (психичке и физичке баријере).

Стопа сиромаштва међу особама са инвалидитетом је велика, углавном живе од социјалних давања и тако се налазе на доњој лествици сиромаштва. Основни узроци сиромаштва особа са инвалидитетом су низак ниво образовања, што је последица неповољног социјалног окружења, као и ниска стопа запослености.

Типично за особе са инвалидитетом је, да је спектар њихових потреба веома различит и да залази и у друге секторе (здравствени, образовни, културни, запошљавање...). Део својих потреба особе са инвалидитетом задовољавају преко својих регистрованих удружења, које су развиле читав низ програма и услуга за своје чланове, али их не могу реализовати у већем обиму и континуирано јер располажу минималним средствима, делују неповезано, немају друштвену моћ и утицај, а ни довољно стручног кадра. Особе са инвалидитетом се углавном ослањају на своје породице, које се без адекватне подршке саме сналазе у проблемима свог оболелог члана, а кад то више нису у стању смештају га у институцију.

Потребне, а недостајуће услуге социјалне заштите

Врста потребне услуге	За кога је потребна	Докази у потреби
Стручни кадар за рад са децом	Деца са инвалидитетом	Деца са инвалидитетом су искључена из свог социјалног окружења
Рад персоналних асистената	За све поједине категорије особа са инвалидитетом	Ризици маргинализације и социјалне искључености код особа са инвалидитетом су вишеструки у односу на остали део становништва, док окружење онемогућава приступ особама са инвалидитетом основним услугама социјалне заштите, али и капиталу, и образовању.
Едукација породица	За све поједине категорије особа са инвалидитетом	Породице са члановима са инвалидитетом се изолују из социјалне средине.
Подстицање запошљавања или радно ангажовање особа са инвалидитетом	За све особе са инвалидитетом према њиховим способностима	Мали број запослених особа са инвалидитетом.
Развити и применити програме из области образовања, запошљавања, рада и становања који особама са инвалидитетом пружају једнаке могућности и подстичу самосталност, лични развој и активан живот на свим пољима	За све категорије особа са инвалидитетом према њиховим способностима.	Мали број особа са инвалидитетом је оспособљено за самосталан живот.
Особама са инвалидитетом обезбедити приступ изграђеном окружењу, приступачном превозу, информацијама, комуникацијама и услугама намењених јавности уклањањем баријера и изградњом приступачних објеката, простора, услуга, информација и комуникација	За све поједине категорије особа са инвалидитетом.	Шира јавност није упозната са важношћу идентификације и уклањање баријера које постоје у друштву (које могу бити архитектонске, информацијско-комуникацијске и социјално-економске баријере).

3. SWOT АНАЛИЗА СТАЊА У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ	
СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none">- постојање организација за различите категорије инвалида,- општина Сента директно из буџета финансира НВО особа са инвалидитетом,- адаптирана зграда за дневни боравак особа са инвалидитетом,- значајни број хуманитарних и каритативних организација у општини,- традиција у бризи о особа са инвалидитетом,- регионална сарадња,- помоћ локалне самоуправе у писању пројеката за НВО.	<ul style="list-style-type: none">- могућност едукације постоји само за лако ометене – забавиште, основна школа,- непостојање целовите базе података о категоризацији инвалида – немогућност адекватног реаговања,- неравномерна финансијска и друштвена помоћ НВО,- неједнак приступ ресурсима (урбана/рурална заједница),- недовољна информисаност о могућностима које пружа систем за особе са инвалидитетом,- непознавање законских права и компликованих процедура,- недостатак развојног саветовалишта за особе са инвалидитетом,- неразвијена персонална асистенција,- недовољан број стручњака,- отежан приступ због постојања архитектонских баријера,- отежано запошљавање особа са инвалидитетом,- недовољна осетљивост средине, институција, нетолеранција.
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none">- закон о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом,- помоћ државе у запошљавању особа са инвалидитетом,- локални стратешки докуменат о социјалној заштити,- промовисање једнаких могућности као тренд,- постојање конкурса међународних донатора са којима би се пружила финансијска подршка НВО.	<ul style="list-style-type: none">- отпор и незаинтересованост послодаваца за запошљавање особа са инвалидитетом,- политичка нестабилност,- лоша привредна ситуација у земљи,- незавршена транзиција,- неосетљивост заједнице према проблемима особа са инвалидитетом,- истрошеност људских ресурса.

4. ЗАКЉУЧЦИ О ЦИЉНОЈ ГРУПИ

Циљну групу особа са инвалидитетом у општини Сента карактерише следеће:

- непостојање јединствене базе података и евиденције о реалном броју и врстама инвалидитета особа са инвалидитетом којима је потребна друштвена подршка,
- сиромаштво особа са инвалидитетом и њихових породица, висок степен незапослености и недовољна социјална давања,
- недовољан број алтернативних облика подршке особама са инвалидитетом и њиховим породицама за живот у заједници,
- неповезаност различитих сектора и одсуство координације међу институцијама у којима особе са инвалидитетом задовољавају своје потребе (здравство, образовање...),
- недостатак синхронизованих друштвених мера за смањење социјалне искључености и пасивности особа са инвалидитетом, као и баријере у средини, које особама са инвалидитетом отежавају приступ.

5. ПРЕПОРУКЕ И СТРАТЕШКЕ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ:

Препоруке и стратешке интервенције	Специфични циљеви	Специфични задаци
1. РАЗВИТИ ЈЕДИНСТВЕНУ БАЗУ ПОДАТАКА У ЦИЉУ АДЕКВАТНОГ ЗАДОВОЉАВАЊА БРОЈА И ВРСТА УСЛУГА ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ	1.1. Редовно извештавање локалне самоуправе и шире јавности о броју особа са инвалидитетом.	1.1.1. До краја 2009. године израдити базу података путем волонтерског рада једне особе. 1.2.1. Обезбедити континуирано прикупљање података о особама са инвалидитетом и њиховим условима живота.
2. СЕНЗИБИЛИСАЊЕ ДРУШТВА ЗА ПИТАЊА ИНВАЛИДНОСТИ У ЦИЉУ ПРЕВЕНЦИЈЕ И СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ	2.1. Подизање нивоа свести заједнице о особама са инвалидитетом и особа са инвалидитетом о њиховим правима, положају и потребама.	2.1.1. За све категорије особа са инвалидитетом од 2010. године подржати рад организација које се баве хуманитарним и каритативним радом, са посебним освртом на организације које се баве унапређењем положаја особа са инвалидитетом (дневни боравци, клубови, сервис персоналних асистената, СОС-телефон)

<p>3. ПОДРЖАТИ ОСПОСОБЉАВАЊЕ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ</p>	<p>3.1. Запошљавање или радно ангажовање особа са инвалидитетом.</p>	<p>3.1.1. Од 2009. године континуирано прикупљати релевантне податке о тржишту производа које особе са инвалидитетом могу да производе.</p> <p>3.1.2. Задржати добру праксу организовања малих радионица за 10 особа са инвалидитетом у којима би се оспособиле разним занатима.</p> <p>3.1.3. Од 2010. године обезбедити обуку за 6 особа са инвалидитетом за неке од послова који не превазилазе њихове физичке или менталне могућности.</p> <p>3.1.4. Од 2010. године континуирано организовати берзе запошљавања за послодавце заинтересованих за запошљавање особа са инвалидитетом и њихово упознавање са програмима Националне службе запошљавања за радно ангажовање особа са инвалидитетом</p>
<p>4. ОСНАЖИВАЊЕ ПОРОДИЦА ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ</p>	<p>4.1. Промовисати породично окружење као примарно и најбоље за особе са инвалидитетом уз пуну примену и снажну подршку деинституционализације.</p>	<p>4.1.1. Од 2008. године вршити континуирано промотивно-информативну популаризацију потреба и проблема најосетљивијих, маргинализованих и угрожених друштвених група, како у граду, тако и у сеоским подручјима.</p>

	<p>4.2. Обезбедити редовно и потпуно информисање особа са инвалидитетом и њихових породица према њиховим потребама.</p>	<p>4.2.1. До краја 2009. године издати Информатор о правима и обавезама особа са инвалидитетом у 500 примерака.</p> <p>4.2.2. До краја 2009. године опремити друштвене просторије које се налазе у Сенти, у ул. Главна бр. 15.</p> <p>4.2.3. Током 2009. године развити сервисе и програме подршке за родитеље и породице особа са инвалидитетом.</p> <p>4.2.4. Од 2010. године применити програме едукације 6 родитеља и њихово укључивање у програме рехабилитације.</p> <p>4.2.5. Од 2011. године израдити програме и активности у циљу пружања додатне подршке самохраним мајкама, односно очевима са инвалидитетом, као и породицама које имају два или више чланова са инвалидитетом.</p>
<p>5. ОБЕЗБЕДИТИ ОДРЖИВОСТ РАДА ОРГАНИЗАЦИЈА КОЈА СЕ БАВЕ ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ</p>	<p>5.1. Унапредити квалитет рада пружалаца услуга која се баве хуманитарним и каритативним радом.</p>	<p>5.1.1. Од 2011. године спроводити програм едукације 6 особа, која су професионално укључена у рад и обезбеђење услуга особама са инвалидитетом (нпр. волонтера, студената и других) и које су укључене у систем пружања услуга.</p>

<p>6. ОМОГУЋИТИ ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ ЈЕДНАКИ ПРИСТУП КУЛТУРНИМ И СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИМ ДОГАЂАЈИМА У СЛОБОДНОМ ВРЕМЕНУ</p>	<p>6.1. Повећати укљученост особа са инвалидитетом у заједницу стварањем услова за учешће у културном и спортско-рекреативном животу и слободним активностима.</p>	<p>6.1.1. Од 2011. године обезбедити да особе са инвалидитетом буду ослобођене од плаћања улазница за културне, спортске и туристичке услуге</p> <p>6.1.2. Од 2011. тромесечно организовати програме који подстичу развој и примену уметничких, спортских и интелектуалних потенцијала особа са инвалидитетом, ради њихове добробити и обогаћивања читавог друштва (стакло витраж, осликавање на свили, вез, хеклање, штрикање макрамеа, икебана, итд.)</p> <p>6.1.3. У медијима, у локалним новинама, на локалној телевизији, континуирано промовисати, учешће особа са инвалидитетом у спортским активностима на свим нивоима.</p> <p>6.1.4. Од 2009. године тежити да деца са инвалидитетом имају једнак приступ учешћу у игри, културним, рекреативним и спортским активностима у слободном времену, укључујући активности које се одвијају у склопу образовног система</p>
--	---	---

<p>7. УКЛОНИТИ АРХИТЕКТОНСКЕ БАРИЈЕРЕ</p>	<p>7.1. Обезбедити да сви нови јавни и објекти отворени за јавност, саобраћајна инфраструктура и објекти у функцији јавног превоза путника у свим гранама саобраћаја буду приступачни за особе са инвалидитетом.</p> <p>7.2. Одредити локације и институције где ће се поставити рампе, рукохвати и звучни семафори. Постепена и континуирана адаптација постојећих јавних објеката и саобраћајне инфраструктуре и превозних средстава у јавном превозу путника у свим гранама саобраћаја, како би постали приступачни за особе са инвалидитетом.</p>	<p>7.1.1. Током 2010. године непрестано инсистирати на доследном примењивању прописа који предвиђају обавезну примену стандарда приступачности.</p> <p>7.2.2. Од 2010. године до поставити рампе, руковате и звучне семафоре према одређеним локацијама и институцијама.</p> <p>7.2.1. Континуирано реновирање постојећих помагала.</p>
<p>8. АКТИВИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ</p>	<p>8.1. Успостављање братске климе за особе са инвалидитетом.</p>	<p>8.1.1. До краја 2009. године формирати радно место за једну особу, која ће бити одговорна за праћење и имплементацију овог дела Стратегије.</p> <p>8.1.2. Током 2009. године у локалној самоуправи формирање савета за особе са инвалидитетом као стручног саветодавног тела Скупштине општине.</p> <p>8.1.3. До краја 2009. године идентификовати институционалне и кадровске ресурсе за спровођење политике за особе са инвалидитетом у локалној заједници.</p> <p>8.1.4. Од буџета за 2009. годину годишње утврдити висину средстава за спровођење мера.</p>

6.5. ПРИОРИТЕТ: СИРОМАШНИ И НЕЗАПОСЛЕНИ

1. АНАЛИЗА СТАЊА ЦИЉНЕ ГРУПЕ

Влада Републике Србије је у децембру 2005. г. усвојила Стратегију реформе система социјалне политике чији је основни циљ:

- смањење броја сиромашних
- развој ефикасније социјалне заштите.

У усвојеном тексту је наглашено да ефикасна социјална заштита захтева стратешко планирање, као и доношење мера, активности и механизма којима се обезбеђују најповољнији исходи за кориснике услуга.

Смањење сиромаштва и заштита посебно угрожених група су приоритети у домену социјалне политике. Усвојена Стратегија о реформи социјалне заштите обавезује локалну самоуправу на активну улогу у креирању и спровођењу социјалне политике на локалном нивоу. Стратешки план социјалне политике треба да буде саставни део развојних и економских планова сваке општине. Локална самоуправа има обавезу да испланира и обезбеди средства за имплементацију Стратегије реформе социјалне политике.

У општини Сента у 2006. години је просечна бруто зарада износила 31.768,00 динара, односно 21.679,00 динара без пореза и доприноса.

У општини Сента у 2007. години је просечна бруто зарада износила 39.706,00 динара, односно 28.439,00 динара без пореза и доприноса.

У општини Сента у априлу 2008. години је просечна бруто зарада износила 50.499,00 динара, односно 36.301,00 динара без пореза и доприноса.

Институције и организације које су учествовале у прикупљању података за анализу стања и које својим активностима воде бригу о сиромашнима и незапосленима су:

1. Локална самоуправа,
2. Центар за социјални рад,
3. Национална служба за запошљавање, Филијала Сента,
4. Црвени крст Сента,
5. Удружење предузетника,
6. Верске (црквене) организације.

Документи на којима почива овај део Стратегије:

1. Стратегија за смањење сиромаштва у Србији,
2. Стратегија развоја социјалне заштите Републике Србије,
3. Развојни план општине Сента за период од 2007-2013. године,
4. Извештај о раду Центра за социјални рад општине Сента

2. ДЕФИНИСАЊЕ ПРОБЛЕМА И ДИЈАГНОЗА СТАЊА

Општина Сента се већ неколико година суочава са појавом осиромашења широких слојева становништва, са великом стопом незапослености, губитком социјалне сигурности и појавом погоршања општег здравственог стања становништва итд. Продубљивању наведеног проблема доприноси немогућност запошљавања, неодговарајући стамбени и материјални услови, неадекватан приступ социјалној заштити, здравственим, образовним и комуналним

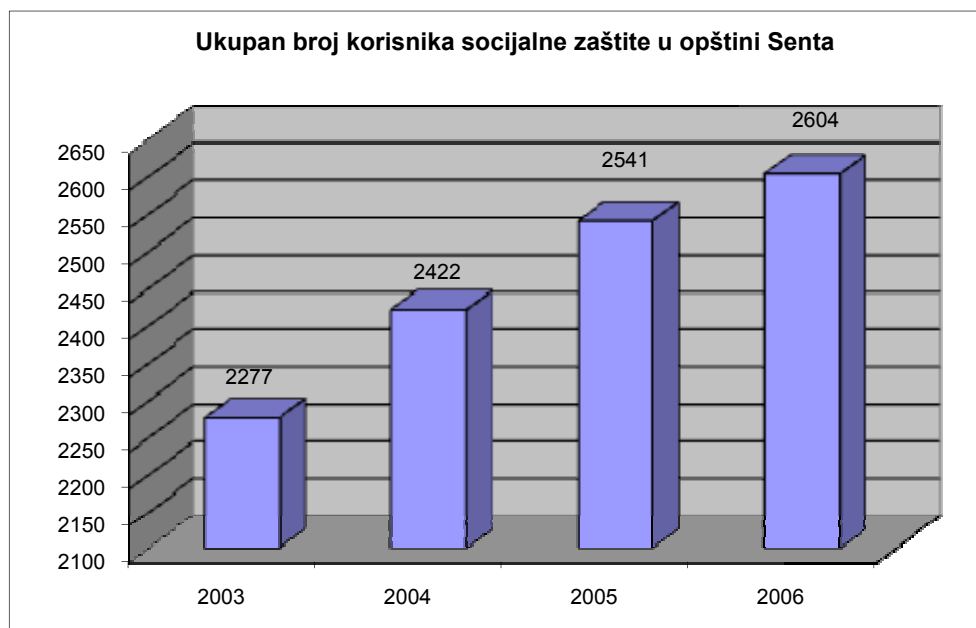
услугама, посебно када је реч о социјално угроженим појединцима и породицама. Групе изложене посебном ризику су: стари, незапослени, многочлане породице, породице са једним родитељем, особе са инвалидитетом и Роми.

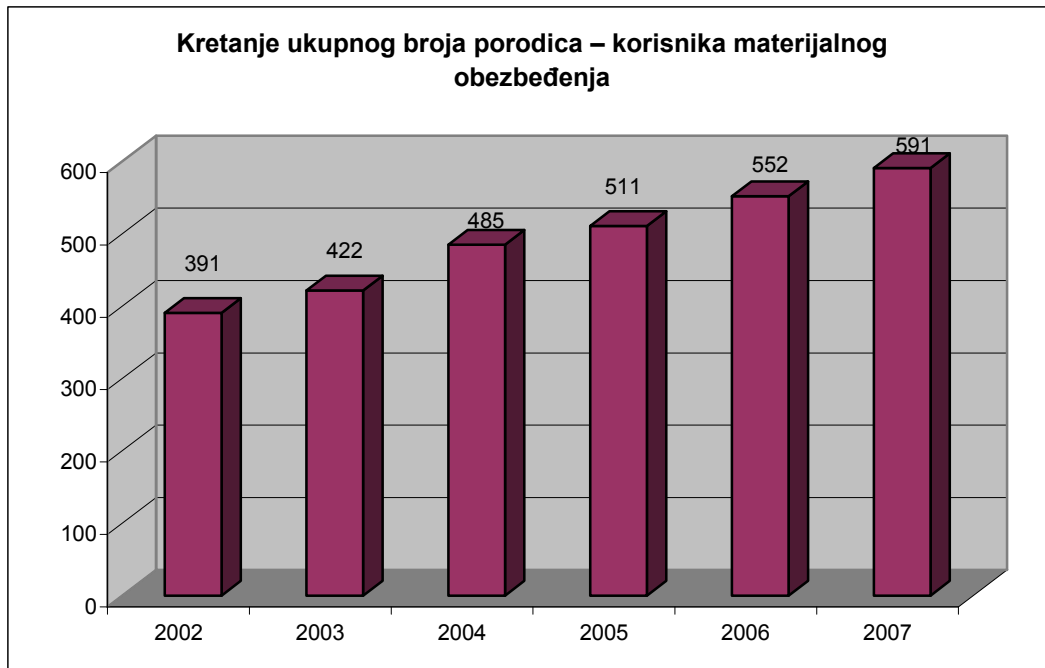
Један од показатеља осиромашења је пораст броја корисника услуга социјалне заштите.

Заштита корисника и остваривање права у социјалној заштити

Укупан број корисника:

Година	Број корисника	Ланчани индекс
2003.	2277	113,7
2004.	2422	106,4
2005.	2541	104,9
2006.	2604	102,5

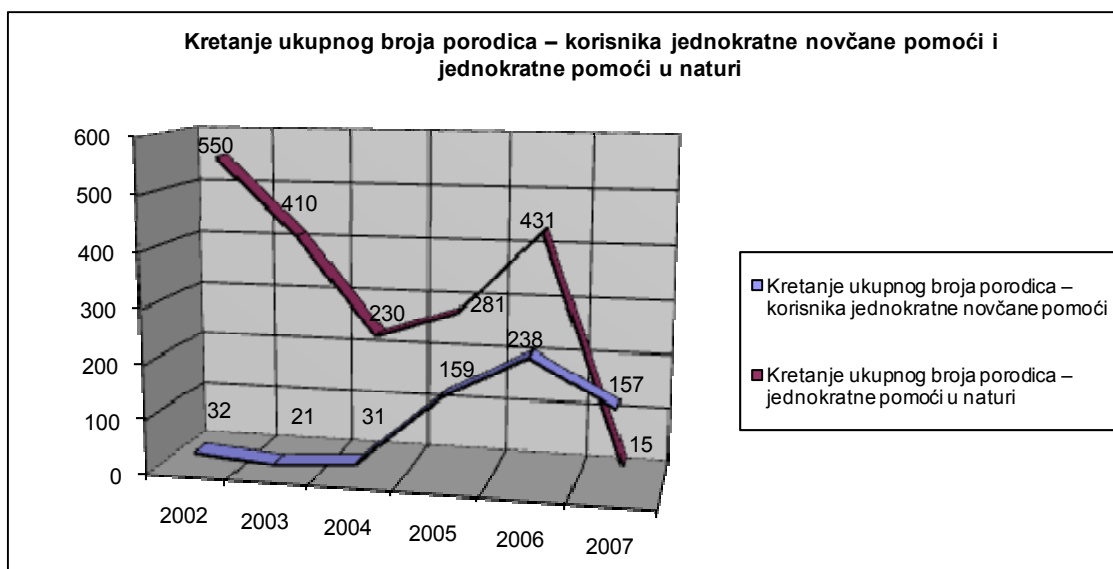

Увидом у приказане податке уочава се пораст броја свих категорија корисника. Евиденција Центра за социјални рад показује да је највећи број ових лица у стању материјалне незбринутости, или су то лица из породица у стању дисфункције.

Процент учешћа броја корисника социјалне и породичноправне заштите је 10%.

Број лица неспособних за привређивање се није знатно повећао, док је уочен велик број радно способних, али незапослених лица. У општини је неколико предузећа престало са радом и велики број радно способних људи је остало без прихода. У току сезоне пољопривредних радова, ова лица одлазе у наднице код приватних послодаваца, међутим, од почетка новембра до краја маја тих послова је веома мало.

Велика група одраслих лица, која у решавању својих проблема траже помоћ од Центра за социјални рад, односи се на незапослене или особе са ниским примањима, нпр. разне бенефиције, помоћ у лечењу, решавање стамбеног питања итд.

Општина Сента је у буџетској 2008. години за разне накнаде из области социјалне заштите које се остварују преко Центра за социјални рад посебно издвојила 1.100.000,00 динара.

Средства за једнократну новчану помоћ најчешће се одобравају за лечење и операцију болесника, за набавку лекова, основних животних намирница, огрева за зиму, школског прибора за децу, одеће и обуће за социјално угрожена лица, као и за сношење трошкова сахране социјално угрожених лица.

У 2007. години у ромском насељу у Сенти је избио пожар већих сразмера, када су изгорела три лица, а десеторо је остало без крова над главом. Овим породицама је обезбеђена тренутна материјална помоћ у износу од 5.000,00 динара по члану домаћинства. Купљена им је породична стамбена зграда површине 100 м². Добили су пакете намирница и хигијенске пакете. Након пола године Роми су нажалост своју стамбену зграду продали.

Број корисника Народне кухиње

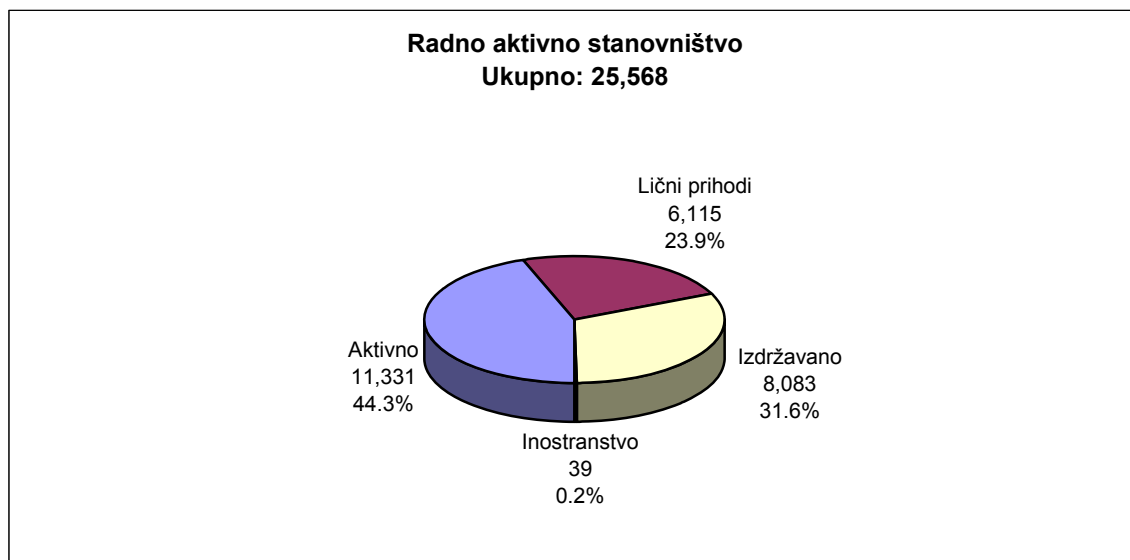
Година	Број корисника
2004.	530
2005.	610
2006.	600
2007.	580

За рад Народне кухиње општина Сента је у 2008. години посебно издвојила 1.500.000,00 динара. У сарадњи са локалном самоуправом и са хуманитарном организацијом „ЦАРИТАС“ се у просторијама Центра за социјални рад дневно подели 150 ручкова за одрасла и стара лица, у месним заједницама још 250, а школској деци у школама 200.

Пензионери на територији општине Сента живе од веома скромних пензија, чија висина не прелази 18.000,00 динара, а више од половине, тј. 50,75 % пензионера прима пензију до 14.000,00 динара.

Узимајући у обзир веома велик проценат заступљености старијих особа у укупном броју становништва општине Сента, као и чињеницу да становништво општине рапидно стари, све је већи ризик од сиромаштва код старијих особа.

НЕЗАПОСЛЕНОСТ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ СЕНТА

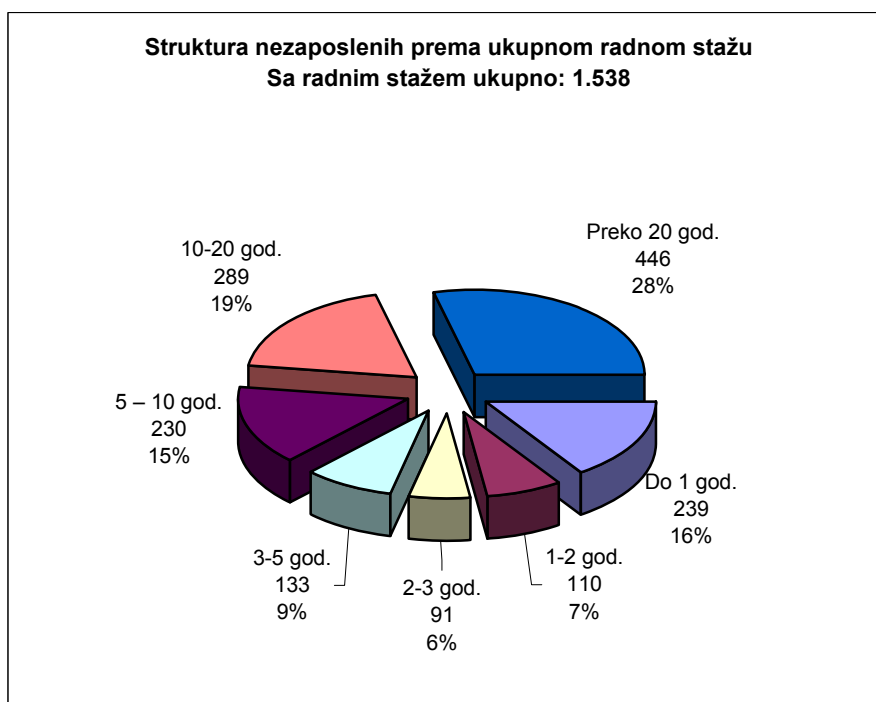
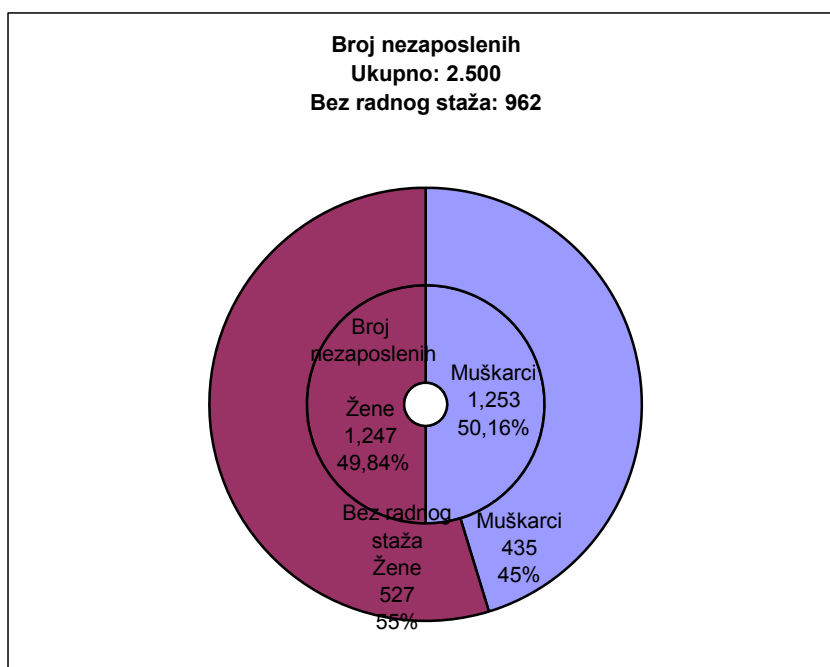

Активно становништво чине лица стара 15 и више година која обављају занимање, као и незапослена лица која траже посао и лица која су привремено прекинула обављање занимања.

Лица са личним приходом су лица која средства за живот остварују од пензија, прихода од имовине или других личних прихода.

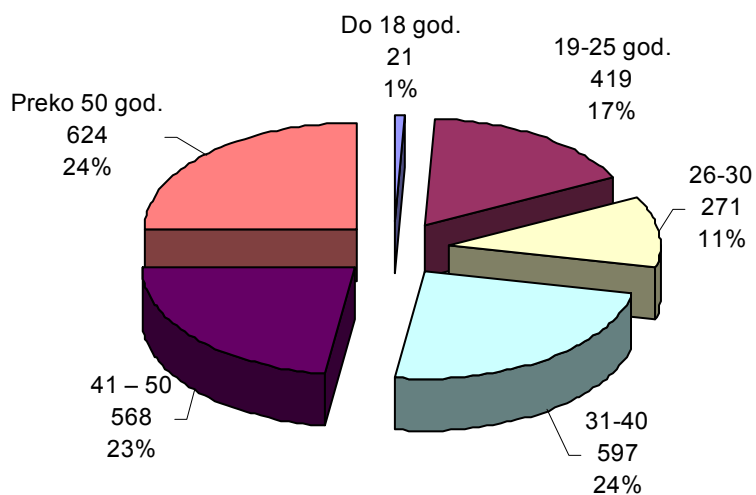
Издржавано становништво не стиче сопствена средства за живот, па га издржавају родитељи, рођаци и друга лица, укључујући и правна.

ПРЕГЛЕД БРОЈА И СТРУКТУРЕ НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА

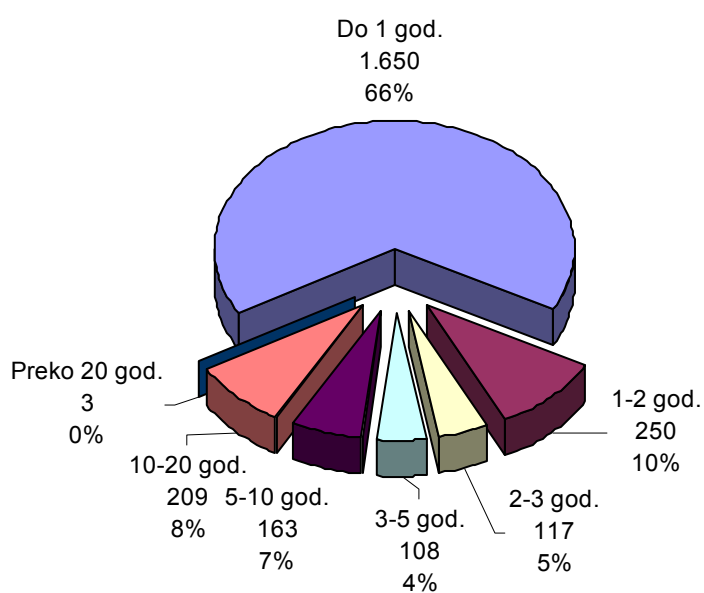

Struktura nezaposlenih prema godinama starosti
Укупно: 2.500

Struktura nezaposlenih prema dužini čekanja na zaposlenje
Укупно: 2.500

Насупрот званичним подацима Националне службе за запошљавање, незванично се процењује да незапослених лица на територији општине Сента има око 4.000. Ова велика разлика настала је из више разлога. Делом ту спадају незапослени брисани из евиденције на основу Закона о запошљавању, који закасне на редовно контролно јављање, не одазову се позиву на едукацију, одбију посао без оправданог разлога итд. Други разлог је, што се многи, да би обезбедили егзистенцију себи и / или својој породици баве послом „на црно“, иду у надницу, шверцују, продају на пијаци производе са своје окућице или препродају туђу робу На евиденцији има и лица која не желе да раде и да прихвате понуђене послове. Дobar део лица пријављен је само због здравственог осигурања, социјалне помоћи, дечјег додатка и новчане накнаде.

Потребне, а недостајуће услуге социјалне заштите

Врста потребне услуге	За кога је потребна	Доказ о потреби
Одредити јасне критеријуме субвенционирања најугроженијих група становништва.	Свим сиромашним особама на територији општине Сента.	Непостојање јасних критеријума субвенционирања најугроженијих група становништва – делује се „ад – хоц“, акције више личе на гашење пожара.
Помоћ при запошљавању.	Свим незапосленим особама на територији општине Сента.	Непознавање правила отварања и вођења малог бизниса, писања ЦВ-а, успешне комуникације са послодавцем, итд.
Развити ефикасан систем необавезних видова социјалних давања најугроженијима.	Свим сиромашним особама на територији општине Сента.	Непостојање ефикасног система необавезних видова социјалних давања најугроженијима– делује се „ад – хоц“, акције више личе на гашење пожара.
Стварање нових могућности запошљавања на територији општине Сента.	Свим незапосленим особама на територији општине Сента.	Потреба привлачења нових инвестиција на територију општине ради стварања нових могућности запошљавања.
Анимирање локалне самоуправе	Свим сиромашним и незапосленим особама на територији општине Сента.	Реализација овог дела Социјалне стратегије може бити успешна уз ангажовање посебног пројект менаџера у Општинској управи.

3. SWOT АНАЛИЗЕ СТАЊА У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ СИРОМАШНИХ И НЕЗАПОСЛЕНИХ

СИРОМАШНИ И НЕЗАПОСЛЕНИ	
СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none">- постоји филијала Националне службе за запошљавање,- развијене институционална основе,- добри односи испоставе са локалном самоуправом,- јасна стратегија развоја општине и третирање незапослености као економске категорије,- постојање КОЦ „Турзо Лајош“ Сента као Центра за образовање одраслих,- постојање пословног инкубатора у општини,- организована обука из основних предузетничких вештина, рада на рачунару, страних језика,- присутан интерес корисника за samozapošljavanje,- формиран је Савет за запошљавање,- постојање обуке,- култура према раду,- стручна радна снага.	<ul style="list-style-type: none">- недовољан број незапослених, пријављених у Служби,- недовољна сарадња институција и невладиних организација,- неразвијена сарадња са послодавцима,- недовољан број предузећа,- мере заштите запослених особа са инвалидитетом се недовољно користе,- непостојање прецизних података о незапосленима и о могућностима запошљавања,- савет запослених није репрезентативан и функционалан,- обука је недовољна,- недовољно саветодавних функција,- концепт доживотног образовања се недовољно примењује,- недовољан нагласак на преквалификацији незапослених.
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none">- заинтересованост потенцијалних инвеститора, односно инвестиција,- постоје национални програми за стимулисање запошљавања особа са инвалидитетом,- могућност сарадње незапослених,- развијене везе са Републиком Мађарском, могућност размене искустава и примера добре праксе из земаља Европске уније.	<ul style="list-style-type: none">- нестабилно економско и политичко окружење,- проблеми који проистичу из транзиционих промена,- неизвесност финансирања образовних програма,- непостојање закона о образовању одраслих.

4. ЗАКЉУЧЦИ О ЦИЉНОЈ ГРУПИ

Циљну групу сиромашних и незапослених у општини Сента карактерише следеће:

- У општини Сента је просечна месечна нето зарада у фебруару месецу 2008. године износила 33.335,00 динара.
- 10 % становништва општине прима неки облик социјалне заштите.
- Ниво и обим материјалних давања за угрожене групације није довољна и адекватна.
- Нису све категорије становништва у довољној мери информисане о правима и услугама из области социјалне заштите.
- Недостатак ефикасног заједничког система институција и НВО у проналажењу и утврђивању лица у стању социјалне потребе.
- Становништво у руралним подручјима није довољно обухваћено мерама и услугама социјалне заштите.
- Просечна старост становништва општине је 40,9 година, тј. становништво општине је ушло у процес дубоког демографског старења, што указује на потребе проширења услуга у правцу задовољавања потреба остарелог становништва.
- 36% становништва општине је старије од 50 год.
- 21% становништва чине пензионери.
- 70% пензионера прима пензију до 18.000,00 динара.
- 50,75 % пензионера прима пензију до 14.000,00 динара.
- 44,4% становништва општине је радно активно-
- 10% укупног броја становништва општине је незапослено.
- 22,06% радно активног становништва општине је незапослено.
- 29% незапослених лица је млађе од 30 година.
- 47% незапослених лица је старије од 40 година.
- 23 % становништва нема завршену основну школу.
- 9,3% становништва има више или високо образовање, док 49,2% становништва има највише завршену основну школу.
- Локална самоуправа издваја 3,98% буџетских средстава за решавање проблема социјалног карактера.
- На територији се више установа и највећи број НВО бави хуманитарном и каритативном делатношћу.
- Најлакше је доћи до половне одеће, обуће и уџбеника и тако изговор неких друштвених група да због недостатка одеће, обуће, уџбеника и школског прибора не шаљу своју децу у основну школу постаје неприхватљив.
- Институције из области социјалне заштите у великој мери реализују своје законом утврђене обавезе, али без повезивања са осталим актерима заштите, те недостаје механизам размене информација и планирања активности унутар врло разноврсног система пружаоца услуга.
- Национална служба запошљавања има програме за запошљавање незапослених лица.
- О вероватноћи будућег запошљавања тешко је говорити јер нема на виду отварање нових погона који би запошљавали већи број радника.
- Продуктивније би било подстицање отварања малих и средњих предузећа, старих занатских и услужних фирми и сл.

5. ПРЕПОРУКЕ И СТРАТЕШКЕ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ

Препоруке и стратешке интервенције	Специфични циљеви	Специфични задаци
1. КЛАСИЧНИ ОБЛИЦИ МАТЕРИЈАЛНЕ ПОМОЋИ	<p>1.1. Бесплатна ужина школској деци из најсиромашнијих породица.</p> <p>1.2. Бесплатан боравак у предшколској установи за децу из најсиромашнијих породица.</p> <p>1.3. Народна кухиња</p> <p>1.4. Бесплатни уџбеници и школски прибор.</p>	<p>1.1.1. Током 2008. године допунити постојеће нормативне акте о локалним услугама социјалне заштите са одређивањем приоритетне деце.</p> <p>1.1.2. Снимити ситуацију у школама волонтерским радом помоћу заинтересованих стручних лица.</p> <p>1.1.3. Дељење ужина најсиромашнијој деци од 2009/2010 школске године</p> <p>1.2.1. Током 2008. године допунити постојећа нормативна акта о локалним услугама социјалне заштите са одређивањем приоритетне деце.</p> <p>1.2.2. Снимити ситуацију у школама волонтерским радом помоћу заинтересованих стручних лица.</p> <p>1.2.3. Од септембра 2009. године обезбедити бесплатан боравак у предшколској установи за децу из најсиромашнијих породица.</p> <p>1.3.1. Одржати позитивну праксу рада Народне кухиње и од средине 2009. године повећати капацитет народне кухиње на 500 особа.</p> <p>1.4.1. До краја 2009. године дефинисати мере подршке за упис, смањење осипања и повећање процента деце која завршавају школу за сву децу, са посебним освртом на децу из сиромашнијих породица и децу незапослених родитеља.</p>

	<p>1.5. Дељење одеће и обуће особама која примају МОП.</p>	<p>1.4.2. Од средине 2010. године годишње у јуну месецу организовати прикупљање уџбеника и школског прибора.</p> <p>1.4.3. Почетком септембра сваке године организовати дељење уџбеника и школског прибора деци из најсиромашнијих породица.</p> <p>1.5.1. Почев од 2009. године, сваке године од марта до маја организовати сакупљање одеће и обуће.</p> <p>1.5.2. Од септембра до новембра сваке године организовати дељење одеће и обуће особама која примају МОП.</p>
<p>2. ПОМОЋ ПРИ ЗАПОШЉАВАЊУ</p>	<p>2.1. Јачање радних способности незапослених лица.</p> <p>2.2. Обуке из области вођења предузетништва</p> <p>2.3. Стварање повољне климе за привлачење страног капитала.</p>	<p>2.1.1. Током 2009. године уз подршку Националне службе за запошљавање организовати услове и програме за запошљавање радно способних корисника материјалног обезбеђења.</p> <p>2.1.2. Тромесечно наставити позитивну праксу берзе запошљавања.</p> <p>2.2.1. Од почетка 2010. године годишње два пута организовати обуке из области вођења предузетништва.</p> <p>2.2.2. Од почетка 2010. године два пута годишње организовати обуке из области успешне комуникације.</p> <p>2.3.1. Од почетка 2009. године годишње једном организовати едукације из области сеоског туризма.</p>

		<p>2.3.2. Од почетка 2009. организовати медијску кампању са нашим братским градовима из иностранства.</p> <p>2.3.3. Од почетка 2009. године успоставити континуирану националну и међународну сарадњу и партнерство у процесу праћења и реализације Стратегије уз помоћ и афирмисање републичких и покрајинских и општинских органа, невладиних и хуманитарних организација и удружења грађана и приватног сектора.</p>
3. РАЗВИЈАЊЕ МРЕЖЕ УСЛУГА У ЗАЈЕДНИЦИ	<p>3.1. Идентификовати потребе група корисника и стратешки, међусистемско ускладити планиране услуге на нивоу општине</p>	<p>3.1.1. До средине 2008. године на локалном нивоу закључити протокол о сарадњи на процени и задовољавању потреба посебно сиромашних група.</p>
4. СТВАРАЊЕ НОВИХ МОГУЋНОСТИ ЗАПОШЉАВАЊА ОД СТРАНЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	<p>4.1. . Формирање функције која ће бити одговорна за праћење и имплементацију овог дела Стратегије.</p> <p>4.2. Формирање јединствене базе података која ће бити у функцији праћења индикатора, релевантних за активности из овог дела Стратегије, организација и повезивање са одговарајућим службама, односно организацијама и удружењима грађана које у оквиру својих редовних делатности имају евиденцију неопходну за праћење индикатора, коришћење података из усвојених сродних стратешких докумената.</p> <p>4.3. Утицати на смањење пасивног односа незапослених особа приликом запошљавања</p>	<p>4.1.1. До краја 2009. године именовати једну особу која ће бити одговорна за праћење и имплементацију овог дела Стратегије.</p> <p>4.2.1. До средине 2010. године помоћу волонтера израдити јединствену базу података која ће бити у функцији праћења индикатора, релевантних за активности из овог дела Стратегије.</p> <p>4.3.1. Од почетка 2009. године наставити позитивну праксу организовања општинских јавних радова за најмање 20 незапослених особа током целе године.</p>

5. АКТИВИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	5.1. Обратити већу пажњу за сиромашне и незапослене.	5.1.1. До краја 2009. године формирати радно место за једну особу, која ће бити одговорна за праћење и имплементацију овог дела Стратегије. 5.1.2. Током 2009. године у локалној самоуправи формирати савет за сиромашне и незапослене као стручно саветодавно тело Скупштине општине. 5.1.3. До краја 2009. године идентификовати институционалне и кадровске ресурсе за спровођење политике за сиромашне и незапослене у локалној заједници. 5.1.4. Од буџета за 2009. годину годишње утврдити висину средстава за спровођење мера. 5.1.5. Од 2010. године активирати установе здравствене и социјалне заштите, образовно-васпитне установе, привредне субјекте, цркве и верске заједнице и удружења, у циљу стварања позитивне популационе климе.
---	---	---

6.6. ПРИОРИТЕТ: РОМИ

1. АНАЛИЗА СТАЊА ЦИЉНЕ ГРУПЕ

Према резултатима пописа становништва из 2002. године од укупно 25.568 становника општине Сента на територији општине живи 581 (по неким проценама 800) становника ромске националности, што чини 3,1 % становништва општине.

Према процени Центра за социјални рад Сента на територији општине живи 800 становника ромске националности.

На територији општине Сента Роми живе концентрисани у три насеља: у Сенти, у Торњошу и у Богарашу.

Према резултатима пописа становништва из 2002. године, просечна старост Рома износи 25,0 година. Према старосној структури становништво ромске националности је знатно млађе од старосне структуре укупног становништва општине Сента, чија просечна старосна структура износи 40,9 година. Међу Ромима највећи број популације чини старосна група од 0 до 4 године живота, у којој групи има 69 деце, док најмању старосну групу чине лица старих између 70-74 година, којој старосној групи припадају 4 припадника ромске

националности: 3 мушкарца и 1 жена. Међу Ромима нема ни једног становника старијег од 75 година.

Разлог мале заступљености старијих особа међу ромским становништвом треба тражити у непостојању традиције вођења бриге о старим, болесним и хендикепираним члановима ове заједнице.

Старосна група	број
0-4 године	69 деце
70-74 године	4 особа
старији од 75 године	0 особа

Заступљеност старих 15 и више година у укупној популацији Рома износи 58,3%. Ниска економска активност становништва, веома млада старосна структура ромске популације и велики удео издржаваног становништва представљају кључне чиниоце одржавања и продубљивања разлика и социо-економског јаза између Рома и већинских народа.

Удео издржаваних лица у ромској популацији је 60%, а код већинских народа 36,6%.

Укупан друштвени положај Рома у општини Сента је изразито неповољан. По свим показатељима друштвеног положаја (запосленост, образовање, друштвени углед, животни стандард и сл.) Роми се налазе на најнижој друштвеној лествици.

2. ДЕФИНИСАЊЕ ПРОБЛЕМА И ДИЈАГНОЗА СТАЊА

На нашим просторима Роми представљају својеврсне чуваре традиционализма. Роми у културном прилагођавању нису следили процесе којима је ишла већинска популација, која је морала да мења своје вредности под налетом индустријализације и да их усклади са модерним обрасцима живота. Код Рома је, како то многе студије показују, уобичајени ток акултуризације био поремећен. Роми су прихватили традиционалне обичаје већинске групе, често језик и културу, међутим задржали су свој начин живота и спољашње симболе различитости.

Роми у општини чине посебну социјалну групу, која има сва обележја субпролетерског слоја који у „зачараном кругу беде репродукује генерацијско сиромаштво“. Да би доживели елементарну друштвену промоцију, за шта је потребно имати стабилност прихода, Роми, као и остали, морају имати бар основну школу, а основну школу многи не завршавају јер немају услова за то. И тако у круг. Резултати многих истраживања показују, да су Роми, у односу на остале сиромашне групе најсиромашнији.

Као и остале сиромашне групе, и Роми имају бројне проблеме. Ипак, постоје и они проблеми који се могу означити као специфични ромски проблеми, то су предрасуде које представљају својеврсну баријеру, нарочито у остваривању права при запошљавању, у образовању и лечењу. Томе треба додати и просторну сегрегацију до које је дошло делимично насилним путем, али и на спонтан начин, тако да данас Роми на територији општине Сента углавном живе у засебним насебама (махалама) које карактерише посебан начин живота. Просторна изолованост отежава и успорава комуникације са осталима и свакако, ограничава могућност осавремењивања начина живота.

Када је реч о проблемима који на најнепосреднији начин производе генерацијско сиромаштво код Рома, они се јављају пре свега у сфери запошљавања, образовања, здравствених и стамбених проблема.

Запошљавање

Основно обележје друштвено-економског положаја Рома на територији општине Сента јесу низак степен економске активности и висока незапосленост.

Ниска стопа економске активности Рома последица је, осим друштвено-економске заосталости, и одређеног скупа демографских чинилаца.

Образовање

Ситуација у погледу степена образовања Рома је изузетно неповољна, у односу на укупно становништво општине Роми су најнеписменији.

Роми најчешће живе у најсиромашнијим деловима општине, њихов живот се одвија у махалама, посебним квартовима, са мало контаката са осталима. Деца у најранијем узрасту ретко имају прилику да чују и науче други језик осим матерњег, осим тога веома мали проценат ромске деце похађа предшколску установу, пропуштајући тако прилику да науче језик на којем се настава у школи изводи.

Школовање деце за Роме је могући канал социјалне промоције, који је, међутим, исувише дуг, скуп и неизvestан, захтева много стрпљења и рада. Ромска деца немају никакве услове за учење у амбијенту у коме живе и одрастају. Због тога не постижу задовољавајући успех, али и због разних непријатности које доживљавају у школи. Наставно особље често оптерећено програмима, недовољно је мотивисано за посебан рад са овом децом, али и оптерећено предрасудама према Ромима и због тога се ромска деца често и релативно лако шаљу у специјалне школе.

Руководиоци ромских удружења на територији општине Сента кажу, да оно што ромску децу чини толико различитим од остале деце јесу недостаци због недовољног фонда речи, културне разлике, низак ниво културности због сиромаштва, кућни услови учења, недостатак школске опреме, недовољна хигијена, од просека мања мотивација за учење, мања очекивања од стране родитеља, прекршај школских правила, ни сами родитељи не схватају важност формалног образовања, деца морају да допринесу породичним примањима, одбијање захтеваног начина понашања, непознавање ни српског ни мађарског језика као језика наставе. Стечено знање у ромској породици није компатибилно и углавном се не може користити у оквирима „беле школе“. Код деце нису се развили одговарајући нивои оних способности који служе као основ за зрелост у школу. Ромска деца се рађају у породицама са веома лошим привредним положајем, њихови родитељи покушавају углавном да живе од социјалне помоћи и од помоћи коју добијају за децу, али и у најбољем случају од легалних или нелегалних сезонских послова. Под таквим условима ретко које дете ромске националности поседује било какву играчку, књигу бајки или књигу песама у кући. Родитељи, који ни сами немају завршену основну школу, а у највећем броју случајева су чак и неписмени, немају обичај да своју децу науче разним дечјим играма, да им прочитају бајке, да им науче песмице и сл., које знање је већини деце из „обичних средина“ сасвим природно.

Проблем укључености Рома у образовни систем је од најактуелнијих проблема, посебно са становишта интеграције у друштво. Елементарни рачуни о трајању последица искључености ромске деце из редовног школовања показује да ће се у наредном периоду рађати генерације које ће и даље репродуковати неписмене, а тиме и социјално хендикепиране за укључивање у модерне токове друштвеног развоја.

Ромске девојчице се суочавају са додатним тешкоћама. Уколико се деси да буду повучене из школе, не би ли сачувале своју невиност, не би ли се припремале за рану удају и преузеле домаће дужности.

30% деце која похађа „специјалне школе“ чине ромска деца.

Ромска насеља и становање

Роми су у највећем броју настањени у насељима – махалама. Основна обележја ових насеља су нездраво и супстандардно становање, депривирани амбијент, лоша комунална опремљеност, искљученост из система и нерегулисан статус.

Следећи подаци донекле илуструју кључне проблеме ромских насеља:

- процењује се да око 2/3 Рома живи у најтежим стамбеним условима и најлошијем животном окружењу,
- око 80% Рома живи у сиромашним подручјима и насељима, што је најгоре у односу на све остале етничке заједнице,
- најгора и најугроженија сиромашна насеља искључиво настањују Роми. Ради се о насељима екстремне беде, супстандардног и крајње нездравог становања, веома лоше комуналне опремљености, крајње депривирани амбијента. Мада ромска насеља у општини данас већ имају водовод и електричну мрежу, ни једно од њих нема канализацију, нема уређене улице, на ромском насељу „Сел школа“ у Торњошу 15 ромских породица живи без и једног пољског WC-а.
- Ни једно ромско насеље нема регулисан правни статус, налази се ван градских система и није на одговарајући начин обухваћен планском регулативом.

Здравствени проблеми

О стању здравља ромске популације најупечатљивије говоре демографски подаци. Роми су најмлађа популација у општини. Најбројнија старосна група код Рома су деца до 14 година 52 %, Роми узраста од 15 до 24 године чине 25%, а узраст од 25 до 64 године је заступљена у 19% док је удео старијег становништва 65+ само 4%.

Оваква старосна структура последица је пре свега високог наталитета и релативни ниске просечне старости Рома. Природни прираштај код ромског становништва је више него двоструко већи у односу на укупно становништво.

Резултати анализе неких истраживања показују да је животни век Рома не само кратак него и да се они од самог рођења и током целог живота налазе у ризичним ситуацијама за здравље, односно да је квалитет живота изузетно низак.

На квалитет живота и на здравље утичу пре свега, просторни амбијент у коме се живе. Највећи број Рома нема ни елементарне услове за живот, јер живе у нехигијенским насељима и у неусловном стамбеном амбијенту. Будући да су незапослени, односно да имају веома скромне приходе, исхрана је оскудна и неадекватна.

Потребне, а недостајуће услуге социјалне заштите

Врста потребне услуге	За кога је потребна	Доказ о потреби
Потпун обухват ромске деце образовним системом већ од најмлађих година – да похађају јаслице, обданишта и забавишта, да сва деца буду обухваћена основношколским образовањем.	Ромска деца предшколског и основношколског узраста од 1 до 15 год. живота.	Ромска деца уопште не похађају јаслице и обданиште, а у веома малом проценту и нередовно похађају забавиште, што утиче на њихов школски успех.
Све могуће видове социјалне помоћи, намењене ромској деци усмерити на тај начин, да ромска деца по могућности буду снабдевена у оквиру предшколских установа и основних школа, обезбеђујући на тај начин да дођу до те помоћи и подстицајући их на тај начин да похађају предшколске установе и основну школу,	Ромска деца предшколског и основношколског узраста од 1 до 15 год. живота.	Сведоци смо да се социјална помоћ, намењена ромској деци не троши на ромску децу, него и родитељи покушавају да живе од те помоћи, а помоћ често пута троше неодговорно и несврсисходно.
Компензацијски програми за основну школу.	Ромска деца основношколског узраста.	Стечено знање у ромским породицама не одговара захтевима школе.
Обука васпитача за рад са ромском децом.	Васпитачима који се баве са ромском децом.	Ромска деца захтевају посебан приступ од стране наставног особља.
Обезбеђење целодневног боравка ромској деци у основној школи уз бесплатан ручак и уз обезбеђену стручну помоћ у учењу.	Ромска деца основношколског узраста.	Ромска деца у великом проценту нередовно похађају основну школу и само незнатан број ромске деце завршава основну школу.
Обезбеђење бесплатних уџбеника и школског прибора ромској деци.	Ромска деца основношколског и средњошколског узраста.	Роми често наводе да своју децу не шаљу у школу јер не могу да им купе уџбенике и одговарајући школски прибор.
Обезбеђење бесплатне ужине и бесплатног ручка ромској деци у предшколској установи и у основној школи.	Ромска деца предшколског и основношколског узраста.	Ромска деца често долазе гладна у школу и ужина коју тамо добијају једини им је оброк у току дана, а на овај начин ће им и школа бити привлачнија.

Умеравање ромске деце старијег узраста која су напустила школовање на стручна и занатска занимања	Ромска омладина без основношколског образовања.	На територији општине Сента има свега 3 Рома са завршеном трогодишњом средњом школом, остали немају никакво занимање
Обезбеђење бесплатног превоза за ромске ученике средњих школа –	Ромска омладина – ученици средњих школа.	На територији општине Сента има свега 3 Рома са завршеном трогодишњом средњом школом.
Обезбеђење стипендија за студенте Роме.	Ромска омладина – студенти виших школа и факултета.	На територији општине Сента прва Ромкиња се налази на студијама на Учитељском. Факултету у Суботици.
Описмењавање одраслих, посебно жена.	Неписмени део ромског становништва.	Велики проценат неписмених Рома.
Израда урбанистичко-архитектонске студије и снимка постојећег стања на ромским насељима, студије ресурса за унапређење ромских насеља и израда урбанистичких планова ромских насеља који ће обезбедити њихово формално укључивање у инфраструктурне системе.	Становници ромских насеља.	Ужасни услови живота на ромским насељима.
Подизање квалитета живота у ромским насељима кроз развој јавних садржаја: уређење јавних површина и изградња објеката друштвеног стандарда.	Становници ромских насеља.	Ужасни услови живота на ромским насељима.
Едукација ромског становништва о могућностима унапређења сопствених услова живота и становања.	Становници ромских насеља, непосвећени о здравој исхрани, здравом начину вођења живота, неговању болесних, итд.	То што међу Ромима нема ни једног становника, старијег од 75 год. Живота може се приписати нездравом вођењу живота и непостојању традиције у погледу неговања болесника
Прикупљање релевантних података о тржишту производа које Роми традиционално производе и организовање малих радионица у којима Роми могу да се баве традиционалним ромским занатима.	Радно способно ромско становништво.	Роми обично раде на несигурним и лоше плаћеним сезонским пословима.
Обука за неке од послова који не захтевају високо квалификационо знање.	Радно способно ромско становништво.	Роми нису обучени ни за каква занимања што спречава могућност њиховог запослења.

Оснивање пољопривредне и занатске задруге за Роме.	Радно способно ромско становништво.	Само незнатан број Рома је запослен.
Организовање општинских јавних радова.	Радно способно ромско становништво.	Стварање могућности за обављање послова и ван сезонских послова.
Помагање рада ромских НВО	Ромске НВО	Роми још немају довољно искуства у вођењу НВО
Едукација Рома о функционисању државних органа	Роми, неукључени у друштвене токове	Роми су непосвећени што се тиче рада државних органа и нису укључени у друштвена збивања
Формирање радног места у Општинској управи које ће бити одговорно за праћење и имплементацију овог дела Стратегије.	Целокупно ромско становништво општине.	Реализација овог дела Социјалне стратегије може бити успешна уз ангажовање посебног пројект менаџера.
Формирање јединствене базе података која ће бити у функцији праћења индикатора, релевантних за активности из овог дела Стратегије, организација и повезивање са одговарајућим службама, односно организацијама и удружењима грађана које у оквиру своје редовне делатности имају евиденцију, неопходну за праћење индикатора, коришћење података из усвојених сродних стратешких докумената.	Целокупно ромско становништво општине.	Реализација овог дела стратегије захтева постојање свеобухватне и функционалне базе података.
Успостављање националне и међународне сарадње и партнерства у процесу праћења и остваривања Стратегије уз помоћ и афирмисање републичких и покрајинских и општинских органа, невладиних и хуманитарних организација и удружења грађана и приватног сектора.	Целокупно ромско становништво општине.	Реализација овог дела Стратегије захтева свестрану, али у првом реду материјалну подршку локалне и шире заједнице, као и иностраних донатора.

3. SWOT АНАЛИЗА СТАЊА У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ РОМА

РОМИ	
СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none">- веома млада популација,- велики наталитет,- сналажљивост,- упорност у остваривању права.	<ul style="list-style-type: none">- нешколованост,- неписменост,- сиромаштво,- незапосленост,- лоши стамбени услови,- неодговарајуће хигијенске навике,- зависност од социјалних давања,- неприхватање цивилизацијских вредности „белог света“,- одбојан став према захтевима „белог света“,- непреузимање одговорности у процесу реализације социјалне заштите и непреузимање одговорности у односу на резултате услуга социјалне заштите које им се пружају.
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none">- декада Рома,- већа окренутост друштвене заједнице према проблемима Рома,- велики број иностраних донатора, који финансирају ромске пројекте,- локална стратегија социјалне заштите општине Сента,- општинска стратегија за инклузију ромске деце у образовне институције,- ромске невладине организације на територији општине Сента,- велики број каритативних и хуманитарних организација и велики број каритативних и хуманитарних акција на територији општине Сента,- отвореност Локалне самоуправе да се помогне.	<ul style="list-style-type: none">- незаинтересованост Рома за сарадњу,- одбојан став Рома према осталим етничким заједницама – „бели људи“ су обични глупаци које је веома лако прећи,- предрасуде осталог дела становништва према Ромима,- зависност ромске популације од социјалних давања – која ситуација баш им и одговара,- скромни захтеви Рома у односу на квалитет сопственог живота и живота своје деце, који ниво не захтева пуно новца,- непостојање мотивације за промену традиционалног начина живота,- одсуство стварне заинтересованости Рома за промене - помирено са постојећом ситуацијом

4. ЗАКЉУЧЦИ О ЦИЉНОЈ ГРУПИ

Циљну групу Рома у општини Сента карактерише следеће:

- Ромска популација чини 2, 5% становништва општине Сента.
- Већина Рома је зависна од социјалних давања.
- Роми немају стално запослење, и у најбољем случају живе од легалних или нелегалних сезонских послова (наднице, итд.).
- Ромска популација је знатно млађа од осталог дела становништва.
- Међу ромском популацијом има највише неписмених људи и људи са незавршеном основном школом, школовање углавном прекидају после трећег или четвртог разреда основне школе.
- 30% деце која похађа “специјалне школе” чине ромска деца.
- Ромска деца нередовно похађају предшколске установе и основну школу.
- На територији општине Сента свега 4 Рома имају завршену трогодишњу средњу школу.
- На територији општине Сента прва Ромкиња се налази на студијама на Учитељском факултету у Суботици.
- Роми који су се издвојили из становништва махала и живе живот „белих људи“ не желе да знају за проблеме Рома у махалама.
- Већина Рома има неодговоран однос према социјалним давањима – одећа и обућа се не одржава, баца се или спаљује, поклоњену им кућу, грађевински материјал, пећ итд. продају, бонове за хлеб и млеко, итд. мењају за ракију.
- Роми у махалама живе под незавидним стамбеним условима – на ромском насељу „Сел школа“ у Торњошу, где живи отприлике 15 породица, нема ни једног пољског WЦ-а.

5. ПРЕПОРУКЕ И СТРАТЕШКЕ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ:

Препоруке и стратешке интервенције	Специфични циљеви	Специфични задаци
1. УСПОСТАВИТИ ТАКАВ СИСТЕМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ КОЈИ ЈЕ СПРЕМАН ДА КОРИСНИКЕ ОСПОСОБИ ЗА ПРОДУКТИВАН ЖИВОТ У ЗАЈЕДНИЦИ И САМИМ ТИМ УМАЊИТИ ИЛИ ЧАК УКИНУТИ ЊИХОВУ ЗАВИСНОСТ ОД СОЦИЈАЛНИХ СЛУЖБИ.	1.1. Потпун обухват ромске деце предшколским и основношколским образовањем.	1.1.1. Упорно инсистирати на томе, да ромска деца буду обухваћена образовним системом већ од најмлађих година – да похађају јаслице, обданишта и забавишта, да сва деца буду обухваћена предшколским образовањем. 1.1.2. Током 2009. год. отпочети обуку 1 васпитача за рад са ромском децом.

		<p>1.1.3. Током 2009. год. обезбедити целодневни боравак ромске деце у основној школи уз бесплатан ручак и уз обезбеђену стручну помоћ у учењу</p> <p>1.1.4. Почетком 2008/2009. школске године обезбедити бесплатне уџбенике и школски прибор за ромске ученике.</p> <p>1.1.5. Током 2010. године усмеравати ромску омладину старијег узраста која су напустила школовање на стручна занатска занимања.</p> <p>1.1.6. Од 2008/2009. школске године обезбедити бесплатан превоз за ученике средњих школа.</p> <p>1.1.7. Од 2010/2011. школске године обезбедити стипендију за студенте.</p> <p>1.1.8. Почетком 2009. године организовати описмењавање одраслих, посебно жена.</p>
2. РЕШИТИ ПРАВНИ СТАТУС РОМСКИХ НАСЕЉА И УКЉУЧИТИ ИХ НА ИНФРАСТРУКТУРНЕ СИСТЕМЕ	2.1. Подизање квалитета живота у ромским насељима.	2.1.1. У 2008. години отпочети едукацију ромског становништва за 10 лица о могућностима унапређења сопствених услова живота и становања.

		<p>2.1.2. Током 2009. године форсирати акциони потенцијал локалне заједнице кроз практичних активности у насељима.</p> <p>2.1.3. Током 2009. године израдити урбанистичко-архитектонске студије и снимити постојеће стање.</p> <p>2.1.4. Током 2010. године израдити студије ресурса за унапређење ромских насеља.</p> <p>2.1.5. Током 2011. године израдити урбанистичке планове ромских насеља, који ће обезбедити њихово формално укључивање у инфраструктурне системе.</p> <p>2.1.6. У 2012. години уредити јавне површине путем 10 лица у оквиру јавних радова.</p> <p>2.1.7. У 2012. години изградити објекат друштвеног стандарда.</p>
<p>3. ОБЕЗБЕДИТИ ДА СРЕДСТВА, КОЈА СЕ ИЗДВАЈАЈУ ЗА МАТЕРИЈАЛНУ СИГУРНОСТ РАДНО СПОСОБНИХ КОРИСНИКА СОЦИЈАЛНИХ ДАВАЊА БУДУ СТАВЉЕНА У ФУНКЦИЈУ ЊИХОВОГ ЗАПОШЉАВАЊА</p>	<p>3.1. Запошљавање Рома</p>	<p>3.1.1. Током 2009. год. прикупити релевантне податке о тржишту производа које Роми традиционално производе.</p> <p>3.1.2. Од 2010. год. организовање малих радионица са 5 особа у којима Роми могу да се баве тим занатима.</p>

		<p>3.1.3. Током 2010. године обучити 5 особа за неке од послова који не захтевају висока квалификациона знања.</p> <p>3.1.4. Током 2012. године оснивање пољопривредне и занатске задруге за Роме.</p>
<p>4. УСПОСТАВИТИ ТАКАВ СИСТЕМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ КОЈА БАЗИРА НА ВЛАСТИТОЈ ОДГОВОРНОСТИ И ОБАВЕЗА КОРИСНИКА, ЧИМЕ СЕ ДОСЛЕДНО РЕАЛИЗУЈЕ ОСНОВНИ ПРИНЦИП СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ „ОД ПОМОЋИ ДО САМОПОМОЋИ“,</p>	<p>4.1. Укључивање Рома у процес доношења одлука.</p>	<p>4.1.1. Од 2009. године пружити подршку раду ромских НВО.</p> <p>4.1.2. Током 2010. године едуковати 3 особе о функционисању државних органа.</p>
<p>5. АКТИВИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ</p>	<p>5.1.1. Успостављање братске климе за Роме.</p>	<p>5.1.1. Током 2009. године формирати радно место, где ће запослени бити одговоран за праћење и имплементацију овог дела Стратегије.</p> <p>5.1.2. Током 2009. године формирати јединствену базу података, која ће бити у функцији праћења индикатора, релевантних за активности из овог дела Стратегије.</p> <p>5.1.3. Од 2010. године ажурирати податке годишње једном.</p>

		<p>5.1.4. Од 2010. године организовати партнерство са одговарајућим службама, односно организацијама и удружењима грађана које у оквиру својих редовних делатности имају евиденцију, неопходну за праћење индикатора, коришћење података из усвојених сродних стратешких докумената.</p> <p>5.1.5. Током 2010. године успоставити националну и међународну сарадњу и партнерство у процесу праћења и остваривања Стратегије уз помоћ и афирмисање републичких, покрајинских и општинских органа, невладиних и хуманитарних организација и удружења грађана и приватног сектора.</p>
--	--	---

7. АРАНЖМАНИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Аранжмани за имплементацију Стратешког плана развоја социјалне заштите општине Сента представљају локалне структуре и сет механизма и процедура које ће осигурати успешно спровођење стратегије, односно реализацију акционих планова.

У оквиру локалних структура разликују се:

1. структуре за управљање процесом имплементације стратегије и
2. структуре које су оперативне и носе имплементацију стратегије.

1. Структуре за управљање процесом имплементације Стратешког плана развоја социјалне заштите у општини Сента представљају следећи органи и тела:

- Скупштина општине Сента,
- Председник општине Сента,
- Општинско веће и
- Општински одбор за социјалну политику општине Сента

2. Пратећа служба која обезбеђује адекватан рад структуре управљања стратегијом социјалне заштите је одељење за општу управу и друштвене делатности Општинске управе Сента.

3. Оперативне структуре за реализацију стратегије, програма и услуга социјалне заштите на територији општине Сента представљају сви компетентни актери, који су оспособљени да **професионално, благовремено, економично и транспарентно** реализују договорене програме и услуге.

Реформско опредељење ове стратегије је плурализам пружалаца услуга социјалне заштите и равноправност пружалаца услуга социјалне заштите из јавног, приватног и невладиног сектора.

У оперативне структуре, које ће реализовати стратегију у општини Сента извесно спадају доле наведене институције и организације, али се листа не ограничава само на њих. Принцип постизања плуралитета пружалаца услуга и развој мреже социјалних услуга подразумева константно јачање и увећање броја актера оперативне структуре.

Најважније оперативне структуре:

- Центар за социјални рад општине Сента,
- Црвени крст Сента,
- “ЦАРИТАС” Црквене општине Свете Мале Терезије,
- удружења, савези и друштва за помоћ особа са инвалидитетом,
- Удружење пензионера,
- Национална служба за запошљавање,
- образовне институције на територији општине Сента,
- здравствене организације на територији општине Сента,
- удружења грађана.

Неопходно је надаље јачање свих постојећих регионалних и међуопштинских структура у циљу имплементације Стратегије и задовољавања потреба што већег броја грађана, али и због рационалног коришћења расположивих ресурса.

Активности на јачању сарадње и ангажовању целовитих капацитета управљачких и оперативних структура на спровођењу општинске стратегије социјалне заштите су перманентан стратешки задатак.

Механизми и процедуре за ефикасну имплементацију стратегије:

Стратешки план развоја социјалне заштите општине Сента тежи да демонстрира спремност за развој одрживог, ефикасног и свима доступног система социјалне заштите, заснованог на партнерству јавног, приватног и цивилног сектора као пружаоца услуга, уз стимулацију пуног учешћа корисника услуга.

У циљу обезбеђивања пуне и ефикасне имплементације стратегије интегралне социјалне заштите, поред основних структура за управљање и имплементацију, овим документом се дефинишу и оквирни механизми и процедуре, потребне за координацију активности:

- Скупштина општине Сента најмање једном годишње разматра извештај о спровођењу стратегије социјалне заштите и усваја корективне мере и акционе планове за наредну годину,
- Општински одбор за социјалну политику општине Сента прати, координира и мониторише спровођење стратегије и уз акционе планове, најмање једном годишње припрема извештај за Скупштину општине Сента (уз стручну подршку пратећих служби),

- Општински одбор за социјалну политику општине Сента осигурава да се у процесу креирања општинског буџета благовремено презентују акциони и годишњи планови проистекли из ове стратегије и да се на тај начин обезбеди адекватна финансијска подршка за њихово спровођење,
- Општински одбор за социјалну политику општине Сента у складу са својим овлашћењима прати годишње планове свога рада и деловања и комуникације према локалној власти, другим актерима социјалне заштите и према јавности. Свој план рада доставља на увид и мишљење председнику општине Сента који га је именовао. За рад и деловање Општинског одбора за социјалну политику општине Сента услове обезбеђује општинска управа Сента,
- Општински одбор за социјалну политику општине Сента преко органа локалне самоуправе прослеђује своје извештаје са оценама успешности спровођења стратегије на увид и употребу Министарству рада и социјалне политике,
- Општински одбор за социјалну политику општине Сента иницира регионалне и међуопштинске састанке (најмање једном годишње) свих актера социјалне заштите или у одређеној приоритетној области социјалне заштите са циљем размене информација и дефинисања заједничких интереса за функционално међуопштинско повезивање, ради задовољења потреба својих грађана. Ови састанци су саставни део годишњих планова рада Општинског одбора за социјалну политику општине Сента.

Поред наведеног потребно је развити следеће механизме и институционализовати их:

1. Протокол о сарадњи – дефинисати и усвојити јединствени протокол о сарадњи између локалне власти, институција социјалне и здравствене заштите, образовања, невладиних организација и свих других релевантних јавних и приватних субјеката у којем протоколу се јасно препознаје улога, обавезе и одговорности сваког потписника протокола у односу на усвојену стратегију.

- Протокол дефинисати и потписати у року од 3 месеца од усвајања Стратегије,
- Носилац активности израде и потписивања протокола је Општински одбор за социјалну политику општине Сента уз подршку пратећих служби и организација.

2. Правилник о процедурама за наручивање, финансирање, праћење и евалуирање услуга социјалне заштите, којим правилником се обезбеђује тајно поштовање стратешког опредељења транспарентности и плуралитета пружалаца услуга. Правилником се одређује динамика спровођења јавног позива за наручивање услуга, јавност процедура, основни критеријуми за одабир пружалаца услуга, стандарди услуга и параметри за обим услуга и доступна новчана средства.

8. МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

Циљ спровођења мониторинга и евалуације спровођења стратегије социјалне заштите у општини Сента је систематично и редовно прикупљање података ради праћења и надгледања процеса имплементације стратешких циљева и задатака и процене успеха стратегије.

Сврха мониторинга и евалуације је праћење напретка, побољшање ефикасности и успешности стратегије, али и предлагање измена активности на основу анализа и оцена.

Временски оквир: мониторинг се спроводи дугорочно за период од 2009-2014. године и у континуитету за сваку пружену услугу која чини предмет мониторинга.

Евалуација ће се вршити повремено, односно периодично и пратиће одређене фазе имплементације стратегије. Евалуација успешности целовите стратегије обавиће се једном годишње. Извештај о евалуацији је саставни део целовитог извештаја о спровођењу стратегије који се подноси Скупштини општине Сента и јавности на увид, разматрање и евентуално кориговање.

Финална евалуација Стратегије обавиће се на крају 2014. године.

Предмет мониторинга и евалуације је целовито сагледавање остварења мисије социјалне заштите у општини Сента, зацртаних стратешких циљева, као и испуњења зацртаних активности, специфичних задатака и циљева и то на следећи начин:

1. праћење процеса имплементације,
2. праћење исхода активности,
3. евалуација напретка у остваривању сврхе и
4. евалуација утицаја стратегије на живот корисника и грађана.

Методe и технике мониторинга и евалуације: За успешно обављање мониторинга и евалуације Стратегије социјалне заштите општине Сента користиће се евиденција корисника услуга, анкетаирање, интервјуи и фото записи.

Општински одбор за социјалну политику општине Сента ће својим годишњим плановима рада прецизно дефинисати технике, помоћу којих ће спроводити мониторинг и евалуацију Стратегије.

Носиоци процеса мониторинга и евалуације: Општински одбор за социјалну политику општине Сента, уз стручну помоћ Министарства рада и социјалне политике.

Сви актери социјалне заштите, носиоци програма, услуга и појединачних активности у обавези су да у складу са општим индикаторима дефинишу специфичне индикаторе и обезбеде њихово мерење током трајања имплементације.

Коришћење резултата мониторинга и евалуације:

Примарна сврха прикупљања података и доношења оцена о напретку и успеху је провера основаности и реалистичности стратегије, па с тим у вези представља основ за кориговање циљева и задатака уколико је то потребно. Мониторинг извештаји се сачињавају сваке године и презентују Скупштини општине и јавности на увид и на разматрање.

9. РЕСУРСИ

Локални стратешки документ са аспекта ресурса базира се на следећим чињеницама:

- 1. Људски ресурси** Центра за социјални рад општине Сента и Општинске управе Сента, као и људски ресурси приватног и цивилног сектора обезбеђују се у складу са прописима. Изражава се потреба за повећањем броја извршилаца и потреба едукације извршилаца и специјализације стручних кадрова и њихово прераспоређивање на нове радне задатке на локалном нивоу. Локална самоуправа треба да обезбеди адекватна новчана средства за ову намену поштујући законске прописе и подзаконске акте.
- 2. Капиталне инвестиције** за спровођење нових локалних услуга социјалне заштите ће се реализовати уз обезбеђивање максималне подршке локалне самоуправе.
- 3. Оперативни трошкови** су реално процењени. Уколико ће се на националном нивоу инфлација кретати у оквиру пројектоване величине, измиривање обавеза за покривање оперативних трошкова нових локалних услуга социјалне заштите неће бити препрека за имплементацију стратегије.
- 4. Буџетске линије** издвајања за социјалну заштиту у општини Сента у 2006., 2007. и 2008. години приказани су кроз следећи табеларни преглед:

БУЏЕТ ЗА 2006. ГОДИНУ

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА:	ИЗ ОПШТИНСКОГ БУЏЕТА (ИЗНОС У ДИНАРИМА)
Центар за социјални рад - Накнаде за социјалну заштиту	1.256.000,00
Накнаде за соц. заштиту из буџета - Стипендирање студената	1.740.119,00
Накнаде за соц. заштиту из буџета - Превоз ученика	5.911.026,00
Дотације невладиним организацијама:	.
Народна кухиња	1.380.000,00
Фондација "Бољаи"	500.668,00
Удружење за помоћ ученика	776.905,00
"Сунцокрет"	250.000,00
Црвени крст	550.000,00
Савез глувих	329.999,00
Савез слепих	60.000,00
"Тинче"	65.000,00
"Рука у руци"	90.000,00
"Пријатељи деце"	39.843,00
Удр. обол од мултипле склерозе	25.000,00
ОО инвалида рада	30.000,00
Женски актив	40.000,00
Родна равноправност	39.398,00
Остало	391.735,00
Укупно:	13.475.693,00

У 2006. години за социјалну заштиту издвојено је око 2,98% од укупних буџетских средстава општине. Председник Општине као извршилац буџета је из текуће резерве део средстава у износу од 516.640,00 динара усмерио за решавање проблема становника који се налазе у стању социјалне потребе.

БУЏЕТ ЗА 2007. ГОДИНУ

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА:	ИЗ ОПШТИНСКОГ БУЏЕТА (ИЗНОС У ДИНАРИМА)
Центар за социјални рад - Накнаде за социјалну заштиту	675.314,33
Накнада за соц. заштиту из буџета - Стипендирање студената	1.965.144,00
Накнада за соц. заштиту из буџета - Превоз ученика	5.476.031,46
Дотације невладиним организацијама:	.
Црвени крст	630.000,00
Савез глувих	370.000,00
Пензионери	300.000,00
ЦАРИТАС Црквене општине Свете Мале Терезије	1.440.000,00
Сенћанско удружење за помоћ ученика <<ЗЕНДЕ>> Сента	725.000,00
Сунцокрет	260.000,00
"Рука у руци"	130.000,00
"Тинче"	80.000,00
Родна равноправност	48.129,38
Удр. обол. од мултипле склерозе	30.000,00
Удр. Слепих и слабовидих	70.000,00
Локални план акције за децу	1.003.774,82
Остало	191.052,00
Укупно:	13.394.445,99

У 2007. години за социјалну заштиту издвојено је око 3,21% од укупних буџетских средстава општине. Председник Општине као извршилац буџета је из текуће резерве део средстава у износу од 191.052,00 динара усмерио за решавање проблема становника који се налазе у станују социјалне потребе.

БУЏЕТСКА ИЗДВАЈАЊА СОЦИЈАЛНОГ КАРАКТЕРА У БУЏЕТУ ОПШТИНЕ СЕНТА ЗА 2008. ГОДИНУ.

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА	ПЛАНИРАНИ ИЗНОС ИЗДВАЈАЊА
Превоз ученика	6.880.000,00
Стипендирање студената	2.120.000,00
Локални план акције за децу	1.000.000,00
Локални план акције за омладину	1.000.000,00
Локални план акције за инклузију ромске деце	400.000,00
Дотације НВО каритативне и хуманитарне делатности – директни корисници	4.950.000,00
Накнаде за социјалну заштиту преко Центра са социјални рад	1.100.000,00
Укупно:	17.450.000,00

У 2008. години за социјалну заштиту планирано је издвајање око 3,98% укупних буџетских средстава и показује тренд раста.

Из свега наведеног може се закључити да је локална самоуправа спремна да издвајањима из општинског буџета, прибављањем средстава од домаћих и страних донатора, као и развојем локалне корпоративне филантропије допринесе остваривању приоритета предвиђених стратегијом.

Број жиро рачуна скупштине општине Сента: 840-24640-25

10. ПЛАН КОМУНИКАЦИЈЕ

Овај одељак посвећен је остваривању партиципације грађана у доношењу стратегије и транспарентности рада Одбора за социјалну политику општине Сента, који је учествовао у доношењу стратегије, као и транспарентности рада тог Одбора приликом реализације циљева, задатих стратегијом.

Овај одељак дефинише активности које омогућавају видљивост процеса и повећава контролу заједнице над процесом доношења стратегије и успостављања нових локалних услуга социјалне заштите. Односи на све фазе израде у имплементације стратегије.

Циљеви и мере, предвиђених у овом делу стратегије су:

- информисање свих актера социјалне заштите о току процеса,
- мобилисање људских и материјалних ресурса,
- покретања на акцију свих одговорних друштвених чиниоца.

Комуникацијска стратегија односи се на следеће фазе израде и имплементације стратешког планирања:

1. Укључивање општине у процес стратешког планирања

- Оснивање Одбора за социјалну политику општине Сента као репрезентативног тела, састављеног од представника најважнијих актера социјалне заштите на територији општине Сента.
- Формирање радних група у оквиру Одбора за социјалну политику општине Сента, у чијем саставу се налазе лица која значајно могу допринети унапређењу положаја циљних група.
- Партиципативно прикупљање података од свих релевантних друштвених актера.
- Подаци који служе за анализу стања и потреба осетљивих друштвених група.

2. Израда стратешког документа

Ову фазу карактерише високо учешће разноврсних друштвених чинилаца у анализи стања, одређивању приоритета и дефинисању конкретних задатака.

У току ове фазе стратешког планирања обавља се интензиван рад на обуци локалних актера у спровођењу процеса планирања. Облици деловања који су коришћени:

- радни састанци Одбора за социјалну заштиту општине Сента и радних група на доношењу стратегије,
- радни састанци и консултације – размена искустава са другим општинама које су укључене у пројекте развоја социјалне заштите уз подршку ментора пројекта,
- консултације са корисничким групама и организацијама корисника,
- консултације са стручним службама у општини.

3. Промоција усвојених стратешких опредељења

- Јавна расправа о предлогу стратегије,
- Израда плаката са основним информацијама о пројекту и постављање истих у све установе и јавна места, релевантна за област социјалне заштите,
- Израда флајера са информацијама о пројекту о њихова подела у јавним институцијама општине,
- Израда логоа стратегије који ће се користити као промотивно средство на свим пројектима који буду произашли из стратегије,
- Постављање података о пројекту на Веб презентацију општине и најзначајнијих институција социјалне заштите у општини,
- Усвајање Стратешког плана развоја социјалне заштите општине Сента за период од 2009 – 2014. год. од стране Скупштине општине Сента,
- Штампање и дистрибуција усвојене стратегије свим актерима социјалне заштите, носиоцима јавних овлашћења и органима власти,
- Конференција за штампу по усвајању стратегије.

4. Имплементација стратегије, праћење напретка и оцена успеха

- Формирање тима за комуникацију са медијима у оквиру Одбора за социјална политику општине Сента,
- Конференција за медије о постигнутим резултатима Одбора за социјалну политику општине Сента најмање два пута годишње,
- Испитивање јавног мњења путем анкете о спровођењу стратегије развоја социјалне политике на територији општине Сента у свим установама социјалне заштите на крају сваке године,
- Израда и презентација Скупштини општине и јавности годишњег извештаја о реализацији стратегије од стране Општинског одбора за социјалну политику општине Сента.

11. ПРИЛОЗИ

Прилог 1

СПИСАК УЧЕСНИКА У ИЗРАДИ СТРАТЕГИЈЕ

Списак чланова Одбора и радних група и других заслужних за настајање Стратешког плана развоја социјалне заштите општине Сента за период од 2009-2014. године:

1. Пастор Марија, дипл. правник, представник Општинске управе Сента – председник Одбора,
2. Барши Марта, економиста, члан Општинског већа општине Сента, задужена за социјална питања – заменик председника одбора,
3. Лишћевић Лујза, васпитачица, директор предшколске установе „Снежана“ Сента – члан Одбора,
4. Сорчик Ливиа, васпитачица предшколске установе „Снежана“ Сента – заменик члана Одбора,
5. Шароши Габријела, професор историје, директор Основне школе „Стеван Сремац“ Сента – члан Одбора,
6. Гемери Ирен, професор Основне школе „Стеван Сремац“ Сента – заменик члана Одбора,
7. Др Ленђел Виг Ибоља, лекар, директор Дома здравља у Сенти – члан Одбора,

8. Др Шурјан Густав, лекар Дома здравља у Сенти – заменик члана Одбора,
9. Хречук Михаљев Љиљана, дипл. правник, судија Општинског суда у Сенти – члан Одбора,
10. Радоњић Светлана, дипл. правник, судија Општинског суда у Сенти – заменик члана Одбора.
11. Мирјана Божовић, полицијски инспектор, представник Полицијске станице Сента – члан Одбора,
12. Кечкеш Деже, дипл. правник, представник Центра за социјални рад Сента – члан Одбора,
13. Беатовић Агнеш, социјални радник Центра за социјални рад Сента – заменик члана Одбора,
14. Јелена Митровић – представник Националне службе запошљавања – Филијале у Сенти – члан Одбора,
15. Драгана Марчета - представник Националне службе запошљавања – Филијале у Сенти – заменик члана Одбора,
16. Ревид Магдолна, социолог, представник Црвеног крста Сента – члан Одбора,
17. Фодор Вероника – секретар Црвеног крста Сента – заменик члана Одбора,
18. Нађ Јожеф, жупник, представник „ЦАРИТАСА“ Црквене општине Свете Мале Терезије у Сенти – члан Одбора,
19. Пастор Бела - представник „ЦАРИТАСА“ Црквене општине Свете Мале Терезије у Сенти – заменик члана Одбора,
20. Радован Бољановић, пензионер, председник Општинског удружења пензионера Сента – члан Одбора
21. Лакатош Илона, пензионерка, представник Општинског удружења пензионера Сента – заменик члана Одбора,
22. Барна Јанош, представник СУБНОР-а Сента – члан Одбора,
23. Ферат Травањев, представник СУБНОР-а Сента – заменик члана Одбора,
24. Јанош Вебштајн, председник Савеза слепих у Суботици - члан Одбора,
25. Сава Папић, представник Савеза слепих у Суботици – заменик члана Одбора,
26. Дворски Петер, пензионер, представник Удружења великих породица „Тинче“ Сента – члан Одбора,
27. Миклош Ева, пензионерка, представница Удружења великих породица „Тинче“ Сента – заменик члана одбора,
28. Рац Магдолна, председник Друштва за помоћ и заштиту ментално и физички оштећених лица „Рука у руци“ Сента – члан Одбора,
29. Бранислава Ивачић, секретар Међуопштинског удружења глувих и наглувих – члан Одбора,
30. Сенаши Оскар, представник Удружења грађана „Петра“ Сента – члан Одбора,
31. Ватаи Жужана, председник Удружења грађана „Сунцокрет“ Сента – члан Одбора,
32. Марош Антал – представник ромских НВО на територији општине Сента,
33. Рожа Марта, економиста, представник Општинске управе Сента – члан Одбора.
34. Фаркаш Виктор, информатичар, представник Општинске управе Сента – члан Одбора,

Прилог 2

ПЛАН АКТИВНОСТИ ЗА 2008. И 2009. ГОДИНУ

ЦИЉЕВИ	ЗАДАЦИ	АКТИВНОСТИ У 2008. И 2009. ГОДИНИ	ПОТРЕБНО ВРЕМЕ (по кварталима 2008-2009 година)						ОДГОВОРНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ (ОРГАНИЗАЦИЈЕ)	РЕСУРСИ	НАПОМЕНА
			III	IV	I	II	III	IV			
ДЕЦА И МЛАДИ											
1. СМАЊЕЊЕ СИРОМАШТВА ДЕЦЕ	1.1. Помоћ појединим породицама и категоријама деце испод линије сиромаштва.	1.1.1. Од школске 2008/2009. године бесплатна ужина и бесплатан ручак за децу у предшколском и основном образовању из најсиромашнијих породица, 1 дете по разреду	X	X	X	X	X	X	Носилац: О.Ш. Стеван Сремац Партнер: У.Г. «Нада»	Постојећи: Кадрови Трпезарије О.Ш. Стеван Сремац Потребни: 1,500.000	Извори: Донација
2. СОЦИЈАЛНА ПОМОЋ НАМЕЊЕНА ДИРЕКТНО ДЕЦИ И ЊИХОВО ПОДСТИЦАЊЕ ДА НА ОВАЈ НАЧИН ПОХАЂАЈУ ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ И ОСНОВНУ ШКОЛУ	2.1. Директна помоћ деци у натури.	2.1.1. Током 2009. године обезбедити услове и програме у школи за реализацију целодневног боравка за ученике од првог до осмог разреда, уз спровођење различитих програма и током школских распушта у школама за децу из најсиромашнијих породица.			X	X	X	X	Носилац: О.Ш. Стеван Сремац	Постојећи: Кадрови Трпезарије О.Ш. Стеван Сремац Потребни: 1,500.000	Извори: Донација
		2.1.2. Наставити позитивну праксу прикупљања школског прибора крајем школских година.				X				Носилац: О.Ш. Стеван Сремац	Постојећи: Кадрови Трпезарије О.Ш. Стеван Сремац

3. ПОВЕЋАЊЕ ОБУХВАТА ДЕЦЕ КВАЛИТЕТНИМ ПРЕДШКОЛСКИМ ВАСПИТАЊЕМ, СА ПОСЕБНИМ МЕРАМА ЗА ОБУХВАТ ДЕЦЕ ИЗ МАРГИНАЛИЗОВАНИХ ДРУШТВЕНИХ ГРУПА	3.1. Разрада посебних мера за обухват деце која до сада нису била обухваћена предшколским васпитањем (ромска деца, деца са сметњама у развоју).	3.1.1. Наставити позитивну праксу усавршавања наставног кадра годишње са 25 до 30 кадрова за рад са децом предшколског и основно образовног узраста из специфичних културних и социјалних група и за рад са децом из маргинализованих и запостављених група.	X	X	X	X	X	X	Носилац: О.Ш. Стеван Сремац	Постојећи: Кадрови Просторије О.Ш. Стеван Сремац Потребни: 1,500.000	Извори: Донација
4. СПРЕЧАВАЊЕ БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ И ХРОНИЧНИХ БОЛЕСТИ	4.1. Програм едукације младих, њихових родитеља, здравствених радника и сарадника и просветних радника и сарадника	4.1.1. Од 2009. школске године полугодишње за децу 7. и 8. разреда основне школе и за сву средњошколску децу организовати предавања у циљу спречавања болести зависности и хроничних болести.			X			X	Носилац: О.Ш. Стеван Сремац	Постојећи: Кадрови Дома здравља Просторије О.Ш. Стеван Сремац	Финансијска средства нису потребна
	4.2. Програм промоције служби, центара и организација који се баве примарном превенцијом и лечењем болести зависности и хроничних болести	4.2.1. Од септембра 2009. године организовати полугодишње промоцију служби, центара и организација који се баве примарном превенцијом и лечењем болести зависности и хроничних болести.						X	Носилац: О.Ш. Стеван Сремац	Постојећи: Кадрови	Финансијска средства нису потребна
5. ПОСПЕШИВАЊЕ ФИЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ МЛАДИХ	5.1. Програми промоције спорта, физичког вежбања и здравог начина живота и едукације младих о значају физичке активности за раст и развој.	5.1.1. Од септембра 2009. године организовати промоције спорта, физичког вежбања и здравог начина живота и едукације младих о значају физичке активности за раст и развој у просторијама Спортског савеза општине Сента полугодишње, путем представљања спортских клубова.						X	Носилац: О.Ш. Стеван Сремац Партнер: Спортски савез	Постојећи: Кадрови и просторије Спортског савеза	Финансијска средства нису потребна

6. СПРЕЧАВАЊЕ РАЗНИХ ПОВРЕДА МЕЂУ МЛАДИМА	6.1. Едукација младих о противпожарној заштити.	6.1.1. Од 2009. године, уз сарадњу са Добротворним ватрогасним савезом полугодишње организовати предавања у њиховим просторијама за ученике од 5. до 8. разреда и средњошколце.							Носилац: О.Ш. Стеван Сремац Партнер: Добротворни ватрогасни савез	Постојећи: Кадрови Просторије О.Ш. Стеван Сремац	Финансијска средства нису потребна		
7. СПРЕЧАВАЊЕ ПОРЕМЕЂАЈА У ИСХРАНИ МЛАДИХ	7.1. Едукација младих о здравој исхрани.	7.1.1. Од 2009. школске године полугодишње организовати предавања у Дому здравља о здравој исхрани младих.						X		Носилац: Дом здравља Партнер: О.Ш. Стеван Сремац	Постојећи: Кадрови Просторије Дома здравља	Финансијска средства нису потребна	
8. ОЛАКШАЊЕ ОСАМОСТАЉИВАЊА ДЕЦЕ БЕЗ РОДИТЕЉСКОГ СТАРАЊА	8.1. Решавање стамбених питања младих по напуштању хранитељских породица	8.1.1. Током 2009. године организовати програм „Кућа на пола пута“ – облик заштићеног становања за децу без родитељског старања која напуштају хранитељске породице.							X		Носилац: Центар за социјални рад	Постојећи: Кадрови	Финансијска средства нису потребна
		8.1.2. У септембру 2009. године локална самоуправа ће путем конкурса изабрати лице које напушта хранитељску породицу.									X	Носилац: Центар за социјални рад Партнер: Одељење за правне послове општинске управе	Постојећи: Кадрови
9. АКТИВИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	9.1. Успостављање братске климе за децу и омладину.	9.1.1. Током 2009. године у локалној самоуправи формирање савета за децу и омладину као стручног саветодавног тела Скупштине општине						X	X		Носилац: Центар за социјални рад Партнер: Одељење за правне послове општинске управе	Постојећи: Кадрови	Финансијска средства нису потребна

		9.1.2. Почетком 2009. године организовати процену индивидуалних потреба везаних за децу и младе у локалној заједници.			X				Носилац: Центар за социјални рад Партнер: Одељење за правне послове општинске управе	Постојећи: Кадрови	Финансијска средства нису потребна
		9.1.3. До краја 2009. године идентификовати институционалне и кадровске ресурсе за спровођење политике за децу и младе у локалној заједници.					X	X	Носилац: Центар за социјални рад Партнер: Одељење за правне послове општинске управе	Постојећи: Кадрови	Финансијска средства нису потребна
		9.1.4. Од буџета за 2009. годину годишње утврдити висину средстава за спровођење мера.	X					X	Носилац: Финансијска служба општинске управе	Постојећи: Кадрови	Финансијска средства нису потребна
Укупно за корисничку групу ДЕЦА И МЛАДИ										Потребни: 2008: 1,500.000 дин	
										2009: 3,000.000 дин	

ЦИЉЕВИ	ЗАДАЦИ	АКТИВНОСТИ У 2008. И 2009. ГОДИНИ	ПОТРЕБНО ВРЕМЕ (по кварталима 2008-2009 година)						ОДГОВОРНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ (ОРГАНИЗАЦИЈЕ)	РЕСУРСИ	НАПОМЕНА
			III	IV	I	II	III	IV			
ПОРОДИЦА И ДЕМОГРАФИЈА											
1. УБЛАЖАВАЊЕ ЕКОНОМСКЕ ЦЕНЕ ПОДИЗАЊА ДЕТЕТА	1.1. Директна финансијска подршка породици.	1.1.1. Од септембра 2008. године бесплатна ужина и бесплатан ручак за свако треће и четврто дете у предшколском и основном образовању	X	X	X	X	X	X	Носилац: О.Ш. Стеван Сремац	Постојећи: Кадрови Просторије О.Ш. Стеван Сремац Потребни: 800.000	Извор: Донација
2. УСКЛАЂИВАЊЕ РАДА И РОДИТЕЉСТВА	2.1. Усклађивање рада и родитељства путем збрињавања деце запослених родитеља.	2.1.1. Током 2009. године обезбедити услове и програме за реализацију целодневног боравка за ученике од првог до осмог разреда, уз спровођење различитих програма и током школских распуста у школама у којима родитељи искажу ту врсту потребе.	X	X	X	X	X	X	Носилац: О.Ш. Стеван Сремац	Постојећи: Кадрови Просторије О.Ш. Стеван Сремац Потребни: 1,500.000	Извор: Донација
		2.1.2. Наставити са предузимањем мера на обезбеђењу инклузије деце и младих са сметњама и тешкоћама у развоју као и оних из маргинализованих група у систем редовних васпитно-образовних установа.	X	X	X	X	X	X	Носилац: О.Ш. Стеван Сремац	Постојећи: Кадрови Просторије О.Ш. Стеван Сремац Потребни: 1,500.000	Извор: Донација

3. ЈАЧАЊЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА ИСПУЊАВАЊЕ РОДИТЕЉСКЕ УЛОГЕ	3.1. Обезбеђење услова за подизање родитељске компетенције, саветодавни рад у вези са дилемама младих родитеља око неге и подизања деце, истицање значаја оца у развоју детета и његовог врло специфичног доприноса формирању личности детета.	3.1.1. Од 2009. године организовати школу младих брачних парова, будућих родитеља – курс за младе брачне парове, у Диспанзеру за жене, који се припремају на родитељство или већ чекају бебу у вези неге бебе и васпитања деце, улоге оца у породици, решавања кризних ситуација у породици.			X	X	X	X	Носилац: Дом здравља	Постојећи: Кадрови Просторије Диспанзера за жене	Финансијска средства нису потребна
4. ПРОМОЦИЈА РЕПРОДУКТИВНОГ ЗДРАВЉА АДОЛЕСЦЕНАТА И БОРБА ПРОТИВ НЕПЛОДНОСТИ	4.1. Едукација адолесцената за очување репродуктивног здравља.	4.1.1. У школама успоставити рад саветовалишта за младе од 13 година до 18 година, која ће се бринути и о репродуктивном здрављу младих.	X	X	X	X	X	X	Носилац: Дом здравља Партнер: О.Ш. Стеван Сремац	Постојећи: Кадрови Просторије Дома здравља О.Ш. Стеван Сремац Потребни: 50.000	Извор: Донација
5. ПОПУЛАЦИОНА ЕДУКАЦИЈА	5.1. Промоција новог система вредности и стила живота и одговорног понашања у сфери породичног живота, брака, одгајања деце, односа мушкарца и жене у савременој култури	5.1.1. Током 2009. године покренути кампању у локалним медијима са темама које промовишу здраво родитељство, значај вишечлане породице за здраво одрастање, развијање хуманих односа, толеранцију у породици			X	X	X	X	Носиоци: Јавне медије	Постојећи: Кадрови	Финансијска средства нису потребна
6. АКТИВИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	6.1. Успостављање позитивне популационе политике у локалној самоуправи.	6.1.1. Током 2009. године формирање савета за популациону политику локалне самоуправе као стручног саветодавног тела Скупштине општине.			X	X	X	X	Носилац: Одељење за опште управне послове и друштвене делатности	Постојећи: Кадрови Просторије Потребни: 50.000	Извор: Донација

		6.1.2. Почетком 2009. године организовати сагледавање индивидуалних потреба везаних за остварење родитељства у локалној заједници.			X				Носилац: Одељење за опште управне послове и друштвене делатности	Постојећи: Волонтери	Извор: Донација
		6.1.3. До краја 2009. године идентификовати институционалне и кадровске ресурсе за спровођење популационе политике у локалној заједници.					X	X	Носилац: Одељење за опште управне послове и друштвене делатности Партнери: Дом Здравља Здравствене установе	Постојећи: Кадрови Дома здравља Здравствених установа	Финансијска средства нису потребна
		6.1.4. Од буџета за 2009. годину годишње утврдити висину средстава за спровођење мера.	X	X	X	X			Носилац: Финансијска служба општинске управе	Постојећи: Кадрови	Финансијска средства нису потребна
Укупно за корисничку групу										Потребни: 2008: 1,240.000 дин	
ПОРОДИЦА И ДЕМОГРАФИЈА										2009: 2,660.000 дин	

ЦИЉЕВИ	ЗАДАЦИ	АКТИВНОСТИ У 2008. И 2009. ГОДИНИ	ПОТРЕБНО ВРЕМЕ (по кварталима 2008-2009 година)						ОДГОВОРНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ (ОРГАНИЗАЦИЈЕ)	РЕСУРСИ	НАПОМЕНА
			III	IV	I	II	III	IV			
СТАРИЈЕ ОСОБЕ											
1. БРЖЕ И ЕФИКАСНИЈЕ СУЗБИЈАЊЕ СИРОМАШТВА СТАРИЈИХ ОСОБА	1.1. Успостављање одговарајућих видова социјалних погодности старијим особама.	1.1.1. До краја 2009. године формирати клуб за дневни боравак пензионера на територији општине Сента	X	X	X	X	X	X	Носилац: Удружење пензионера	Постојећи: Кадрови Просторије Удружења пензионера Потребни:1,000.000	Извор: Донација
		1.1.2 До краја 2009. године формирати клуб за дневни боравак пензионера у сеоском насељу месту Богараш.			X	X	X	X	Носилац: Удружење пензионера	Постојећи: Кадрови <i>Просторије</i> Потребни:1,000.000	Извор: Донација
		1.1.3. До краја 2009. године обезбедити организовани опоравак за пензионере са малим пензијама.					X	X	Носилац: Удружење пензионера	Постојећи: Кадрови Потребни:60.000	Извор: Донација
	1.2. Обезбеђење редовних и довољних финансијских средстава за функционисање народних кухиња за сиромашне.	1.2.1. До краја 2009. године за Народну кухињу изградити магацин за лагеревање животних намирница.	X	X					Носилац: Царитас	Постојећи: Кадрови Потребни:1,000.000	Извор: Донација
		1.2.2. До краја 2008. године обезбедити довољна средства за трошкове функционисања народне кухиње.	X	X	X	X	X	X	Носилац: Центар за социјални рад Партнери: О.Ш. Стеван Сремац УГ «Рука у руци»	Постојећи: Кадрови Потребни:1,800.000	Извор: Донација

1.3. Обезбеђење редовних и довољних финансијских средстава за једнократне новчане помоћи.	1.3.1. До краја 2008. године проценити потребе за једнократну помоћ најугроженијих грађана.	X	X	X	X	X	X	Носилац: Центар за социјални рад	Постојећи: Кадрови Евиденције Потребни: 50.000	Извор: Донација
	1.3.2. До краја 2009. године тромесечно вршити исплатите одобрених једнократних новчаних помоћи.				X	X	X	X	Носилац: Центар за социјални рад	Постојећи: Кадрови Евиденције Просторије Потребни: 1.000.000
1.4. Одобрење олакшица за плаћање комуналних услуга, трошкова грејања, градског и међуградског саобраћаја.	1.4.1. До краја 2008. године поднети предлог локалној самоуправи за одобрење олакшица код плаћања комуналних услуга, услуга грејања, градског и међуградског превоза најугроженијим старима.	X	X					Носилац: Центар за социјални рад Партнер: Удружење пензионера	Постојећи: Кадрови Евиденције	Извор: Компензација
	1.4.2. Пратити усвајање предлога и обезбедити подршку јавности путем медија.				X	X	X	X	Носилац: Центар за социјални рад Партнер: Удружење пенз.	Постојећи: Кадрови Евиденције
1.5. Организовање програма суседске помоћи и грађанске солидарности	1.5.1. До краја 2008. године извршити едукацију кадрова за реализацију активности за заштиту старијих грађана.	X	X					Носилац: Црвени крст	Постојећи: Кадрови Искусство Потребни: 50.000	Извор: Донација
	1.5.2. До краја 2008. године проценити потребу старијих лица за појединим услугама помоћи и неге у кући.	X	X					Носилац: Црвени крст	Постојећи: Кадрови Искусство Службено возило Потребни: 50.000	Извор: Донација
	1.5.3. До краја 2009. године извршити реализацију услуга у пуном обиму имплементацијом стратегије развоја.				X	X	X	X	Носилац: Црвени крст	Постојећи: Кадрови Искусство Службено возило Потребни: 50.000

1.6. Промовисање штедње, животног осигурања, добровољног пензијског и здравственог осигурања.	1.6.1. До краја 2008. године организовати медијску кампању ради скретања пажње заинтересованих старијих особа.		X					Носиоци: Удружење пензионера Осигуравајућа друштва	Постојећи: Кадрови Потребни: 50.000	Извор: Донација
	1.6.2. До краја 2008. године одржати промотивна предавања о стратегији развоја и облицима заштите старијих грађана у свим месним заједницама уз могућност постављања питања од стране старијих лица и њихових чланова породице.	X	X					Носилац: Удружење пензионера	Постојећи: Кадрови Потребни: 100.000	Извор: Донација
1.7. Подржавање, унапређење и развој волонтерског рада и укључивање што већег броја, како млађих, тако и старијих грађана у активности хуманитарних организација, удружења.	1.7.1. До краја 2008. године организовати медијску кампању ради информисања јавности о потреби волонтерског рада у нашој средини.	X	X					Носилац: Удружење пензионера Партнер: Црвени крст	Постојећи: Кадрови Потребни: 50.000	Извор: Донација
	1.7.2. До краја 2008. године извршити едукацију новопријављених волонтера.	X	X					Носилац: Центар за социјални рад Партнер: Удружење пензионера	Постојећи: Просторије Удружења грађана Потребни: 50.000	Извор: Донација
	1.7.3. До краја 2009. године обезбедити уходавање у рад и распоређивање на одређене задатке свих едукованих волонтера.						X	X	Носилац: Центар за социјални рад Партнер: Удружење пензионера	Постојећи: Кадрови Просторије Удружења за пензионере Потребни: 600.000

2. РАЗВОЈ РАЗНИХ ВИДОВА ДРУШТВЕНЕ ПОДРШКЕ ПОРОДИЦИ И СТАРИЈИМ ЛИЦИМА У ЊИХОВОМ ЖИВОТНОМ ОКРУЖЕЊУ	2.1. Изградња капацитета за пружање услуга подршке старијим лицима, помоћи и неге у кући, смештаја у хранитељским породицама и услуге теле-асистенције за једночлана старачка домаћинства.	2.1.1. До 2009. године у урбаној средини и сеоским насељима развити службе помоћи и неге у кући тако да се обухвате све заинтересоване старије особе.	X	X	X	X	X	X	Носилац: Царитас Партнер: Удружење пензионера	Постојећи: Кадрови Искуства Потребни: 1,200.000	Извор: Донација
		2.1.2. До краја стратегије полугодишње континуирано промовисати хуманост прихватања старијих лица у хранитељским породицама и проширење капацитета.	X	X	X	X	X	X	Носилац: Царитас Партнер: Центар за социјални рад	Постојећи: Кадрови Искуства Евиденције	Финансијска средства нису потребна
	2.2. Обезбедити услуге клубова, служби дневног боравка, служби за доставу хране, тзв. „хране на точковима“, услуге сталног контакта и посредовања тзв. „теле- аларма“ и друге социјалне и сервисне услуге за старија лица и њихове породице.	2.2.1. Рад клубова пензионера и службе дневног боравка старијих лица проширити на читаву територију општине Сента.	X	X	X	X	X	X	Носилац: Царитас Партнер: Центар за социјални рад	Постојећи: Кадрови Искуства Евиденције	Финансијска средства нису потребна
		2.2.2. До краја 2008. године извршити процену потреба старијих особа у појединим животним срединама и ускладити понуђене услуге са нађеним стањем.	X	X					Носилац: Царитас Партнер: Центар за социјални рад	Постојећи: Кадрови Искуства Евиденције	Финансијска средства нису потребна
		2.2.3. До краја 2009. године проценити потребу и ставити у функцију услуге теле-асистенције лицима која живе сама и захтевају посебну пажњу и бригу.	X	X					Носилац: Центар за социјални рад	Постојећи: Кадрови Потребни: 1,200.000	Извор: Донација

3. ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ПРИСТУПА УСЛУГАМА СМЕШТАЈА	3.1. Формирање домских капацитета типа геронтолошког центра у којима се поред услуга домског збрињавања обезбеђују и друге услуге социјалне заштите	3.1.1. До краја 2009. године путем анкете проценити потребе старијих лица за домским смештајем.							Носиоц: Удружење пензионера	Постојећи: Кадрови Евиденције Потребни: 1,000.000	Извор: Донација
4. АКТИВИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	4.1. Успостављање братске климе за старије особе.	4.1.1. Током 2009. године формирати радно место за једну особу, која ће бити одговорна за праћење и имплементацију овог дела Стратегије.							Носиоц: Локална самоуправа	Постојећи: Кадрови Потребни: 1,500.000	Извор: Општински буџет
		4.1.2. Током 2009. године формирати јединствену базу података, која ће бити у функцији праћења индикатора, релевантних за активности из овог дела Стратегије.			X	X	X	X	Носиоц: Одељење за општу управу и друштвене делатности	Постојећи: Кадрови	Финансијска средства нису потребна
Укупно за корисничку групу										Потребни: 2008: 4,100.000 дин	
СТАРИЈЕ ОСОБЕ										2009: 7,710.000 дин	

ЦИЉЕВИ	ЗАДАЦИ	АКТИВНОСТИ У 2008. И 2009. ГОДИНИ	ПОТРЕБНО ВРЕМЕ (по кварталима 2008-2009 година)						ОДГОВОРНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ (ОРГАНИЗАЦИЈЕ)	РЕСУРСИ	НАПОМЕНА
			III	IV	I	II	III	IV			
ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ											
1. РАЗВИТИ ЈЕДИНСТВЕНУ БАЗУ ПОДАТАКА У ЦИЉУ АДЕКВАТНОГ ЗАДОВОЉАВАЊА БРОЈА И ВРСТА УСЛУГА ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ	1.1. Редовно извештавање локалне самоуправе и шире јавности о броју особа са инвалидитетом	1.1.1. До краја 2009. године израдити базу података путем волонтерског рада једне особе.	X	X	X	X	X	X	Носилац: Организације које воде бригу о особама са инвалидитетом Партнери: Центар за социјални рад	Постојећи: Кадрови Просторије Потребни: 50.000	Извор: Донација
		1.2.1. Обезбедити континуирано прикупљање података о особама са инвалидитетом и њиховим условима живота.				X	X	X	X	Носилац: Организације које воде бригу о особама са инвалидитетом Партнери: Центар за социјални рад	Постојећи: Кадрови Просторије Потребни: 100.000
3. ПОДРЖАТИ ОСПОСОБЉАВАЊЕ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ	3.1. Запошљавање или радно ангажовање особа са инвалидитетом.	3.1.1. Од 2009. године континуирано прикупљати релевантне податке о тржишту производа које особе са инвалидитетом могу да производе.			X	X	X	X	Носилац: Национална служба за запошљавање	Постојећи: Кадрови Просторије	Финансијска средства нису потребна

		3.1.2. Задржати добру праксу организовања малих радионица за 10 особа у којима би се особе са инвалидитетом оспособиле разним занатима.							Носилац: Национална служба за запошљавање Организације које воде бригу о особама са инвалидитетом	Постојећи: Кадрови Просторије Потребни: 100.000	Извор: Донација		
4. ОСНАЖИВАЊЕ ПОРОДИЦЕ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ	4.1. Промовисати породично окружење као примарно и најбоље за особе са инвалидитетом уз пуну примену и снажну подршку деинституционализације	4.1.1. Од 2008. године вршити континуирано промотивно-информативну популаризацију потреба и проблема најосетљивијих, маргинализованих и угрожених друштвених група, како у граду, тако и у сеоским подручјима.	X	X	X	X	X	X	Носилац: Организације које воде бригу о особама са инвалидитетом	Постојећи: Кадрови Просторије Потребни: 100.000	Извор: Донација		
	4.2. Обезбедити редовно и потпуно информисање особа са инвалидитетом и породица зависно од њихових потреба.	4.2.1. До краја 2009. године издати Информатор о правима и обавезама особа са инвалидитетом у 500 примерака.							X	X	Носилац: Организације које воде бригу о особама са инвалидитетом	Постојећи: Просторије Потребни: 100.000	Извор: Донација
		4.2.2. До краја 2009. године опремити друштвене просторије које се налазе у Сенти, у ул. Главна бр. 15.	X	X	X	X	X	X			Носилац: Међуопштинска организација глувих и наглувих	Постојећи: Просторије Потребни: 2,400.000	Извор: Донација
		4.2.3. Током 2009. године развити сервисе и програме подршке за родитеље и породице особа са инвалидитетом								X	X	Носилац: Организације које воде бригу о особама са инвалидитетом Међуопштинска организација глувих и наглувих	Постојећи: Кадрови Просторије Потребни: 50.000

6. ОМОГУЋИТИ ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ ЈЕДНАКИ ПРИСТУП КУЛТУРНИМ И СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИМ ДОГАЂАЈИМА	6.1. Повећати укљученост особа са инвалидитетом у заједницу стварањем услова за учешће у културном и спортско-рекреативном животу.	6.1.3. У медијима, у локалним новинама, на локалној телевизији континуирано промовисати учешће особа са инвалидитетом у спортским активностима на свим нивоима.	X	X	X	X	X	X	Носилац: Организације које воде бригу о особама са инвалидитетом	Постојећи: Кадрови Потребни: 50.000	Извор: Донација
		6.1.4. Од 2009. године тежити да деца са инвалидитетом имају једнак приступ учешћу у игри, културним, рекреативним и спортским активностима које се одвијају у склопу образовног система.					X	X	Носилац: Организације које воде бригу о особама са инвалидитетом	Постојећи: Кадрови Просторије	Финансијска средства нису потребна
8. АКТИВИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	8.1. Успостављање братске климе за особе са инвалидитетом.	8.1.1. До краја 2008. године формирати радно место за једну особу, која ће бити одговорна за праћење и имплементацију овог дела Стратегије.						X	Носилац: Одељење за ОУ и ДД	Постојећи: Кадрови Потребни: 1,500.000	Извор: Општински буџет
		8.1.2. До краја 2009. године у локалној самоуправи формирати савет за особе са инвалидитетом као стручног саветодавног тела Скупштине општине.					X		Носилац: Локална самоуправа	Постојећи: Кадрови Потребни: 100.000	Извор: Општински буџет
		8.1.3. До краја 2009. године идентификовати институционалне и кадровске ресурсе за спровођење политике за особе са инвалидитетом у локалној заједници.					X	X	Носилац: Локална самоуправа	Постојећи: Кадрови	Финансијска средства нису потребна
		8.1.4. Од буџета за 2009. годину годишње утврдити висину средстава за спровођење мера.		X					Носилац: Локална самоуправа	Постојећи: Кадрови	
Укупно за корисничку групу ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ										Потребни: 2008: 1,120.000 дин 2009: 3,330.000 дин	

ЦИЉЕВИ	ЗАДАЦИ	АКТИВНОСТИ У 2008. И 2009. ГОДИНИ	ПОТРЕБНО ВРЕМЕ (по кварталима 2008-2009 година)						ОДГОВОРНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ (ОРГАНИЗАЦИЈЕ)	РЕСУРСИ	НАПОМЕНА
			III	IV	I	II	III	IV			
СИРОМАШНИ И НЕЗАПОСЛЕНИ											
1. КЛАСИЧНИ ОБЛИЦИ МАТЕРИЈАЛНЕ ПОМОЋИ	1.1. Бесплатна ужина школској деци из најсиромашнијих породица.	1.1.1. Током 2008. године допунити постојећа нормативна акта о локалним услугама социјалне заштите са одређивањем приоритетне деце.	X	X					Носилац: Одељење за општу управу и друштвене делатности	Постојећи: Кадрови	Финансијска средства нису потребна
		1.1.2. Током 2008. године снимити ситуацију у школама волонтерским радом помоћу заинтересованих стручних особа.	X	X					Носилац: Одељење за општу управу и друштвене делатности	Постојећи: Кадрови	Финансијска средства нису потребна
		1.1.3. Од септембра 2009. школске године дељење ужина најсиромашнијој деци.					X	X	Носилац: О.Ш. Стеван Сремац	Постојећи: Кадрови Потребни: 1,000.000.	Извор: Донација
	1.2. Бесплатни боравак у предшколској установи за децу из најсиромашнијих породица	1.2.1. Током 2008. године допунити постојећа нормативна акта о локалним услугама социјалне заштите са одређивањем приоритетне деце.	X	X					Носилац: ДВ „Снежана“	Постојећи: Кадрови	Финансијска средства нису потребна
		1.2.2. Током 2009. године снимити ситуацију у школама волонтерским радом помоћу заинтересованих стручних особа.					X	X	Носилац: Одељење за опште управне послове и друштвене делатности	Постојећи: Кадрови	Финансијска средства нису потребна

									Партнер: ОШ „Стеван Сремац“		
		1.2.3. Од септембра 2009. године обезбедити бесплатан боравак у предшколској установи за децу из најсиромашнијих породица					X		Носилац: Одељење за опште управне послове и друштвене делатности Партнер: ДВ „Снежана“	Постојећи: Кадрови Потребни: 500.000	Извор: Донација
1.3. Народна кухиња		1.3.1. Одржати позитивну праксу рада народне кухиње и од средине 2009. године повећати капацитет Народне кухиње на 500 особа.					X	X	Носилац: Царитас	Постојећи: Кадрови Искусство Просторије Центра за социјални рад Потребни: 1,500.000	Извор: Донација
1.4. Бесплатни уџбеници и школски прибор		1.4.1. До краја 2009. године дефинисати мере подршке за упис, смањење осипања и повећање процента деце која завршавају школу за сву децу, са посебним освртом на децу из сиромашнијих породица и на децу незапослених родитеља.						X	Носилац: Одељење за опште управне послове и друштвене делатности	Постојећи: Кадрови Искусство	Финансијска средства нису потребна
1.5. Дељење одеће и обуће особама која примају МОП.		1.5.1. Почев од 2009. године сваке године од марта до маја организовати сакупљање одеће и обуће.					X		Носилац: Центар за социјални рад Партнер: Црвени крст	Постојећи: Кадрови Искусство Просторије: Црвеног Крста	Финансијска средства нису потребна

		1.5.2. Од септембра до новембра 2009. године организовати дељење одеће и обуће особама која примају МОП.					X	X	Носилац: Центар за социјални рад Партнер: Црвени крст	Постојећи: Кадрови Искуство Просторије	Финансијска средства нису потребна
2. ПОМОЋ ПРИ ЗАПОШЉАВАЊУ	2.1. Јачање радних способности незапослених лица.	2.1.1. Током 2009. године уз подршку Националне службе за запошљавање организовати услове и програме за запошљавање радно способних корисника материјалног обезбеђења .			X	X	X	X	Носилац: Министарство економије и регионалног развоја	Постојећи: Кадрови Потребни: 1,000.000	Извор: Донација
		2.1.2. Тромесечно наставити позитивну праксу берзе запошљавања		X					Носилац: Национална служба за запошљавање Партнер: Локална самоуправа	Постојећи: Кадрови	Финансијска средства нису потребна
2.3. Стварање повољне климе за привлачење страног капитала		2.3.1. Од почетка 2009. године годишње једном организовати едукације из области сеоског туризма.			X				Носилац: Туристичка Организација Општине Сента	Постојеће: Кадрови Потребни: 50.000	Извор: Донација
		2.3.2. Од почетка 2009. године организовати медијску кампању са нашим братским градовима из иностранства.			X			X	Носилац: Одељење за општу управу и друштвене делатности	Постојећи: Кадрови	Финансијска средства нису потребна
		2.3.3. Од почетка 2009. успоставити континуирану националну и међународну сарадњу и партнерство у процесу праћења и реализације Стратегије уз помоћ и афирмисање			X				X	Носилац: Одељење за општу управу и друштвене делатности Партнер:	Постојећи: Кадрови

		републичких и покрајинских и општинских органа, невладиних и хуманитарних организација и удружења грађана и приватног сектора.							Одељење за привреду		
3. РАЗВИЈАЊЕ МРЕЖЕ УСЛУГА У ЗАЈЕДНИЦИ	3.1. Идентификовати потребе група корисника и стратешки, међусистемско ускладити планиране услуге на нивоу општине.	3.1.1. До средине 2008. године на локалном нивоу закључити протокол о сарадњи на процени и задовољавању потреба посебно сиромашних група.	X						Носилац: Одељење за општу управу и друштвене делатности	Постојећи: Кадрови	Финансијска средства нису потребна
4. СТВАРАЊЕ НОВИХ МОГУЋНОСТИ ЗАПОШЉАВАЊА ОД СТРАНЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	4.1. Формирање функције која ће бити одговорна за праћење и имплементацију овог дела Стратегије.	4.1.1. До краја 2009. године именовати једну особу која ће бити одговорна за праћење и имплементацију овог дела Стратегије						X	Носилац: Одељење за општу управу и друштвене делатности		Финансијска средства нису потребна
	4.3. Утицати на смањење пасивног односа незапослених особа приликом запошљавања.	4.3.1. Од почетка 2009. године наставити позитивну праксу организовања општинских јавних радова за најмање 20 незапослених особа током целе године.				X			Носилац: Министарство економије и регионалног развоја	Постојећи: Кадрови Потребни: 1,000.000	Извор: Донација
5. АКТИВИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	5.1. Обратити већу пажњу за сиромашне и незапослене	5.1.1. До краја 2009. године формирати радно место за једну особу, које ће бити одговорна за праћење и имплементацију овог дела Стратегије.						X	Носилац: Локална самоуправа	Постојећи: Кадрови Потребни: 1,500.000	Извор: Општински буџет
		5.1.2. Током 2009. године у локалној самоуправи формирати савет за сиромашне и незапослене као стручно саветодавно тело Скупштине општине.					X		Носилац: Локална самоуправа	Постојећи: Кадрови Потребни: 100.000	Извор: Општински буџет

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ СЕНТА
- Број 1. -

23. јануар 2009.

		5.1.3. До краја 2009. године идентификовати институционалне и кадровске ресурсе за спровођење политике за сиромашне и незапослене у локалној заједници.					X	X	Носилац: Локална самоуправа	Постојећи: Кадрови	Финансијска средства нису потребна
		5.1.4. Од буџета за 2009. годину годишње утврдити висину средстава за спровођење мера.			X				Носилац: Локална самоуправа	Постојећи: Кадрови	
Укупно за корисничку групу СИРОМАШНИ И НЕЗАПОСЛЕНИ										Потребни: 2008: 2,460.000 дин	
										2009: 4,190.000 дин	

ЦИЉЕВИ	ЗАДАЦИ	АКТИВНОСТИ У 2008. И 2009. ГОДИНИ	ПОТРЕБНО ВРЕМЕ (по кварталима 2008-2009 година)						ОДГОВОРНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ (ОРГАНИЗАЦИЈЕ)	РЕСУРСИ	НАПОМЕНА
			III	IV	I	II	III	IV			
РОМИ											
1. УСПОСТАВИТИ ТАКАВ СИСТЕМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ КОЈИ ЈЕ СПРЕМАН ДА КОРИСНИКЕ ОСПОСОБИ ЗА ПРОДУКТИВАН ЖИВОТ У ЗАЈЕДНИЦИ И САМИМ ТИМ УМАЊИТИ ИЛИ ЧАК УКИНУТИ ЊИХОВУ ЗАВИСНОСТ ОД СОЦИЈАЛНИХ СЛУЖБИ	1.1. Потпун обухват ромске деце предшколским и основношколским образовањем	1.1.1. Упорно инсистирати на томе, да ромска деца буду обухваћена образовним системом већ од најмлађих година – да похађају јаслице, обданишта и забавишта, да сва деца буду обухваћена предшколским образовањем.	X	X	X	X	X	X	Носиоци: Д.В. „Снежана“ О.Ш. Стеван Сремац Партнер: Цивилна организација Рома	Постојећи: Кадрови Просторије Д.В. „Снежана“ О.Ш. Стеван Сремац Потребни: 500.000	Извор: Донација
		1.1.2. Током 2009. год. отпочети обуку 1 васпитача за рад са ромском децом.			X	X	X	X	Носилац: Локална самоуправа	Потребни: 50.000	Извор: Донација
		1.1.3. Током 2009. године обезбедити целодневни боравак ромске деце у основној школи уз бесплатан ручак и уз обезбеђену стручну помоћ у учењу.	X	X	X	X	X	X	Носилац: О.Ш. Стеван Сремац	Постојећи: Просторије О.Ш. Стеван Сремац Потребни: 50.000	Извор: Донација
		1.1.4. Почетком 2008/2009. школске године обезбедити бесплатне уџбенике и школски прибор за ромске ученике.	X	X	X	X	X	X	Носилац: О.Ш. Стеван Сремац	Постојећи: Кадрови Просторије Потребни: 100.000	Извор: Донација

		1.1.6. Од 2008/2009. школске године обезбедити бесплатан превоз за ученике средњих школа.	X	X	X	X	X	X	Носилац: Одељење за општу управу и друштвене делатности	Постојећи: Стипендија	Извор: Донација
		1.1.8. Почетком 2009. године организовати описмењавање одраслих, посебно жена.			X	X	X	X	Носилац: О.Ш. Стеван Сремац	Постојећи: Кадрови Просторије Потребни: 1,000.000	Извор: Донација
2. РЕШИТИ ПРАВНИ СТАТУС РОМСКИХ НАСЕЉА И УКЉУЧИТИ ИХ НА СИСТЕМЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	2.1. Подизање квалитета живота у ромским насељима.	2.1.1. У 2008. години отпочети едукацију ромског становништва за 10 лица о могућностима унапређења сопствених услова живота и становања.	X	X	X	X	X	X	Носилац: Месне заједнице	Постојећи: Кадрови Просторије Месних заједница	Извор: Донација
		2.1.2. Током 2009. године форсирати акциони потенцијал локалне заједнице кроз практичних активности у насељима.			X	X	X	X	Носилац: У.Г. Рома Партнери: Месне заједнице у Торњошу и Богарашу	Постојећи: Кадрови Просторије Месних заједница у Торњошу и Богарашу Потребни:100.000	Извор: Донација
		2.1.3. Током 2009. године израдити урбанистичко-архитектонске студије, снимити постојеће стање.						X	X	Носилац: Одељење за комуналне послове Партнер: У.Г. Рома	Постојећи: Кадрови Потребни: 100.000

3. ОБЕЗБЕДИТИ ДА СРЕДСТВА, КОЈА СЕ ИЗДВАЈАЈУ ЗА МАТЕРИЈАЛНУ СИГУРНОСТ РАДНО СПОСОБНИХ КОРИСНИКА СОЦИЈАЛНИХ ДАВАЊА БУДУ СТАВЉЕНА У ФУНКЦИЈУ ЊИХОВОГ ЗАПОШЉАВАЊА	3.1. Запошљавање Рома	3.1.1. Током 2009. год. прикупити релевантне податке о тржишту производа које Роми традиционално производе.							Носилац: Национална служба за запошљавање Партнери: Локална самоуправа У.Г. Рома	Потребни: Јавни рад	Финансијска средства нису потребна
4. УСПОСТАВИТИ ТАКАВ СИСТЕМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ КОЈА БАЗИРА НА ВЛАСТИТОЈ ОДГОВОРНОСТИ И ОБАВЕЗА КОРИСНИКА, ЧИМЕ СЕ ДОСЛЕДНО РЕАЛИЗУЈЕ ОСНОВНИ ПРИНЦИП СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ „ОД ПОМОЋИ ДО САМОПОМОЋИ“	4.1. Укључивање Рома у процес доношења одлука.	4.1.1. Од 2009. године пружити подршку раду ромских НВО.							Носилац: Локална самоуправа	Постојећи: Кадрови Просторије	Финансијска средства нису потребна
5. АКТИВИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	5.1.1. Успостављање братске климе за Роме.	5.1.1. Током 2009. године формирати радно место, где ће запослени бити одговоран за праћење и имплементацију овог дела Стратегије.							Носилац: Локална самоуправа	Постојећи: Кадрови Потребни: 1,500.000	Извор: Општински буџет

		5.1.2. Током 2009. године формирати јединствену базу података, која ће бити у функцији праћења индикатора, релевантних за активности из овог дела Стратегије.			X	X	X	X	Носиоц: Одељење за општу управу и друштвене делатности	Постојећи: Кадрови	Финансијска средства нису потребна
Укупно за корисничку групу										Потребни: 2008: 1,260.000 дин	
РОМИ										2009: 2,140.000 дин	
УКУПНО ЗА СТРАТЕГИЈУ: 34,710.000										Потребни: 2008: 11,680.000	
по кварталима 2008-2009 године										2009: 23,030.000	

Прилог 3

ПОВЕЗАНОСТ ЛОКАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА СИСТЕМА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ОПШТИНИ СЕНТА СА СРСЗ И ССС

Стратешки правци развоја општине	Стратегија за смањење сиромаштва	Стратегија развоја социјалне заштите
<p>Препоруке и стратешке интервенције 1. Гарантовање адекватног нивоа социјалне заштите. Оснаживање и унапређење нивоа социјалне сигурности грађана Сенте кроз реално сагледавање потреба и могућности за обезбеђивање просторних, финансијских и људских ресурса за функционисање социјалне заштите у општини Сента.</p>	<p>Стратешки циљ 1. 1. Унапређење постојећих услуга социјалне заштите за осетљиве друштвене групе грађана на територији општине Сента кроз повећање обима и квалитета услуга, броја корисника и уз интересекторски приступ и плурализам пружаоца услуга. Важан део социјалне заштите у Србији усмерен је на децу без родитељског старања, стара лица која не могу да се брину о својим потребама и особе са инвалидитетом.</p> <p>Начела социјалне политике Проширење суверености појединаца, који нису само платише и корисници услуга већ и индивидуе које имају права да бирају, да сами доносе одлуке које их се непосредно тичу, али и да снесу одговорност за последице свога избора. Конкурентност мора постојати између различитим видовима власништва и различитим механизмима координације, а она је добра из два битна разлога: први је остваривање права избора појединца, а други повећање ефикасности. Здравом финансирање би требало да се подразумева, али је често страдало под притиском социјалних права која су била недодирљива. Србија не сме да се врати инфлационом финансирању буџета, те с тога мора да дизајнира социјални сектор у складу са својим могућностима, а не жељама.</p>	<p>Основни циљ реформе система социјалне заштите је развијање интегралне социјалне заштите у којој социјални актери на најефикаснији начин користе постојеће и развијају нове ресурсе путем доступних, квалитетних и разноврсних услуга, ради очувања и побољшања квалитета живота рањивих и маргинализованих појединаца и група, оспособљавања за продуктиван живот у заједници и предупређења зависности од социјалних служби. Унапређење постојећих услуга социјалне заштите за осетљиве друштвене групе грађана на територији општине Сента кроз повећање обима и квалитета услуга, броја корисника и уз интересекторски приступ и плурализам пружаоца услуга.</p> <p>Подстицање развоја разноврсних социјалних услуга у заједници и укључивање у сферу пружања услуга што више различитих социјалних актера. Увођење нових услуга социјалне заштите у оквиру постојећих институција и служби социјалне заштите и у заједници.</p> <p>Специфични задатак 1.1.1. Унапређење заштите најсиромашнијих грађана</p>
<p>Препоруке и стратешке интервенције 2. Подстицање запошљавања, континуираног стицања вештина и поштовање права радника. Рационално и усмерено коришћење постојећих локалних и националних ресурса и идентификовање нових креативних решења за</p>	<p>Стратешки циљ 2.1. Удео незапослених лица у домаћинству значајно смањује потрошњу и повећава ризик сиромаштва. Основни циљ привредних реформи у Србији јесте стварање модерне, извозно оријентисане тржишне привреде која се ослања на приватни сектор и која је у стању да оствари динамичан привредни раст и створи бројна нова радна места. И поред постојања социјалних програма намењених сиромашнима, значајан број сиромашних их не користи ни онда када на њих има право.</p> <p>Начела социјалне политике Већа улога локалних заједница. Док би држава и даље водила основне програме, а ради очувања једнаког положаја грађана, дотле би</p>	<p>Основни циљ реформе је да се активностима организација за запошљавање развијају програми субвенционалног запошљавања корисника социјалне заштите као и јавни радови. Док се не обезбеде услови за запошљавање радно способних корисника материјалне помоћи, потребно је повећати социјалну сигурност деце кроз подршку у систему дечије заштите и другим системима.</p> <p>Стратешки задатак 2.1.1. Јачање професионалних капацитета запослених у социјалној заштити кроз континуиране едукације за примену нових стандарда и</p>

прибављање средстава за иновативне услуге.	требало остале програме пренети локалним заједницама и организовати их, колико је могуће, на партнерским основама са хуманитарним, донаторским и невладиним организацијама, црквама и другима.	акредитацију нових програма и услуга, лицензирање и увођење стручног напредовања запослених.
Препоруке и стратешке интервенције 3. Подстицање и унапређење међусекторске сарадње и плурализма у пружању услуга социјалне заштите, уз институционализацију партнерства.	Стратешки циљ 3.1. Јачање локалног система социјалне заштите кроз развијање одрживих механизма међусекторске сарадње и институционализације истих, утемељене на равноправности пружаоца услуга из јавног, приватног и цивилног сектора : изградња људских ресурса и целовитих капацитета система, Основни циљ ССС је смањење броја сиромашних и развој ефикасније социјалне заштите Начела социјалне политике Помоћ онима који пате и који су немоћни. Начело солидарности значи да би свако требало да задовољи основне животне потребе, али и да се о себи брине колико може. Солидарност се мора испољавати кроз таргетирану помоћ усмерену на најсиромашније и оне који нису у стању да се брину о себи и властитој породици.	Основни циљ реформе Идентификовање потреба корисника на различитим нивоима (појединац, група, заједница), плански и међусистемски усклађен развој мреже услуга територијално и функционално доступних грађанима, успостављање система квалитета услуга на стручном и организационом нивоу, омогућиће да грађани већину својих потреба задовољавају у локалној заједници. Специфични задатак 3.1.1. Унапређење заштите најсиромашнијих грађана кроз развијање одрживих механизма међусекторске сарадње.
Препоруке и стратешке интервенције 4. Обезбеђење заштите најрањивијих друштвених група. Квалитетне услуге за све кориснике, са нагласком на најосетљивије и невидљиве друштвене групе, уважавајући принцип једнаке доступности.	Стратешки циљ 4.1. Информисање и едуковање јавности за смањење дискриминације посебно осетљивих група и активирање свих одговорних чинилаца из јавног, приватног и цивилног сектора у овом правцу. Као и у већини земаља у транзицији, и у Србији постоје узрочно-последичне везе између сиромаштва и стања животне средине. Начела социјалне политике Смањење сиромаштва у Србији је од посебног значаја у Стратегији, бољи положај међу избеглим и интерно расељеним лицима деце, омладине, особа са инвалидитетом и Рома. Циљеви повећање животног стандарда породица, а у складу са растом стандарда осталих грађана смањење сиромаштва међу децом, омладином, пензионерима и другим старим лицима, како би учешће броја сиромашних у укупном броју популације било што ниже. Јачање ванинституционалне и услужне заштите посебно угрожених лица решавање значајних проблема загађења у еколошким црним тачкама побољшање водоснабдевања у руралним и урбаним сервисима водоснабдевања	Основни циљ реформе је промоција једнаких могућности грађана. Социјална заштита треба да јача друштвену кохезију и да негује независност и способност људи да помогну себи. Специфични задатак 4.1.1. Обезбеђивање ефикаснијих материјалних услуга у социјалној заштити кроз обезбеђење материјалне сигурности за егзистенцијално најугроженије групе грађана, који због свог психофизичког стања не могу обезбедити средства за егзистенцију и немају породицу или сроднике који су у могућности да их издржавају. Унапређење заштите најсиромашнијих грађана.

<p>Препоруке и стратешке интервенције 5. Унапређење квалитета живота и побољшање друштвеног положаја ромске популације.</p>	<p>Стратешки циљ 5.1. Смањење сиромаштва код Рома Циљеви приоритетни циљеви који се односе на смањивање ромског сиромаштва требало би да се усмере на: отклањање свих видова дискриминације којој су изложени Роми; уређивање односа који се тичу система запошљавања (и samozапшљавања); обезбеђење доступности образовним институцијама на свим нивоима образовања регулисање стамбених проблема у ромским насељима, доступност комуналних и јавних услуга често је веома ограничена или не постоји, најозбиљнији проблеми су недостатак приступа електричној енергији, води, канализацији и неодношење отпада, решавање проблема примарне здравствене заштите примена принципа афирмативне акције у свим наведеним областима.</p>	<p>Основни циљ реформе је забрана социјалног искључивања и дискриминације. Развијање интегралне социјалне заштите у којој социјални актери на најефикаснији начин користе постојеће и развијају нове ресурсе путем доступних, квалитетних и разноврсних услуга, ради очувања и побољшања квалитета живота рањивих и маргинализованих појединаца и група, оспособљавања за продуктиван живот у заједници и предупређења зависности од социјалних служби. Специфични задатак 5.1.1. Обезбеђивање егзистенцијалног минимума код Рома. Ефикаснији систем материјалних помоћи.</p>
<p>Препоруке и стратешке интервенције 6. Континуирано сензибилисање јавности за самопрепознавање и препознавање особа у стању социјалне потребе</p>	<p>6.1. Смањење сиромаштва код особа са инвалидитетом Циљеви Основни циљ Стратегије за смањење сиромаштва у овој области јесте да се смањивањем сиромаштва подржи инклузија и самосталан живот особа са инвалидитетом. Приоритети:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ социјална заштита особа са инвалидитетом▪ приступачност средине▪ приступачност образовања▪ запошљавање особа са инвалидитетом. <p>Да би се у Стратегији за смањење сиромаштва дошло до повољног исхода за особе са инвалидитетом, неопходно је прихватање и истовремено (симултано) спровођење пет основних принципа на којима се заснива политика за стварање једнаких могућности за особе са инвалидитетом: (1) достојанство, (2) учешће (партиципација) (3) спречавање дискриминације, (4) право на компензацију и (5) близина (блискост).</p>	<p>Основни циљ реформе је обезбеђење заштите најрањивијих друштвених група. Преиспитивање и унапређење заштите особа са инвалидитетом. У току су активности везане за доношење Националног плана акције у области старења и старости, за доношење закона против дискриминације особа са инвалидитетом, као и о обезбеђењу средстава за реформу услуга инвалидима. Специфични задатак 6.1.1. Обезбеђивање квалитетних услуга у социјалној заштити кроз увођење нових услуга социјалне заштите у оквиру постојећих институција и служби социјалне заштите и у заједници. Подржавање и афирмацију породице као најбољег оквира заштите рањивих група и подстицање развоја хранитељства, усвајања, услуга дневних центара, кућне неге и помоћи и других услуга социјалне заштите.</p>

<p>Препоруке и стратешке интервенције 7. Побољшање друштвеног положаја породице као институције у општини кроз константну афирмацију традиционалних породичних вредности и побољшање услова и квалитета</p>	<p>Стратешки правац 7. 1. Ефикасна примена постојећих и дефинисање нових програма, мера и активности директно усмерених на најсиромашније и социјално угрожене групе нарочито у мање развијеним подручјима.</p> <p>Смањење сиромаштва код деце Општи приступ и стратешки правци решавања сиромаштва код деце Општи циљеви ССС гледано из угла деце су:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ помоћ појединој деци и породицама у стању сиромаштва и▪ превенција ефеката сиромаштва интервенцијама у срединама које због сиромаштва делују као генератор трансгенерацијског преношења сиромаштва. <p>Смањење сиромаштва код омладине Стратешки правци деловања</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Неопходно је дефинисати јединствени приступ младима на државном нивоу, али и дефинисати регионалне, локалне стратегије развоја које ће представљати разраду националне политике и стратегије заснованих на конкретним условима, потребама и развојним циљевима.▪ Стратегија за смањење сиромаштва младих мора се третирати као дугорочан и развојни процес.▪ Основни стратешки правац у борби против сиромаштва младих мора бити заснован на перспективи дечијих и људских права.	<p>Основни циљ реформе је развој услуга социјалне заштите које подржавају живот у заједници. побољшање препознавања и утврђивања најсиромашнијих и већа усмереност на радно неспособне чланове друштва. Предузимање мера да средства за материјалну сигурност радно способних грађана буду у функцији њиховог запошљавања, односно стварања услова за активирање њихових потенцијала тако, да својим радом, делимично или у потпуности, обезбеде средства за егзистенцију.</p> <p>Специфични задатак 7.1.1. Обезбеђење егзистенцијалног минимума.</p>
--	---	---

5.

На основу члана 44. става 1. тачке 5. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС" бр. 129/2007) и члана 31. става 1. тачке 8. Статута општине Сента („Службени лист општине Сента" бр. 1/2006-пречишћени текст, бр. 2/2007 и 11/2008), председник општине Сента дана 19. јануара 2009. године донео је

Р Е Ш Е Њ Е
О ИМЕНОВАЊУ КОМИСИЈЕ ЗА ОРГАНИЗОВАЊЕ МАНИФЕСТАЦИЈА ПОВОДОМ
ДАНА ОПШТИНЕ СЕНТА, 11. СЕПТЕМБРА 2009. ГОДИНЕ

1. ИМЕНУЈЕ СЕ Комисија за организовање манифестација поводом Дана општине Сента, 11. септембра 2009. године у саставу:
 - Хајнал Јеие - председник, представник Мађарског Културног Завода Војводине,
 - Пејин Атила – директор ,
 - В. Борош Габриела - члан, представник Дома културе,
 - Геро Ибоља - члан, представник Градске библиотеке,
 - Небојша Басарић - члан, представник Фондације Стеван Сремац,
 - Кормањош Катона Ђенђи - члан, представник локалне самоуправе Сента,
 - Пастор Клара - члан, представник цивилних организација,
 - Илић Томислав - члан, представник локалне самоуправе Сента.
 - Кошички Андраш – члан, представник локалне самоуправе Сента
2. Задатак Комисије је обављање свих организационих послова у вези свечаног и величанственог обележавања Дана општине Сента у 2009. години
3. Извршењем поверених задатака Комисија из тачке 1. овог решења престаје да постоји.
4. По извршењу поверених задатака Комисија подноси извештај Председнику општине Сента.
5. Ово Решење се објављује у „Службеном листу општине Сента“.

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ СЕНТА
Број: 06-01/09.

Председник општине Сента
Пек Золтан, с.р.

6.

На основу члана 13. став 3. Одлуке о оснивању Позоришта „Сенћанско Мађарско Камерно Позориште - Zentai Magyar Kamaraszínház" („Службени лист општине Сента"¹ бр. 1/08 и 15/08) и члана 29. Одлуке о Општинском већу Општине Сента („Службени лист општине Сента" бр. 15/2008), Општинско веће на седници одржаној дана 19.01.2009. године донело је

РЕШЕЊЕ
О ИМЕНОВАЊУ ПРЕДСЕДНИКА И ЧЛАНОВА ПРИВРЕМЕНОГ
УПРАВНОГ ОДБОРА „СЕНЋАНСКО МАЂАРСКО КАМЕРНО
ПОЗОРИШТЕ - ZENTAI MAGYAR KAMARASZÍNHÁZ"

I

У привремени управни одбор именује се:

1. за председника:

Веребеш Ерне, занимање композитор

2. за чланове:

1. Фаркаш Карољ, занимање електротехничар

2. Ладањи Емеше, занимање економиста

II

Ово решење се објављује у „Службеном листу општине Сента".

Председник Општинског већа
Пек Золтан, с.р.

7.

По извршеном сравњењу са изворним тексту у Закључку о давању сагласности на аконтативну цену топлотне енергије за грејну сезону 2008/2009. бр. 38-3/2008-V. од 22.12.2008. год („Сл. листу општине Сента“, бр. 15/2008) поткрала се техничка грешка, те се на основу члана 209. Закона о општем управном поступку врши следећа

ИСПРАВКА

После тачке I. подтачке 2. Закључка додаје се подтачка 3. која гласи:

„3. Фабрика шећера „ТЕ-ТО“ треба да склопи уговор са свим потрошачима грејања у општини и треба да их информише – да изда упутство – у вези коришћења калориметара.“

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ СЕНТА
Број: 38-3/2008-V.

председник СО Сента
Жирош – Јанкелић Анико, с.р.

Садржај:

1. ПОСЛОВНИК ОПШТИНСКОГ ВЕЋА ОПШТИНЕ СЕНТА -----	1.
2. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ОДРЕЂИВАЊУ НАЗИВА ПОЈЕДИНИХ УЛИЦА У СЕНТИ -----	12.
3. КОНКУРС за именовање директора Центра за социјални рад Сента	
4. СТРАТЕШКИ ПЛАН РАЗВОЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ ОПШТИНЕ СЕНТА ЗА ПЕРИОД 2009-2014-----	13.
5. РЕШЕЊЕ О ИМЕНОВАЊУ КОМИСИЈЕ ЗА ОРГАНИЗОВАЊЕ МАНИФЕСТАЦИЈА ПОВОДОМ ДАНА ОПШТИНЕ СЕНТА, 11. СЕПТЕМБРА 2009. ГОДИНЕ -----	167.
6. РЕШЕЊЕ О ИМЕНОВАЊУ ПРЕДСЕДНИКА И ЧЛАНОВА ПРИВРЕМЕНОГУПРАВНОГ ОДБОРА „СЕНЂАНСКО МАЂАРСКО КАМЕРНО ПОЗОРИШТЕ - ZENTAI MAGYAR KAMARASZÍNHÁZ" -----	168.
7. ИСПРАВКА -----	169.

ИЗДАВАЧ:	Одељење за послове СО, ОВ и председника општине, Сента, Главни трг бр. 1. Тел. 024/813-574
ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:	Пастор Марија, Секретар СО Сента
ГОДИШЊА ПРЕПЛАТА:	2.400,00 дин. Аконтација треба да се уплати тромесечно или за годину дана унапред, Цена огласа је 2.000,00 динара, за преплатнике 1.000,00 динара, за кориснике буџета оглашавање је бесплатно
ЖИРО РАЧУН	840-745151843-03 – остали приходи у корист нивоа општин
ШТАМПА:	Одељење за послове СО, ОВ и председника општине
ТИРАЖ:	200 ком.